یاد داشت

پروژهٔ ناتمام حکمرانیِ قانونی

(از مصدق تا خاتمی)

حمیدرضا جلائی پور

تحقق پروژهٔ حکمرانی قانونی، از اهداف اصلاح طلبان انقلاب مشروطه بود. پس از پانزده سال ناامنی عاقبت حکومت متمرکز رضاشاه در ایران تشکیل شد. این حکومت در اجرای پروژه های نوسازی ودر گسترش دستگاههای بروکراتیک در زمینه های نظامی، اداری، قضایی، بهداشتی و آموزشی قدم های چشمگیری برداشت، امّا در تحقق پروژهٔ حکمرانی قانونی نه اینکه گامی برنداشت بلکه حکمرانی کهن ایرانی، یعنی استبداد سیاسی را، در درون دستگاه های بروکراتیک جدید، که می بایست

عقلانی و براساس شایستگی عمل می کردند، تداوم بخشید. با سقوط رضاشاه، اصلاح گری چون مصدق، اجرای پروژهٔ حکمرانی قانونی را به جدّ در دستور کار قرار داد و در راه تحقق آن ایستادگی کرد. امّا کودتای مرداد ۱۳۳۲ با همراهی نیروهای محافظه کارِ سلطنت طلب، پروژهٔ او را در نیمه راه متوقف کرد. پس از کودتا تا انقلاب ۵۷، محمدرضاشاه پروژه های نوسازی را، چون دوران پدر و با اتکا به درآمدهای نفتی، همچنان ادامه داد. امّا او هم هیچگاه روی خوشی به حکمرانی قانونی نشان نداد. سرانجام انقلاب اسلامی که یکی از اهداف آن اجرای پروژه حکمرانیِ قانونی بود، از راه رسید. امّا چالشهای گروه های برآمده از انقلاب در نحوهٔ سازماندهی جمهوری اسلامی و وقوع جنگ، عواملی بود که اجرای تام و تمام پروژه حکمرانی قانونی را با موانعی روبه رو کرد. در دوم خرداد ۱۳۷۶ مجدداً تقاضای اجرای حکمرانی قانونی، این بار با صدای خاتمی، به گوش همگان رسید. از این رو پاسخ به این سؤال با ارزش خواهد بود که منظور از حکمرانی قانونی چیست؟ و چرا جامعه ایران بر ای تحقق آن همواره با تلاطم روبه رو بوده است؟

حکمرانی قانونی یعنی: امر و نهیِ موقت حکمرانان براساس قانون. دو واژهٔ «قانون» و «موقت» مفاهیمی کلیدی در این تعریف هستند و همین دو مفهوم حکمرانیِ مدرن را از حکمرانیِ کهن جدا می کند. قانون (Law) به هر تصمیم جمعی گفته نمی شود، حتی به هر نوع تصمیمِ نمایندگان پارلمان هم گفته نمی شود. آن مصوبه ای قانون است که با اصول قانون اساسی مغایرت نداشته باشد و اصول قانون اساسی وقتی پذیرفتنی است که با حقوق اولیه بشر در تعارض نباشد. به عبارت دیگر هر مصوبه ای، که با حقوق اولیهٔ بشر چون: حق حیات، حق تعیین نوع زندگی، حق تعیین سرنوشت، حق تفکر، و حق تشکل در تعارض باشد، قانون نیست. امّا واژهٔ موقتی حاکی از آن است که در حکمرانی قانونی حکمرانان موقتاً بر سر کارند و جابه جایی آنها براساس رأی مردم صورت می گیرد. مردم باید بتوانند/خارج از دستگاه های حکومتی، خود را در چارچوب نهادها و سازمانهایِ مستقل سازمان دهند تا از آن طریق بتوانند در انتخابات حکمرانان را انتخاب کنند. بنابراین لازمهٔ حکمرانی قانونی، التزام به حقوق بشر و امکان سازماندهی مردم برای انتخاب دوره ای مدیران در خارج از دستگاه حکومت است.

اینک سخن در این است که چرا ایرانیان به رغم اینکه در یکصد سال اخیر در سازماندهی قلمروهای نوسازی اجتماعی قدمهای مؤثری برداشته اند امّا در قلمرو نوسازی سیاست (یا اجرای پروژه حکمرانی قانونی) با بحران و مشکل دایمی روبه رو بوده اند؟ یکی از پاسخ ها به این سؤال را در چارچوب عارضهٔ کلی تری می توان جستجو کرد. جامعه ایران اگرچه در معرض پروژه های متعدد نوسازی قرار گرفته است ولی این جامعه از لحاظ نهادهای عمودی که افراد جامعه را در طی یک سلسله مراتب به سطوح بالایِ جامعه مرتبط کند با عارضهٔ اختلال و معلولیت روبه رو بوده است؛ اختلال در میان نهادهای کهن و معلولیت در میان نهادهای مدرن. در این قرن، نهادهای عشایری، زمینداری (زارع نسق بر – مباشر– مالک)، در مناطق غیرشهری رو به نابودی گذاشته و نهادهای روحانیت و اصناف بازار در دوران معاصر دستخوش تغییرات و اختلال قرار گرفته است. به رغم این اختلال در نهادهای کهن در میان قشرهای ریشه دار، در قشرهای جدید – مانند مهندسان، پزشکان، قضات، معلمان و کارگران صنعتی – که وجود آنان ناشی از مشاغل جدید است نیز نهادهای مدرن واسط مثل انجمن های حرفه ای، شوراهای شهر و روستا، مطبوعات مستقل و احزاب سیاسی یا شکل نگرفت یا اگر شکل گرفت معلول و غیرکارآمد بوده اند. بدین سان ارتباط افراد عادی با سطوح بالای جامعه، به خاطر اختلال و معلولیت در نهادهای واسط، قطع شده و با نابسامانی روبرو شده است.

این قطع ارتباط نهادی میان لایه های پائین و بالای جامعه، پیامدهای جدی برای جامعه داشته است. یکی از آن پیامدها این است که حکمرانان و حتی اصلاحگران برای اجرای ایده های خود به دلیل اختلالِ نهادهای واسط ناگزیر بوده اند مردم را، بسیج کنند، و از قدرت ناشی از این بسیج برای اجرای اهداف خود استفاده کنند. رشد رسانه های عمومی و حضور جمعیت انبوه باسواد در شهرها زمینهٔ این ارتباط مستقیم را تقویت کرده است. به بیان دیگر چنین جامعه ای از لحاظ ساختاری مستعد می شود که تا تبلیغ ایده های مردم انگیزانه (توده ای یا پاپولیستی) در میان توده های وسیع شهری جاذبه و موج ایجاد کند. این موجهای توده ای، ممکن است به کار نهضت های انقلابی بیاید، امّا لزوماً به حکمرانی قانونی نمی انجامد. چون همچنانکه گفتیم، لازمهٔ حکمرانی قانونی این است، که مردم از طریق نهادهای واسط و مستقل از حکومت بتوانند در امر انتخاب دوره ای حکمرانان شرکت کنند. اینکه عده ای از منتقدین، مصدق را از این زاویه که مجلس را منحل کرده، یا رسماً تحزب (یعنی همین نهادهای واسط) را تبلیغ نمی کرده یا در ارزیابی اقتصادیِ پروژهٔ ملی کردن نفت دقت لازم را به کار نبرده، مورد انتقاد قرار می دهند، شاید پاسخش در این نهفته باشد که مصدق فکر می کرده برای تحقق وجه قانونی بودن حکمرانی اش با اتکا به مردم، آن هم به طور مستقیم، موفق خواهد شد. درصورتی که، تجربه های بعدی نشان داد تا زمانی که نهادهای واسط در جامعه، از اختلال و معلولیت خارج نشوند بحران حکمرانی قانونی ادامه دارد؛ حتی اگر رژیم بستهٔ پهلوی که با حکمرانی قانونی مخالف بود، با هزینهٔ انقلاب بزرگی چون انقلاب اسلامی سرنگون شود. اگر پس از انقلاب نهادهای واسط تقویت نشود بحران حکمرانی قانونی ادامه می یابد. مهمترین شاخص و علامتی که بحران حکمرانی قانونی را، پس از انقلاب نشان می دهد وقوع رخداد دوم خرداد است که در آن مطالبهٔ تحقق حکمرانی قانونی به طور جدی مطرح شد.

با این وصف، در دوم خرداد و در مقایسه با رخداد نهضت ملی مصدق تمایزی وجود دارد که همین تمایز به طرفداران حکمرانی قانونی امید می دهد. ویژگی عمدهٔ دوم خرداد در گفتمانِ سیاسی آن است که محور اصلی آن حول تقویت نهادهای مستقل از حکومت، یعنی رفع همان عارضهٔ تاریخی جامعه ایران، دور می زند، که در ادبیات کنونی کشورمان از آن به نام تقویت نهادهای جامعه مدنی یاد می شود. خوشبختانه خاتمی به عنوان سخنگوی این گفتمان، برخلاف اصلاحگران پیشین، به زبان مردم انگیزانه و توده ای، علیرغم کاریزما و نفوذی که بر افکار دارد، با مردم سخن نمی گوید. (یا حداقل تاکنون نگفته است). از این رو ایرانیان را امیدوار می سازد که در دوران دولت او قدمهای اساسی در راه تقویت نهادهای واسط و مستقل از حکومت برداشته شود (قدمهایی چون «مطبوعات مستقل»، «شوراها» که تاکنون برداشته شده) و آرزوی پروژهٔ حکمرانی قانونی را، که اصلاحگرانی چون مصدق برای آن فداکاری کردند، رو به تحقق گذارد.

مقام رهبری:

مسئولان با مدیریت صحیح، این سرزمین را از تضییع منابع طبیعی نجات دهند

گروه داخلی– آیت الله خامنه ای در جریان دیدار از مؤسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع (وابسته به وزارت جهاد سازندگی) گفتند: «مسئولان کشور باید با برنامه ریزی دقیق، مدیریت صحیح و جدیت درکار این سرزمین را از تضییع خسارت بار منابع حیاتی و طبیعی و ضایع شدن درخت، آب و خاک نجات بدهند».

به گزارش ایرنا، مقام رهبری حفظ محیط زیست و منابع طبیعی را یک مسأله ضروری و حیاتی برای کشور برشمردند وتأکید کردند که در برنامه سوم توسعه کشور و حتی در گرایش به صنعت باید حفظ محیطزیست و حراست از منابع طبیعی به عنوان یک اصل مورد توجه قرار گیرد واز هرگونه تخریب امکانات اقلیمی کشور جلوگیری شود.

آیت الله خامنه ای سپس از بیابان زدایی و کویرزدایی به عنوان یکی از کارهای اساسی کشور در برنامه سوم یاد کردند و افزودند: «استفاده از سیلاب ها به نحو صحیح و درست و تلاش برای بیابان زدایی از کارهای مهمی است که باید با ابتکار، دلسوزی و هماهنگی بخش های مختلف با یکدیگر محقق شود و امیدواریم که مردم و مسئولان به مسائلی مانند حفظ درختان و گیاهان و استفاده بهینه از آب، خاک و منابع طبیعی به دیده اهمیت بنگرند و در برنامه سوم با اولویت خاصی به این مسائل توجه شود». مقام رهبری در پایان سخنانشان احیای موجودی کشور را در زمینه منابع طبیعی به منزله جوشیدن امکانات ملت و کشور دانستند و ابراز امیدواری کردند که با اهتمام مردم و مسئولان، امیدهای بیشتری در حفظ و توسعه منابع طبیعی کشور در دل ها ایجاد شود.

آخرین نتایج آرا نشان می دهد:

احزاب سیاسی ۵۰ درصد مدیریت شهرهای بزرگ را در دست گرفتند

گروه داخلی – آخرین نتایج شمارش آرای انتخابات شوراها نشان می دهد که ائتلاف دوم خرداد ۸/ ۴۰ درصد، محافظه کاران ۲/ ۹ درصد و کاندیداهای مستقل ۵۰ درصد مدیریت شهرهای بزرگ را در دست گرفتند.

آمار موجود که براساس فهرست های منتشرشده از سوی گروه های سیاسی به دست آمده است نشان می دهد احزاب سیاسی مجموعاً موفق شده اند ۵۰ درصد مدیریت شهرهای بزرگ را در اختیار داشته باشند.

در همین حال برخی گروه های سیاسی آمارهای متفاوتی را از نتایج انتخابات شوراها ارایه نموده اند. محسن میردامادی دبیرکل حزب مشارکت ایران اسلامی در مصاحبه ای گفت: جبهه مشارکت در ۱۱۲ شهر فهرست انتخاباتی ارایه کرده است و ۷۵ درصد انتخاب شدگان در این ۱۱۲ شهر از نیروهای دوم خرداد هستند.

هفته نامه «مشارکت» ارگان این حزب تنها فهرست انتخاباتی حزب یادشده را در چند شهر مرکز استان منتشر کرده است.

از سوی دیگر منابع محافظه کار اعلام کردند که ۳۰ درصد آرا را به خود اختصاص داده اند. ستاد انتخابات کشور نیز اعلام کرد به غیر از شهر تهران در مجموع ۲۲ میلیون و ۱۹۹ هزار و ۸۲۳ نفر در انتخابات شوراها شرکت کرده اند.

به گزارش ایرنا تا ظهر جمعه، تعداد ۸۳۱ هزار و ۴۳۰ برگ رأی صحیح از تعداد ۲۱۹۲ صندوق رأی در تهران شمارش شده است که نتایج آن به شرح زیر است:

۱– عبدالله نوری ۴۱۴۷۰۸ رأی
۲– سعید حجاریان کاشانی ۲۶۵۸۸۰ رأی
۳– جمیله کدیور ۲۵۵۸۷۷ رأی
۴– فاطمه جلایی پور ۲۴۰۹۱۶ رأی
۵– محمدابراهیم اصغرزاده ۲۲۹۶۸۲ رأی
۶– محمد عطریان فر ۲۲۲۵۸۸ رأی
۷– احمد حکیمی پور ۲۰۹۸۶۶ رأی
۸– محمدحسین درودیان ۱۹۲۵۳۴ رأی
۹– سیدمحمود علیزاده طباطبایی ۱۸۰۰۷۲ رأی
۱۰– غلامرضا فروزش ۱۵۸۸۱۸ رأی
۱۱– مرتضی لطفی ۱۵۶۱۹۵ رأی
۱۲– رحمت الله خسروی ۱۵۲۲۶۸ رأی
۱۳– صدیقه وسمقی ۱۴۵۰۳۵ رأی
۱۴– سیدمحمد غرضی ۱۴۱۱۵۶ رأی
۱۵– عباس دوزدوزانی ۱۳۹۸۳۴ رأی
۱۶– داود سلیمانی ۱۳۱۸۰۴ رأی
۱۷– حسن عابدینی ۱۳۱۴۶۴ رأی
۱۸– سیدمنصور رضوی ۱۲۶۷۰۰ رأی
۱۹– یحیی آل اسحاق ۱۲۶۱۷۳ رأی
۲۰– محمدحسین حقیقی ۱۲۱۸۸۸ رأی
۲۱– محمدکاظم سیفیان ۱۱۵۲۳۰ رأی

تکلیف انتخاب شوراها هنوز معلوم نیست

گروه داخلی – هیأت عالی نظارت برانتخابات استان تهران در اطلاعیه ای اعلام کرد: «نتایج اعلام شده از سوی هیأت اجرایی درخصوص انتخابات شورای اسلامی تهران بزرگ که هنوز به تأیید هیأت نظارت شهرستان تهران نرسیده است مربوط به حدود ۵۰ درصد از صندوق ها است، بنابراین نتایج اعلام شده قطعی و نهایی محسوب نمی شود».

در بخش دیگری از این اطلاعیه آمده است: «گزارش های متعددی مبنی بر وقوع تخلف در زمینه نحوه اخذ رأی و شمارش آرا به هیأت نظارت واصل شده است که تمامی شکایات براساس مواد ۵۲، ۵۵ و ۵۶ قانون انتخابات شوراهای اسلامی با دقت و حوصله مورد رسیدگی قرار خواهد گرفت تا جایی که هیأت نظارت مطمئن شود حقی از کسی ضایع نخواهد شد».

محسن کدیور: بازداشت من بهای آزادی و اقامه ارزش‌های دینی است

گروه داخلی – محسن کدیور در دیدار و گفت وگو با خانواده خود از تمام کسانی که به حمایت از وی پرداخته اند تشکر کرد و این حمایت ها را حمایت از استقرار قانون و شعارهای دولت خاتمی و اندیشه او دانست.

همسر کدیور با بیان این مطلب، و اعلام این که روحیه وی در زندان عالی است به نقل از او گفت: «پیام من پیامی است که خدا به پیامبرش دستور داد: «فاستقم کما اُمرت»، این بهایی است که ما برای آزادی و اقامه ارزش های دینی باید بپردازیم. آنچه برای ما اهمیت دارد، رضای خداست و اگر این امر حاصل شد، تمام شداید آسان خواهد شد».

کدیور بار دیگر بر غیرقانونی بودن قرار بازداشت خود تاکید کرده و گفته است: «تاکنون به اعتراض من به این قرار غیرقانونی رسیدگی نشده است».

همسر کدیور با اشاره به این که محسن کدیور خواستار تشکیل جلسه دادگاه با حضور وکیل غیرتسخیری و هیأت منصفه شده است افزود: «تاکنون تاریخ جلسه دادگاه ذکر نشده و موارد اتهامی را که کتباً به اطلاع وی رسانده اند در سه مورد تشویش اذهان عمومی، فعالیت تبلیغی علیه نظام و توهین به امام و رهبری ذکر کرده اند».

بر پایه این گزارش، ابتدا با ملاقات کدیور با خانواده اش به دستور دادگاه ویژه روحانیت مخالفت شده است و پس از موافقت با این ملاقات نیز مسؤولان زندان قصد داشته اند وی را با لباس زندان با خانواده اش مواجه کنند که با اعتراض و عدم موافقت با این موضوع، کدیور با لباس عادی روحانیون با خانواده خود دیدار کرده است.

همچنین دادگاه ویژه روحانیت با درخواست خانواده کدیور برای ملاقات حضوری و قرار دادن روزنامه های مجاز کشور در اختیار وی موافقت نکرده است.

واکنش سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی به بازداشت کدیور

تعلل در تدوین لایحه جرم سیاسی کشور را با بحران مواجه می سازد

گروه داخلی – سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی ایران با انتشار بیانیه ای بازداشت کدیور را حرکتی برای تحت الشعاع قرار دادن نتایج انتخابات شوراها و سفر خاتمی به ایتالیا دانست.

در این بیانیه آمده است: «اکنون که خاتمی به پشتوانه این رخداد غرورآفرین عازم کشور ایتالیاست تا در آن جا از قابلیت فرهنگ و اندیشه اسلامی در ایجاد جامعه ای مستقل، آزاد و توسعه یافته، متناسب با عصر نو سخن بگوید و طرح گفت وگوی تمدن ها را تبیین کند کدیور به اتهامات واهی و به خاطر افکارش بازداشت می شود و در یک اقدام بی سابقه موارد سانسور رسماً و علناً به مطبوعات ابلاغ می شود. اقدام هایی که نظیر آن را در آستانه سفر رئیس جمهوری به سازمان ملل در نیویورک شاهد بودیم».

در این بیانیه با تاکید بر اینکه تعلل و بی توجهی در تدوین لایحه جرم سیاسی آثار زیانبار خود را در چنین مواردی نشان می دهد و کشور را با بحران مواجه می سازد می افزاید: «دادگاه ویژه روحانیت صرف نظر از ابهامات اساسی در قانونی بودن آن طی ده سالی که تحت نظر محمد ری شهری اداره می شد، حساسیتی برنیانگیخت اما مسؤولان جدید این دادگاه به گونه ای عمل کرده اندکه اکنون اساس آن مورد حمله و اعتراض قرار گرفته است».

در این بیانیه از همهٔ نیروهای حامی دوم خرداد خواسته شده است تا از هرگونه اقدامی که اجرای تحرکات مذکور را تسهیل نماید اجتناب کنند تا روشن شود که چرا پس از انتخابات و پیش از سفر خاتمی به ایتالیا یک متفکر به خاطر اعتقادش دستگیر، روزنامه ها سانسور و اجتماعات به حمله و خشونت تهدید می شوند.

از حسن انتخاب همشهریان محترم که در انتخابات شوراها باینجانب رای دادهٔ اند سپاسگزاری می نمایم.
دکتر آرشیتکت محمود عنایتی
طرح معماری ونظارت
۶۲۲۷۵۷۴

با انواع پیتزا و برگر آماده پذیرایی از شماست
توشی برگر
غذای سالم انسان سالم
پاسداران، بالاتراز برج سفید، نبش نیستان هفتم، طبقه فوقانی، مرکزخرید پاسداران، پلاک ۳۵
تلفن: ۲۵۳۵۰۳۰، ۲۵۳۳۲۵۶، ۲۵۳۳۲۶۳

هر دوشنبه
به صورت مجله
منتشر می شود

انواع سقف کاذب
مشبک + دامپا + شیشه + آینه
۷۸۷۹۹۲۶

شبهای کیش
را با سر گرمی و نشاط
وخرید ارزان در مجموعه سیاحتی
وتجاری مرجان به صبح رسانید

انتشارات صراط
برای تهیه آثار نوشتاری و گفتار
دکتر عبد الکریم سروش
به موسسه انتشارات صراط مراجعه نمائید
نشانی: تهران، خیابان ۱۶ آذر کوچه بهنام، پلاک ۳۶
تلفن: ۶۴۱۹۸۰۸

خبرنگار خصوصی

ورود به دفتر وکالت مهرانگیز کار

فرد یا افراد ناشناس روز سه شنبه هفتهٔ گذشته، دفتر وکالت مهرانگیز کار، حقوقدان را با کلیدهایی که در اختیار داشتند، گشوده و یک نسخه مجله بنیاد منتشر شده در سال ۱۳۵۶ را روی میزکار وی قرار داده و دفتر را ترک می کنند.

خانم مهرانگیز کار در مجلهٔ بنیاد، مقاله ای تحت عنوان «فرهنگ مساوات» داشته است.

انتشار المستقبل در بیروت

رفیق حریری، نخست وزیر سابق لبنان قصد دارد، مجلهٔ المستقبل را که در گذشته در فرانسه منتشر می شد، به بیروت منتقل کند و آن را به صورت روزنامه، سراسری منتشر کند. به همین منظور روزنامه نگاران برجستهٔ لبنانی برای انتشار روزنامه المستقبل گردهم آمدند. قرار است میشل نوفل مدیر سابق تحریریهٔ روزنامهٔ مستقل النهار و سردبیر کنونی مجله شئوون الاوسط، سردبیری روزنامهٔ المستقبل را به عهده گیرد. فعالیت گسترده برای انتشار روزنامهٔ المستقبل در بیروت شروع شده و به گفته منابع آگاه، شمارهٔ اول آن از اوایل ماه آیندهٔ مسیحی منتشر خواهد شد.

اعتراض به دستگیری کدیور

هیأت دبیران موقت کانون نویسندگان ایران با انتشار اطلاعیه ای بازداشت محسن کدیور را تهدیدی جدی برای آزادی بیان و قلم توصیف کرد و آن را تجاوز به حریم نویسندگان و آفرینندگان اندیشه و خیال خواند. این هیأت خواستار آزادی هرچه سریع تر کدیور و تداوم خدمات فرهنگی وی فارغ از هرنوع فشار و تهدید شده است.

نامه امیرانتظام از زندان

عباس امیرانتظام روز هشتم اسفند با ارسال نامه ای از زندان اوین، نحوه بازداشت و محاکمه غیابی خود را خلاف مبانی حقوق بشر و کم سابقه توصیف کرده و خواسته است اگر مسئولان از حضور وی در دادگاه هراس ندارند، «اجازه دهند تا در یک دادگاه واقعی با حضور هیأت منصفه و نماینده حقوق بشر از خود دفاع نمایم».

گفت وگوی سیاسی

عاقلانه ترین راه، آزاد کردن کدیور است

گروه داخلی – بازداشت محسن کدیور محقق و استاد دانشگاه از سوی دادگاه ویژه روحانیت بازتاب گسترده ای در داخل و خارج کشور به همراه داشت.

در این زمینه با ابراهیم یزدی، وزیر خارجه دولت موقت نیز گفت وگویی انجام دادیم که می خوانید.

نشاط: ارزیابی شما از بازداشت آقای کدیور چیست؟

یزدی: بازداشت آقای کدیور از چند جهت قابل بررسی است. ابتدا باید دید دادگاهی که وی را بازداشت، بازجویی و محاکمه کرده است صالح است یا نه؟ زیرا هر دادگاهی یک صلاحیتی دارد. در مورد دادگاه ویژه روحانیت باید گفت که صلاحیت قانونی ندارد.

نشاط: به چه دلیل می گویید دادگاه ویژه روحانیت این صلاحیت را ندارد؟

یزدی: قانون اساسی تمام نهادهای قضایی را زیر نظر یک نهاد واحد یعنی قوه قضائیه قرار داد و حتی دادسرای نظامی را که در قبل از انقلاب به صورت یک واحد مستقل و مجزا از قوه قضائیه و زیرنظر ارتش قرار داشت به قوه قضائیه ملحق کرد؛ اگرچه به دلیل ویژگی خاص نیروهای مسلح، دادسرای ویژه قضایی به عنوان زیرمجموعه قوه قضائیه ولی به صورت ویژه باقی ماند. بنابراین قانون اساسی هیچ دادگاه ویژه ای را بنا نکرده است.

نشاط: اما بیایید فرض کنیم وجود چنین دادگاه مستقلی به لحاظ قانونی ممکن است، در آن صورت عملکرد آن باید به چه صورت باشد؟

یزدی: بر فرض اینکه از نظر برخی وجود دادگاهی مستقل از قوه قضائیه پذیرفته شود، این دادگاه موظف است در چارچوب قانون اساسی عمل کند.

نشاط: آیا عملکرد دادگاه ویژه روحانیت تاکنون در چارچوب قانون اساسی بوده است؟

یزدی: در موارد متعدد دادگاه ویژه برخلاف قانون اساسی عمل کرده است زیرا قانون اساسی با صراحت تفتیش عقاید را ممنوع اعلام کرده، در حالی که این دادگاه به کرات افراد اعم از روحانی یا غیرروحانی را به دلیل ابراز عقایدشان در زمینه های فقهی یا سیاسی احضار، بازداشت و مورد بازجویی قرار داده است. در ماه های گذشته نیز همین دادگاه دکتر غروی و تعدادی از افراد دیگر در اصفهان و نائین را برای بازجویی به خاطر باورهای دینی آنان نظیر اعتقاد به توسل، شفاعت و یا تقلید و حتی در مورد جمعکران قم و اعتقاد به معجزه امامان و امام زادگان بازداشت کرده است.

نشاط: به نظر شما محاکمه آقای کدیور به چه صورت باید انجام گیرد؟

یزدی: در صورتی که به نظر برخی از مقام های قضایی آقای کدیور مرتکب تخلفاتی شده باشد برحسب نوع تخلفات و بر اساس اصل ۱۶۸ قانون اساسی، محاکمه وی باید با حضور هیأت منصفه انجام گیرد.

نشاط: در آن صورت تشخیص نوع جرم به عهده چه مرجعی خواهد بود؟

یزدی: رئیس قوه قضائیه در جلسه مطبوعاتی خود بیان کردند که اگر تخلفات آقای کدیور مطبوعاتی باشد به دادگاه مطبوعات و چنانچه سیاسی باشد به دادگاه دیگری باید ارجاع شود؛ باید بگویم آنچه ایشان گفته اند مربوط به حوزه وظایف دادستان کل کشور است که برحسب مطالعه پرونده و نوع اتهامات وارده به یک متهم، پرونده را به دادگاه های مربوطه ارجاع دهد و این وظیفه دادگاه ویژه روحانیت نیست که افراد را احضار و بازداشت کند و پس از رسیدگی و تشخیص نوع جرم به دادگاه مربوطه ارجاع دهد.

نشاط: کلاً در چه شرایطی قاضی می تواند متهمی را بازداشت کند؟

یزدی: تنها هنگامی که بیم آن برود متهم از دست قانون فرار می کند و یا بیم تبانی برای ازبین بردن مدارک جرم وجود داشته باشد. هیچ یک از این موارد در مورد آقای کدیور صدق نمی کند و معلوم نیست که این دادگاه به چه دلیل آقای کدیور را بازداشت کرده است.

نشاط: در مورد اتهامات وارده بر آقای کدیور چه نظری دارید؟

یزدی: آنچه را به عنوان اتهامات آقای کدیور گفته اند خلاف قانون اساسی است چراکه تفتیش عقاید به حساب می آید و اگر اتهامات از مقوله سیاسی باشد قطعاً باید به دادگاه دیگری ارجاع شود.

نشاط: صرف نظر از مسایل حقوقی فکر می کنید بازداشت آقای کدیور در چنین شرایطی منطقی به نظر می رسد؟

یزدی: بازداشت کدیور هیچ پیامی به نفع جمهوری اسلامی جز وهن و تضعیف نظام ندارد، بنابراین به نظر می رسد که عاقلانه ترین راه آزاد کردن ایشان باشد.

اجرای قانون اساسی از وظایف رئیس جمهوری است

ابوالقاسم مناقب امام جمعه یزد: رئیس جمهوری صد درصد مورد تایید رهبری است و مخالفت با وی مخالفت با رهبری است مردم ایران شریف، فهمیده و فداکارند و باید به حقوق خود برسند. یکی از وظایف رئیس جمهوری اجرای قانون اساسی است.

خاتمی: با تحمیل فشار، مردم را وادار به سکوت نکنیم

گروه داخلی – سید محمد خاتمی رئیس جمهوری گفت: «اجازه نداریم آنچه را خود می پسندیم به اسم دین و مقدسات بر مردم تحمیل کنیم».

به گزارش خبرنگار ما از یزد، وی دیروز در اجتماع مدیران، صنعتگران، بازاریان، فرهنگیان، دانشجویان و اعضای تشکل های سیاسی استان یزد گفت: «دین را باید طوری فهمید که با آزادی و حرمت مردم، منافات نداشته باشد».

وی، «نهادها و تشکل ها» را از ساز و کارهای مهم حضور مردم در رقابت سالم دانست و افزود: «اگر همه گروه ها با مرامنامه و اساسنامه روشن و شفاف در جامعه حضور یابند، اختلاف ما اختلافاتی سازنده خواهد بود و دراین صورت هیچ کس نخواهد توانست به اسم دین یا آزادی، سلیقه خود را برجامعه تحمیل کند.

وی گفت: «فشار برمطبوعات و دانشگاه ها ریشه در نبود احزاب و تشکل ها دارد.

رئیس جمهوری در مورد سرمایه های اصلی کشور، یعنی جوانان گفت: «تنها با توجه به پرورش این سرمایه است که فرهنگ ما از یک کمال دایم برخوردار خواهد شد».

وی سعه صدر مردم یزد در همزیستی مسالمت آمیز با پیروان ادیان دیگر را مثال زدنی دانست و امتیاز مهم فرهنگ اسلامی را سعه صدر، مسامحه و مدارا برشمرد.

خاتمی افزود: «اروپاییان اعتراف دارند که تسامح را از مسلمانان آموخته اند و از طنزهای روزگار است که امروز آنان ما را به مدارا دعوت می کنند».

وی، با ضروری برشمردن توجه به این اصل مهم اسلامی تاکید کرد: «امروز ما این تسامح مثبت، همزیستی و همدلی را باید در سیاستگذاری ها و جهت گیری های خود، مایه اهتمام قرار دهیم».

رئیس جمهوری تصریح کرد: «باید همزیستی فرهنگی را که با روح و جان مردم ایران آمیخته است در روابط خود حاکم کنیم».

وی افزود: «این مدارا و تحمل همدیگر به معنی دست برداشتن از اصول و باورها نیست و همهٔ باید این واقعیت را بپذیریم که دین و اعتقاد اکراه بردار نیست».

وی گفت: «نمی توان با زور، کسی را از دلبستگی ها و آثار درونی باورها جدا کرد، هرچند بتوانیم با تحمیل فشار، افراد را وادار به سکوت کنیم، دراین صورت آنان را به سوی راه های تشنج آفرین و آشوب زا سوق می دهیم».

خاتمی گفت: «با تعریف مشخص از امنیت و استراتژی های ملی و وحدت حول آنها، باید در درون چارچوب های مورد قبول اختلاف ها را به رسمیت بشناسیم».

وی گفت: «دموکراسی» درکشور ما باید نسبتی با دین و اعتقاد مردم داشته باشد و نمی توان همان دموکراسی را که در غرب بر مبنای گریز از دین پایه گذاری شده است به طور کامل تقلید کرد».

رئیس جمهوری افزود: «اگر آزادی ها مشروع مردم تأمین شود و مردم احساس کنند حاکمان خدمتگزارانی مسئول و پاسخگو هستند نه اربابان غیرمسئول، فطرت خداخواه و آزادی خواه مردم به این سو متمایل خواهد شد».

خاتمی همچنین با ذکر آماری از مصرف انرژی در کشور گفت: «باید مصرف خود را درهمه زمینه ها کنترل کنیم، درغیر این صورت تمام منابع و سرمایه های ما به صورت یکباره مصرف می شود و تنها نیازهای جاری و روزمره کوتاه مدت را برآورده خواهد ساخت و ما را از سرمایه گذاری برای تولید بیشتر باز می دارد».

وی، سیاست دولت را در شرایط فعلی تداوم جریان یارانه ها اعلام کرد و افزود: «باید به «سازو کارهایی» برسیم که دیگر نیاز به یارانه نداشته باشیم و این کار مستلزم سرمایه گذاری و تولید بیشتر و فراگیر شدن اشتغال است».

واکنش شدید دادگاه ویژه روحانیت در برابر معترضان به بازداشت کدیور

گروه داخلی– روابط عمومی دادسرای ویژه روحانیت با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد: محسن کدیور به اتهام تبلیغ علیه نظام جمهوری اسلامی ایران و نشر اکاذیب و تشویش اذهان عمومی تحت تعقیب قرار گرفته است.

به گزارش ایرنا در بخشی از این اطلاعیه آمده است: چندی است بعضی از جریان های سیاسی، تبدیل به یک گروه فشار در مقابل اجرای قانون و تحقق کامل یکی از آرمان های بنیانگذار جمهوری اسلامی و رهبر معظم انقلاب اسلامی و ریاست محترم جمهوری شده‌اند، و اگر فرد وابسته‌ای از آنها مرتکب جرمی شود، با جوسازی و فشار بر قوه قضائیه و مسؤولین تلاش می کنند از اجرای قانون در مورد وی جلوگیری نمایند

در ادامه این اطلاعیه از جوسازی برخی روزنامه ها گلایه شده و آمده است: دادسرا ودادگاه ویژه روحانیت قانونی است و هیچ مغایرتی با قانون اساسی ندارد و مراجع ذیصلاح مثل مجلس شورای اسلامی و مجمع تشخیص مصلحت نظام در مورد دادستانی ویژه روحانیت و ابلاغ و اجرای آن توسط دولت و اعلام نظر ریاست محترم قوه قضائیه دلیل همین معنا است وحدود دوماه قبل پس از اجرای حکم محکومیت فردی از وابستگان به یک طیف سیاسی به تفصیل توضیح داده شد و در اختیار مطبوعات قرار گرفت.

در ادامه ا این اطلاعیه آمده است: تاکنون از طرف دادسرا و دادگاه ویژه روحانیت نسبت به اتهامات آقای محسن کدیور چیزی گفته نشده است پس چگونه آقایان وظیفه شناس! خود می برند و می دوزند و به قضاوت می نشینند؟

دادسرای ویژه روحانیت با عنایت به جهات شرعی و قانونی و مفاد اصل ۳۹ قانون اساسی خود را مجاز نمی داند قبل از احراز اتهام و در زمانی که پرونده در مرحله تحقیقات مقدماتی ا ست، اتهامات بنفسه را اعلام نماید و مطلبی را در این خصوص منتشر کند.

در این اطلاعیه تاکید شده است که محسن کدیور به دلیل ابراز عقیده و داشتن طرز تفکری خاص تحت پیگرد قرار نگرفته است.

در این اطلاعیه بازداشت کدیور به استناد مواد ۵۰۰ و ۶۹۸ قانون مجازات اسلامی مصوب ۷۵/۳/۶ مجلس شورای اسلامی قانونی توصیف شده است.

در پایان اطلاعیه آمده است: شایسته نیست افرادی قانون گریز با شعار قانون گرایی مانع اجرای قانون وعدالت شوند و به خاطر علایق گروهی و جناحی، با غوغا سالاری و خلاف گویی مرجع قضایی و قاضی را تحت فشار قرار دهند و اگر فرضا در یک نهاد و یا قانون و کار قاضی ایراد و ابهامی هم وجود داشته باشد راه رفع آن در قوانین عادی و قانون اساسی خصوصا اصول ۵۷، ۷۳، ۹۰، ۹۸، ۱۷۱، ۱۷۳، پیش بینی شده و نیازی به غوغا سالاری و متشنج کردن وضع جامعه نیست مگر در ورای آن بخواهند مقاصد دیگری را دنبال کنند.

تجمع دفتر تحکیم وحدت درباره عملکرد دادگاه ویژه روحانیت

گروه داخلی – دفتر تحکیم وحدت با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد که در ۱۰ شهر کشور به منظور بررسی عملکرد دادگاه ویژه روحانیت تجمع هایی ترتیب می دهد.

دفتر تحکیم وحدت با صدور اطلاعیه ای دراین زمینه ضمن اعتراض به دستگیری محسن کدیور، از مردم خواسته است در مراسمی که ازساعت ۱۳ روز یکشنبه (فردا) در مقابل در شرقی دانشگاه تهران برگزار می شود شرکت نمایند.

دراین مراسم عبدالله نوری سخنرانی خواهد کرد. در اطلاعیه دفتر تحکیم وحدت سخنرانان مراسم شهرستان ها نیز اعلام شده است.

بزرگداشت مصدق در احمدآباد

گروه داخلی – مراسم بزرگداشت سی ودومین سالگرد درگذشت محمد مصدق دیروز در آرامگاه وی واقع در احمدآباد قزوین برگزار شد.

به گزارش خبرنگار ما مراسم از ساعت ۱۰ صبح و با حضور جمعی از علاقه مندان وی که از تهران و برخی شهرهای کشور به این محل آمده بودند آغاز شد. محمود مصدق (نوه محمد مصدق)، عزت الله سحابی، بهروز برومند و انور خامه ای در این مراسم سخنرانی کردند و فرزانه اسکندری، خواهر پروانه فروهر، شعری از او را برای حاضران خواند

نهضت آزادی یاد مصدق را گرامی داشت

نهضت آزادی ایران در بیانیه ای به مناسبت سی ودومین سالگرد درگذشت محمد مصدق، یاد او را گرامی داشت.

در این بیانیه آمده ا سته صد دریغا که پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی ایران – که نهضت ملی شدن صنعت نفت یکی از زمینه های شکل گیری آن بود – نامهربانی و دشنام گویی نسبت به آن سردار ملی ادامه یافت تا آنجا که او را بی دین و سازشکار با آمریکا و انگلیس خواندند، با دستاویزهای دل آزار عظمتش را منکر شدند، دشمنانش را بزرگ داشتند و حتی به یک عنصر ورشکسته سیاسی و خائن – که بعدها ارتباطش با ساواک و بیگانگان آشکار و خودش رسوا شد – اجازه دادند با قلم و بیان خود درباره مصدق یاوه سرایی و هرزه گویی کند».

شورای همکاری خلیج فارس:

روابط با ایران درگروحل مسأله سه جزیره است

گروه داخلی – وزیران خارجه کشورهای حاشیه نشین خلیج فارس جلسه اضطراری خود را روز پنج شنبه گذشته آغاز کردند.

به گزارش رویتر پیش از این جلسه که در واکنش به مانور نظامی اخیر ایران صورت می گیرد اعضای شورای همکاری خلیج فارس با شیخ زائد امیر امارات دیدار کردند.

یک مقام رسمی که نخواست نامش فاش شود به خبرگزاری رویتر گفت: «هدف از این دیدار پیامی برای ایران است که روابط این کشور با شش کشور عرب حاشیه خلیج فارس مادامی که ایران مذاکره بر سر مساله سه جزیره را با امارات به پایان نرساند، عادی نخواهد شد».

یزدی در نمازجمعه تهران:

اعضای شوراها وارد دسته‌بندی‌های سیاسی نشوند

گروه داخلی– رئیس قوه قضاییه در خطبهٔ دوم نمازجمعه تهران به کسانی که به شوراها راه یافته اند توصیه کرد وارد دسته بندیهای سیاسی و مسائل کل کشور نشوند و تنها به عمران و آبادانی شهر و روستایی که در آن انتخاب شده اند، بپردازند.

به گزارش ایرنا، محمد یزدی با اشاره به اینکه انتخابات شوراهای اسلامی شهروروستا با انتخابات ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی متفاوت است ابراز امیدواری کرد که برگزیدگان مردم در همه شرایط، مصالح حوزه انتخابیه خود را در نظر داشته باشند.

وی همچنین در ادامه تحریم های آمریکا علیه ایران و استفاده سیاسی استکبار جهانی از ابزار حقوق بشر علیه ایران گفت: «سیاست کور و معاندانه دولتمردان آمریکا در تحریم ایران بیشتر به انزوای آمریکا منجر شده است».

یزدی تصریح کرد: «رعایت حقوق بشر در ایران با هیچ کشوری قابل مقایسه نیست».

وی در خطبه اول نمازجمعه تهران به تشریح موضوعات اجتهاد، استمرار فقهای جامع الشرایط و کتاب و سنت معصومان پرداخت و گفت: «از نظر قانون اساسی صرف اجتهاد و استمرار آن کافی نیست بلکه در حکومت اسلامی فقهای جامع الشرایط براساس کتاب و سنت معصومین باید در استقلال نظام اسلامی نقش داشته باشند».

مصباح یزدی: علت دورشدن از جامعه مدنی، دورشدن ما از اسلام است

محمدتقی مصباح یزدی به عنوان سخنران پیش از خطبه های جمعه این هفته تهران گفت: «جامعه مدنی از اسلام نشأت گرفته و علت دورشدن از جامعه مدنی اسلامی، دورشدن ما از اسلام است».

مدرس حوزه علمیه قم در جمع هزاران تن از نمازگزاران جمعه در دانشگاه تهران افزود: «جامعه مدنی ارمغان اسلام و پیامبر است و غرب جامعه مدنی را از اسلام گرفته است».

وی تاکید کرد: «باید به اسلام برگردیم تا جامعه مدنی داشته باشیم».

رحیم صفوی: حرکت منافقانه دشمن از دهه سوم انقلاب آغاز شده است

گروه داخلی – فرمانده سپاه پاسداران در مراسم گرامیداشت «شهدای خیبر و بدر» در بهشت زهرا گفت: «جوانان باید وحدت خودشان را حفظ کنند و نگذارند منافقین کوردل در صفوف آنان رخنه کنند زیرا دشمن حرکت منافقانه خودش را از دهه سوم انقلاب آغاز کرده است».

به گزارش ایرنا، رحیم صفوی در این مراسم با تاکید بر اینکه دهه سوم انقلاب بسیار پیچیده تر از دهه دوم و اول انقلاب است افزود: «ما همان نیروهای سال ۵۷ هستیم و همان جوانانی هستیم که دشمنان را از کشور خارج کردیم لذا باید مواظب توطئه دشمنان داخلی و خارجی باشیم».

وی گفت: «دشمنان تلاش دارند تا مسئولان نظام را پیش مردم بد جلوه دهند. این دشمنان امروز نقابدارانی هستند که با چهره و قیافه دوست حرف های خوب می زنند ولی در دلشان نفاق است».

تریبون

به خود رحم کنید

مسعود بهنود

جامعه ایران در شروع تمرین رقابت های سیاسی و حکومت حزبی و مردم سالاری است. هم ازاین رو اگر کسانی قواعد بازی را نمی دانند مانند آن دسته ای که به وحشت می افتند و خواستار رجوع به دوران تک صدایی می شوند باید به حساب آن گذاشت که ترک عادت برایشان دشوار است و خوف آن دارند که فضای رقابت و کشمکش و آشکارشدن تضاد آرا و شفاف شدن صحنه، کشور را ضعیف کند که نمی کند بلکه برعکس اگر با درایت و متانت همراه باشد موجب قوت خواهد بود که تا اندازه ای شده است.

گروه دیگری هم هستند که خود یک طرف داستانند و با ندیده گرفتن قواعد بازی، عملاً موجب کندشدن حرکت می شوند. مثلاً همین که در آستانه سفر رییس دولتی که مطلوب و منظور آنها نیست فتنه ای درمی اندازند تا موفقیتی را که محتمل است از دولت بگیرند. این گروه را باید شناخت و به جامعه شناساند.

زمانی که قوام السلطنه برای حل ماجرای آذربایجان – که توسط عوامل روسها عملاً از کشور جدا شده بود – به مسکو رفته بود و در آن جا داشت با غولی مانند استالین دست وپنجه نرم می کرد، درباریان که موفقیت دولت قوام را با شکست خود قرین می دیدند شروع کرده بودند به دسیسه چینی برای ساقطکردن دولت در مجلس. قوام به وسیله تلگرام رمز از دکتر مصدق و موتمن الملک کمک خواست و به سهام السلطان بیات معاون خود که کفیل نخست وزیری بود، به رمز نوشت: «به این آقایان بگویید چندی تامل کنند، فرصت هست.

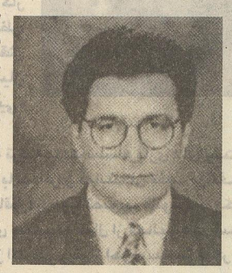

به خود رحم کنند و خود را بدنام تاریخ نکنند». هشدار قوام جز معدودی مانند خود شاه بقیه را بیدار کرد و از استیضاح دولت و تضعیف قوام دست شستند تا از آن سفر مهم برگشت. آن قدر بود که در اوج مذاکرات مالنکف به طعنه به یاد قوام آورده بود که دولتش در مجلس چندان طرفداری ندارد. و خواسته بود از آن فضا بهره گیرد و مقاومت او را بشکند. قوام همین طعنه را هم به طرف روسی برگرداند و گفت شما که این قدر از مجلس ما خبر دارید پس چه غم دارید از این که در اول قرارداد مختلط نفت نوشته شود «پس از تصویب مجلس شورای ملی»! او از خطر جست اما همیشه نمی توان.

بار پیش وقتی که رئیس جمهور راهی نیویورک شد تا در مجمع عمومی سازمان ملل سخن بگوید و جهانی در انتظار آن بود که صدای تازه تهران را بشنود، حوادثی دراین جا رخ داد که عجیب نمود و نشانه آن که کسانی به هر نحو قصد دارند از درخشش این نهضت در صحنه جهانی جلوگیری کنند. البته چنین نشد توجهی که جهانیان به پیشنهاد آقای خاتمی برای گفت وگوی تمدن ها نشان دادند به مراتب بیش از اخباری بود که از تهران پخش می شد. اینک رئیس جمهور راهی اروپا می شود، در بیستمین سال انقلاب این حادثه مهمی است و در شرایط اقتصادی امروز ایران – و دیگرکشورهای متکی به درآمد نفت – این سفر می تواند از جهت راه گشودن به صادرات ایران و ایجاد تسهیلاتی برای بازرگانی پرفایده باشد، کارخانه هایی که می گویند با سی درصد ظرفیت خود کار می کنند محتاج بازار و مواد اولیه هستند. در جهانی که رئیس دولت ابر قدرتی مانند آمریکا چنان خود را درگیر مسایل اقتصادی می کند که روزنامه های اروپایی به طعنه او را «دلال بزرگ اتومبیل» می خوانند چرا ایران باید فرصت های خود را برای گسترش مبادلات فرهنگی و بازرگانی اش از دست بدهد. آنها که شعار مبارزه با استکبار جهانی سرمی دهند، به قاعده در این فرصت ها باید شادمان باشند و از آن استقبال کنند. وگرنه به قول قوام السلطنه «فرصت هست» و آن جناح باید به خود هم رحم کند.

در همین جا فرصت مناسب است برای یک یادآوری. همیشهٔ تاریخ معاصر، یکی از دلایل کسانی که با آزادی مخالف بودند این بود که می گفتند اگر آزادی فراچنگ آید و عمومی شود و خوف و رعب از دلها بیرون برود مردم، عوام و به ویژه روشنفکران و جوانان مشکل خواهند آفرید و امنیت ملی را به خطر خواهند انداخت. این سخن تا ۲۰ ماه پیش گفته می شد و چه بسا خریدارانی هم داشت ولی طرفه حکایتی است که آن آمد و این نشد.

در همه ماجراهایی که در این بیست ماه رخ داده، مردم – و به ویژه جوانان ما – هدف گم نکرده اند، فتنه ای نیافریده اند و ازهمین روست که پیروز شده اند و کید مکاران به خود آنها برگشت کرده است.

جوانان ما با متانت دریافته اند که قدرت و اعتبار سرزمین ما در آرامش ماست. در این منطقه پرآشوب و بحران زده، که در یک سویش طالبان تمرین حکومتی ماقبل تاریخ می کند و در سوی دیگرش دولتی بی اعتنا به اکثریت خاموش ترکانه می تازد، بالای سرمان پیدا نیست که فقیران از بند رسته با این همه میهمان خارجی که دعوت کرده اند چه بر سر خود و دیگران می آورند و در گوشه ای دیگر صدام غوغایی به پا داشته که دیگر موشک ها میهمان روز و شب مردم گرسنه و بیمار شده اند، تازه در آن وسط ترور و ناامنی هم وجود دارد و در سوی مقابل، این موشک های اتمی لرزان و بلاتکلیف که هیجان و عصبیت قومیت را دامن می زنند در میان بزرگترین اجتماع فقیران و پابرهنگان جهان همه را می ترساند.

جوانان ما گویی می دانند که زندگی در جهانی که رونق اقتصادی آمریکا به بهای حجامت اقتصاد آسیای جنوب شرقی و همزمان با کاهش بی سابقه بهای نفت به دست می آید، تنها با درایت و تفکر، با آرامش و طمانینه می توان مراحل دشوار تاریخی را گذراند. آنها می دانند که هیچ بی ترتیبی و بی فکری را مجال نداده اند اما... اما امان از آنها که داعیه رهنمایی و رسالت و هدایت دارند و هر مجال که قضا و آسمان در اختیارشان گذارد، بی اندیشه به عاقبت کار بر آن وارد می شوند و آن می کنند که می توانند و نه آن که بشاید.

فرصتی بود تا آن سفارش قوام به بیات یادآوری شود: .... به خود رحم کنید!

بی ستون

شایسته سالاری

سیدابراهیم نبوی

رئیس قوه قضائیه: شایسته نیست که یک نفر بیش از دو دوره رئیس قوهٔ قضائیه باشد.

در حاشیه: در مورد بعضی افراد شایسته نیست که حتی یک دوره هم رئیس قوه قضائیه باشند.

مثال: محسن کدیور، فاضل میبدی و غیره.

بارسانه ها

اعتراض کیهان

روزنامه کیهان عصر پنج شنبه در واکنشی تند به یادداشت کوتاه مرتضی مردیها در روزنامه نشاط، موضوع را به نظرخواهی گذارده است؛ حسین فدایی دبیرکل جمعیت ایثارگران در این خصوص بیان کرده است: «جریانی که امروز به استقلال کشور حمله می کند، زمانی به ولایت فقیه حمله می کرد و هدف اصلی آن تهی کردن نظام از ارزشهای انقلابی است». مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه های تهران اضافه کرده است: «آنها که به آرمان استقلال حمله می کنند، پیاده نظام استکبارند؛ آنها که با شعار آزادی به جنگ استقلال کشور برخاسته اند به محض دستیابی به قدرت آنچنان آزادی را منکوب می کنند که روی فاشیزم سفید شود». کیهان همچنین در یادداشتی با عنوان «هستی ما فدای استقلال کشور» به نقد برخی عبارات یادداشت روزنامه نشاط پرداخته و نتیجه گرفته است که این مقاله همنوا با محافل سیاست گذاری آمریکایی – انگلیسی است و پیش بینی می کند که: «قرار است بعد از موفقیت در این مرحله و در صورت ایجاد نوعی پذیرش عمومی نسبت به مسالهٔ تغییر حاکمیت، تدوین برنامه براندازی در قالب یک کودتا در دستور کار قرار گیرد».

زن: به راستی به کجا می روند؟

سعید لیلاز در یادداشتی باعنوان «نگارش داخلی»، اشاره‌ای به ماجرای به رگبار بسته شدن ستاد حزب کارگزاران سازندگی داشته است که روزنامه های محافظه کاران، آن را به خودزنی برای رأی بیشتر تشبیه کرده و نوشته بودند: «اگر حملهٔ مسلحانه به یک ساختمان مملو از جمعیت، خودزنی تبلیغاتی از سوی جریانی است که هم خود و هم مخالفانش نیک می دانند در انتخابات دست بالا را خواهد داشت، ماجرای دستگیری یک روحانی اندیشمند و صاحب فکر جوان را که تماماً برآمدهٔ انقلاب اسلامی است باید چگونه تحلیل کرد... این خودکشی سیاسی آن هم ساعاتی پس از پایان رأی گیری، منافع چه جریانهایی را دنبال می کند».

سلام: مارکسیست ها هم آزاد بودند!

یکی از خوانندگان سلام در تماسی دربارهٔ بازداشت کدیور چنین ابراز نظر کرده است: «به خدا قسم گاهی غصه می خورم که این قدر عمر کردم که به یاد بیاورم ۲۰ سال پیش در این مملکت و در آستانهٔ انقلاب از زبانهایی می شنیدیم که در این مملکت پس از انقلاب حتی مارکسیستها در بیان آرا و عقاید خودشان آزادند و امروز پس از این همه سال شاهدیم که دیگر حتی در حوزهٔ دین و فقاهت تنها یک قول، یک رأی، یک برداشت و یک اجتهاد مجاز است و هر کس دیگری حتی روحانی با رأی و برداشت متفاوت باید در پشت میله های زندان به سر ببرد! چه تحول روبه جلو و ترقی خواهانه ای! حیف که دیگر خنده مان نمی گیرد!».

رسالت: طلبهٔ درجه سهٔ حوزهٔ علمیه!

خوانندهٔ روزنامهٔ رسالت هم اینگونه نظر داده است: «یکی به ما بگوید در این مملکت چه خبر است؟ یک حرفی را یک استاد درجه یک حوزه مثل آیت الله مصباح یزدی می زند، می ریزند روی سرش هرچه که شایستهٔ خودشان هست به او می گویند. اما یک طلبهٔ درجه سهٔ حوزهٔ علمیه در مورد دیدگاه های امام، آسمان را به ریسمان می بافد، در داخل و خارج برای او به به و چه چه می گویند. این چه فریبی است در دستگاه تبلیغی کشور که آدمهای بزرگ را کوچک و آدمهای کوچک را بزرگ می کنند؟».

نوروز را با نشاط بگذرانید
ویژه‌نامه نوروزی در روزنامه نشاط
نمایندگی جذب آگهی ویژه‌نامه نوروزی
تهران: نمایندگی شماره ۱ خیابان انقلاب ۶۴۶۰۱۸۷
۶۴۶۰۱۸۷-۶۴۱۷۱۱۵-۰۹۱۱۲۲۶۲۳۰۳
تهران: شرکت پارسه - بلوار کشاورز ۶۵۰۳۶۲-۶۵۱۹۵۰
تهران: شرکت نقش سازان ارژنگ ۸۷۹۷۱۷۵-۷
شهرستانها
استان خراسان «مشهد» مؤسسه چاپ و نشر اولیاء ۰۵۱-۴۰۲۷۵-۴۴۵۹۹
شیراز: شرکت فرآدید ۰۷۱-۵۵۴۲۴
تبریز: شرکت نقش‌سازان ارژنگ ۰۴۱-۵۳۸۹۷۱
اصفهان: ۰۹۱۱۳۱۱۶۶۸۷ نمابر ۲۴۹۷۹۷
اصفهان: مؤسسه تبلیغات رساپیک سپاهان
۰۳۱-۲۶۲۱۱۸-۲۳۸۰۰۷ (فکس ۲۶۲۱۱۸)-۰۹۱۱۳۱۸۸۲۲۹
اصفهان: دفتر مطبوعاتی ۰۳۱-۶۲۸۲۰۰
یزد: دفتر نمایندگی ۰۳۵۱-۴۱۷۷۳-۳۳۷۵۴

دهلی نو - اسلام آباد؛ افق روشن صلح

گروه بین الملل - ایرنا: «محمد نوازشریف»، نخست وزیر پاکستان، «اعلامیه لاهور» را مبنای مذاکراه با هند، برای حل اختلافات دوجانبه ازجمله مساله کشمیر دانست.

نوازشریف، شامگاه پنج شنبه، به هنگام بازگشت از بنگلادش، در فرودگاه «چکلالا» به خبرنگاران گفت که در ملاقات اخیر وی با «واجپایی» نخست وزیر هند، در لاهور، که منجر به صدور «اعلامیه لاهور» شد، زمینه حل اختلافات از طریق گفت وگوهای دوجانبه فراهم شد. باید گفت این نخستین باری است که نخست وزیر پاکستان، صراحتاً از «کشمیر» به عنوان یک مساله دوجانبه با هند یاد می کند.

مخالفان دولت نوازشریف ازجمله «حزب جماعت اسلامی»، اعلامیه لاهور را به نفع هند می دانند.

یادآوری می شود که در پایان مذاکرات دوروزه «واجپایی - شریف» در شهر لاهور، در ۲۱ فوریه (۲ اسفند) توافقنامه ای به نام «اعلامیه لاهور» به امضای طرفین رسید که خواستار اجرای دقیق «پیمان سیملا» بین دو طرف شد. این پیمان در سال ۱۹۷۲ بین «ایندیرا گاندی» نخست وزیر وقت هند و «ذوالفقار علی بوتو» پدر «بی نظیر بوتو»، نخست وزیر پیشین پاکستان منعقد شد و به موجب آن طرفین توافق کردند همه مشکلات فی مابین ازجمله مساله کشمیر را از طریق گفت وگوهای دوجانبه حل کنند.

در این حال وزارت امور خارجه آمریکا، طی گزارشی به نمایندگان کنگره ابراز امیدواری کرد که تنش های هسته ای هند و پاکستان در جنوب شرق آسیا سریع تر پایان پذیرد تا آمریکا بتواند با لغو تحریم های دو کشور، به منطقه نزدیک تر شود. «کارل ایندرفورث» مشاور وزیر خارجه آمریکا روز پنج شنبه در جلسه توجیهی کنگره این کشور گفت: «دیدار نخست وزیران هند و پاکستان در ماه گذشته دورنمای صلح آمیز حل اختلافات دو کشور را تقویت می کند. وی افزود: «برای لغو تحریم ها، تعهد دو طرف مبنی بر پایان مسابقه هسته ای الزامی است». وی تصریح کرد: «به نظر نمی رسد مناقشه بر سر ایالت کشمیر در زمان کوتاهی پایان پذیرد». ایندرفورث خواستار ادامه گفت وگوهای مقامات عالی رتبه هند و پاکستان شد و اظهار امیدواری کرد که به زودی شاهد اقدام های عملی طرفین برای پایان مسابقه هسته ای باشد.

در این حال «شهباز شریف»، سروزیر ایالت پنجاب پاکستان و برادر نخست وزیر این کشور، در واشنگتن با «سندی برگر» مشاور امنیت ملی کلینتون و «استروب تالبوت» معاون وزیر خارجه آن کشورها دیدار و گفت وگو کرد. روزنامه اردوزبان «جنگ» روز گذشته نوشت: «در این ملاقات ها، در مورد مسایل مربوط به معاهده منع آزمایش های هسته ای و نیز پیمان منع گسترش سلاح های هسته ای، روابط «اسلام آباد - دهلی نو» و مساله «اسامه بن لادن» بحث و تبادل نظر شد».

ویلیام کوهن:

بمباران لوله نفتی عراق یک اشتباه بود

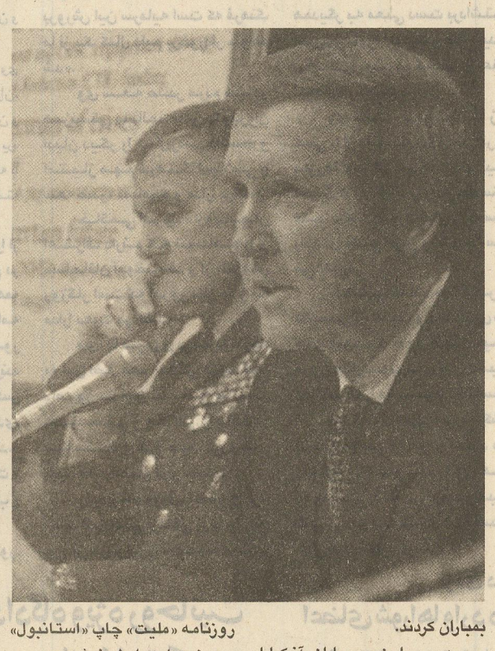

گروه بین الملل- خبرگزاری ها: جنگنده های آمریکایی و انگلیسی روز پنج شنبه گذشته با پرواز بر فراز مناطقی در «بصره»، «ذی قعر» و «موتانه»، یک پایگاه ضدهوایی عراق را بمباران کردند.

یک مقام وزارت دفاع انگلیس درلندن با اعلام این مطلب، گفت: «کلیه هواپیماها پس از حمله به یک سکوی دفاع هوایی عراق در نزدیکی شهر بصره، سالم به پایگاه های خود بازگشتند.

این درحالی بود که وزارت دفاع عراق ادعا کرد این جنگنده ها، به یک مزرعه خصوصی در جنوب این کشور حمله کردند.

حمله اخیر هواپیماهای آمریکایی - انگلیسی، بیست وپنجمین حمله از نوع خود از زمان ایجاد «مناطق پرواز ممنوع» درجنوب و شمال عراق محسوب می شود

چند روز پیش هواپیماهای آمریکایی با حمله به منطقه پرواز ممنوع شمال عراق یک تلمبه خانه و یک شاه لوله نفت عراق، که نفت این کشور را به ترکیه انتقال می داد، بمباران کردند.

در پی این بمباران، آنکارا خواستار توقف بمباران شمال عراق توسط جنگنده های آمریکایی شد.

روزنامه «ملیت» چاپ «استانبول» دیروز در این رابطه نوشت:

«ترکیه با اعلام این که توقف صدور نفت عراق به ترکیه موجب ورود ضررهای اقتصادی زیادی به ترکیه می شود، به آمریکا هشدار داد که ازدست زدن به اقداماتی که موجب قطع صدور نفت عراق شود، خودداری کند».

در این حال، ویلیام کوهن وزیر دفاع آمریکا، در اولین روز از سفر یک هفته ای خود به منطقه خلیج فارس و خاورمیانه، در بحرین به خبرنگاران گفت: «نیروهای آمریکایی از اخلال در صدور نفت عراق به ترکیه خودداری خواهند کرد، اما تا وقتی که بغداد ممنوعیت پرواز در مناطق پرواز ممنوع را زیرپا می گذارد، حملات هوایی ادامه خواهد داشت». وزیردفاع آمریکا تصریح کرد:

«آمریکا به این مساله بسیارحساس است و اطمینان می دهیم که قصد قطع صدور نفت عراق به ترکیه را نداریم».

در ادامه این مصاحبه، ویلیام کوهن با تاکید براین که خلبانان آمریکایی تنها در مواقع لزوم از خود دفاع می کنند، افزود: بمباران لوله نفتی عراق تنها یک اشتباه بوده است.

حضور ناظران بین المللی؛ ضامن صلح در تی مورشرقی

جاکارتا B.B.C: «مادلین آلبرایت»، وزیرامور خارجه آمریکا روز گذشته با «ژانانا گوشمائو»، رهبر استقلال طلبان تی مورشرقی دیدار کردو درمورد راه های خاتمه بحران در این منطقه با وی گفت وگو کرد.

مقامات دولت جاکارتا، گوشمائو را به منظور دیدار و گفت وگو با آلبرایت به محل وزارت امورخارجه این کشور آوردند.

آلبرایت طی این جلسه اظهار داشت: «آمریکا خواهان حضور نیروهای نظامی بین المللی در تی مور شرقی است تا بر روند استقرار صلح آمیز خودمختاری یا استقلال این منطقه نظارت داشته باشند».

آلبرایت گفت: از زمان سقوط سوهارتو، اندونزی به سمت انجام اصلاحات گام برداشته است.وزیرامور خارجه آمریکا از اقدام حبیبی، رئیس جمهوری اندونزی مبنی بر آزاد کردن گوشمائو و اعطای خودمختاری به مردم تی مورشرقی قدردانی کرد.

دراین حال اعضای هیات همراه آلبرایت با اشاره به بروز آشوب و درگیری که بعد ازخروج نیروهای پرتغال از تی مورشرقی به وقوع پیوسته بود، خاطرنشان ساختند که آنها مایل نیستند، حادثه ۱۹۷۵ دراین منطقه دوباره تکرار شود. این مقامات آمریکایی در ادامه متذکر شدند باید تعداد نیروهای ارتش اندونزی در این منطقه کاهش یابد و ناظران بین المللی برای کاهش تنش، در تی مورشرقی مستقر شوند.

همچنین آلبرایت درمذاکره با «یوسف حبیبی»، رئیس جمهوری اندونزی، از وی خواست تا حلقه اتصال حاکمیت اندونزی براین منطقه را قطع نکند، تا واقعه تلخ ۱۹۷۵ مجدداً تکرار نشود.

از سوی دیگر گوشمائو در گفت وگو با آلبرایت اعلام کرد: برگزاری رفراندوم در این منطقه و انتخاب نمایندگانی از نواحی مختلف تی مور، بهترین راه حل خاتمه بحران خواهد بود. و دراین راستا حضور ناظران بین المللی نیز ضروری به نظر می رسد.

ابراز نگرانی شورای امنیت از تشدید درگیری میان اسمره و آدیس آبابا

سازمان ملل - خبرگزاری ها: شورای امنیت سازمان ملل با ابراز نگرانی از تشدید جنگ در مرز اتیوپی و اریتره، از ادامهٔ حملات نظامی اتیوپی، اظهار تاسف کرد.

به گزارش رویتر، کین هواسون، نمایندهٔ چین درسازمان ملل که درماه جاری میلادی ریاست شورای امنیت را برعهده دارد، در مصاحبه ای به خبرنگاران گفت: «اتیوپی و اریتره پیش از این پیشنهاد صلح «سازمان وحدت آفریقا» را پذیرفته بودند و اینک با ادامهٔ حملات نظامی علیه یکدیگر، تنها نشان دادند که این دشمنی دیرینه میان دو کشور، هنوز پایان نپذیرفته و مشکل را باید درجای دیگری جست وجو کرد».

اعضای شورای امنیت از هردو کشور متخاصم خواسته اند نسبت به برقراری فوری آتش بس اقدام نمایند به نحوی که شرایط به گونه ای فراهم شود که طرح صلح سازمان وحدت آفریقا در فضایی آرام، اجرا شود.

کوتاه از جهان

O واشنگتن

سخنگوی وزارت دفاع آمریکا (پنتاگون) اعلام کرد: حدود ۹ تا ۱۰ هزار سرباز صرب در شمال کوزوو مستقر شده اند. وی از علت افزایش نیروهای بلگراد در منطقه، اظهار بی اطلاعی کرد. بلگراد پیش از این گفته بود که افزایش نیروها در مرز تنها برای ممانعت از نفوذ «گروه های تروریستی» به داخل محدوده ایالت کوزوو است.

O آنکارا

روز گذشته بر اثر انفجار یک بمب قوی در شهر چانکری، واقع در ۱۴۰ کیلومتری شمال آنکارا، ایمان چویک، استاندار چانکری و ۴ تن دیگر کشته شدند. هنوز هیچ گروهی مسئولیت این انفجار را برعهده نگرفته است.

O شهر کویت

بیش از ۲ هزار نظامی آمریکایی برای شرکت در مانور نظامی مشترک با نیروهای مسلح کویت، روزگذشته وارد بندر رشویخ کویت شدند.

این مانور در چارچوب قراردادهای همکاری دفاعی میان دو کشور به مدت ۴ هفته اجرا خواهد شد.

Oبیروت

ناظم دوملو، سفیر ترکیه در لبنان، از فعالیت فزاینده اعضای حزب کارگران کردستان (پ.ک.ک) در لبنان ابراز نگرانی کرد. وی با اشاره به تظاهرات کردها در بیروت اظهار داشت: «چنانچه این فعالیت ها ادامه یابد، امنیت داخلی لبنان به خطر خواهد افتاد».

O پیونگ یانگ

هیاتی از مقامات بلندپایه حزب حاکم «لیبرال - دمکرات» ژاپن، برای از سرگیری گفت وگوهای «توکیو - پیونگ یانگ»، روز گذشته راهی کرهٔ شمالی شد. ژاپن و توکیو از ۲ سال پیش، گفت وگوهای غیررسمی خود را برای عادی سازی روابط با یکدیگر آغاز کردند، اما پس از انجام آزمایش موشکی کرهشمالی، این گفت وگوها متوقف شد.

O توکیو

وزارت دفاع ژاپن قصد دارد یک ناوجنگی از نوع «ای جیز» را برای تقویت بنیهٔ نیروی دریایی خود خریداری کند. این ناو از قدرت بسیار بالایی در جنگ دریایی برخوردار است، به طوری که هم زمان توانایی حمله به بیش از ۱۰ هدف را دارد.

O رم

سیاستمداران ایتالیایی نسبت به تصمیم دادگاه نظامی آمریکا درخصوص بی گناهی ریچارد ابشی، خلبان آمریکایی که برخورد هواپیمای وی با کابل تله کابین آلپ، منجر به کشته شدن ۲۰ تن گردید، اعتراض کردند.

اعتراض مردم اکیناوا مانور آمریکایی ها را لغو کرد

توکیو - خبرگزاریها: فشار مقامات ژاپن به آمریکا باعث شد واشنگتن برنامه تمرین نظامی نیروهای خود در جزیره اکیناوا را لغو کند.

توماس فولی، سفیر آمریکا در توکیو که قبلاً با مانور نیروهای آمریکایی موافق بود و حتی آن را ضروری می دانست گفت که تمرین چتربازان در اکیناوا به بعد موکول خواهد شد.

نخست وزیر ژاپن پیشتر از ماساهیکو کومورا، وزیر امورخارجه این کشور خواسته بود تا با وارد کردن فشار بر آمریکا، از تمرین نظامیان این کشور در اکیناوا جلوگیری کند.

مقامات رسمی توکیو و واشنگتن برای کاهش نارضایتی مردم جزیره اکیناوا، تصمیم گرفته اند محل مانور نظامی نیروهای آمریکا را به مناطق شمال و مرکزی ژاپن انتقال دهند.

سوءرفتار سربازان آمریکایی مستقر در ژاپن سبب شده است تا مردم و مقامات اکیناوا، بارها با شرکت در راه پیمایی های اعتراض آمیز، خواهان خروج آنان از این جزیره شوند.

لازم به ذکر است که مقامات نظامی واشنگتن تصمیم داشتند پس از پنج سال وقفه، بار دیگر تمرین های نظامی چتربازان خود را از امروز در پایگاه کانه دا در جزیره اکیناوا ازسرگیرند.

قبلاً تمرینات نظامی آمریکا در پایگاه «هانسن» در همین جزیره انجام می شد اما به سبب مخالفت مردم، مانورهای نظامی در این منطقه متوقف شد.

نیویورک تایمز:

اخراج بن لادن ناشی از تشدید اختلاف او با طالبان بوده است

O واشنگتن - A.F.P: یک روزنامهٔ آمریکایی فاش کرد: «اسامه بن لادن میلیونر مخالف آل سعود، متعاقب یک سلسله درگیری های خشونت آمیز با شبه نظامیان طالبان، از مقر فرماندهی خود در شهر «قندهار» اخراج و ارتباط تلفنی وی با جهان خارج قطع شد».

به نوشتهٔ روزنامهٔ نیویورک تایمز، درگیری های سه هفته پیش در قندهار، بین محافظان بن لادن و برخی از مقامات رسمی گروه طالبان، نشان داد که پایان روزهای پناهندگی بن لادن در افغانستان، فرارسیده است.

به گزارش A.F.P از «واشنگتن»، پس از این حادثه، بن لادن از قندهار اخراج شد و اکنون در مناطق دورافتادهٔ افغانستان در انزوای کامل به سر می برد. به ویژه که تلفن هایی که وی را به سراسر جهان مرتبط می ساخت و به وی اجازه می داد از این طریق با دستیاران خود در تمام جهان ارتباط برقرار کند، نیز کاملاً قطع شده است.

مقامات آمریکا و افغان، از محل جدید مقر فرماندهی بن لادن اظهار بی اطلاعی کرده اند. اما منابع مطلع معتقدند که شبه نظامیان طالبان کاملاً می دانند که با وی چه کرده اند.

به نوشتهٔ این روزنامه، طالبان با نشان دادن چراغ سبز به آمریکا، اعلام کرده است که دیگر، مشتاق حمایت از این میلیونر مخالف آل سعود نیست.

واشنگتن، بن لادن را متهم به بمب گذاری در سفارتخانه های این کشور در کنیا و تانزانیا، در اوت گذشته (مردادماه)، کرده است. در جریان این انفجارها بیش از ۲۲۰ نفر کشته شدند.

واشنگتن با پیشنهاد ۵ میلیون دلار جایزه برای یابندهٔ بن لادن، به مجامع بین المللی و سازمان ملل هشدار داده است که این بار بدون اخطار قبلی به افغانستان حمله خواهد کرد. دولت آمریکا اعلام کرده براساس اطلاعات دریافتی پی برده است که اسامه بن لادن هنوز در افغانستان به سر می برد و همچنان فعال است.

به نوشتهٔ این روزنامه، واشنگتن همچنین اعلام کرده است: این حق را برای خود محفوظ می دارد که به هر نقطهٔ افغانستان که احساس کند محل اختفای تروریست ها است، حمله کند.

موشک باران جنوب لبنان

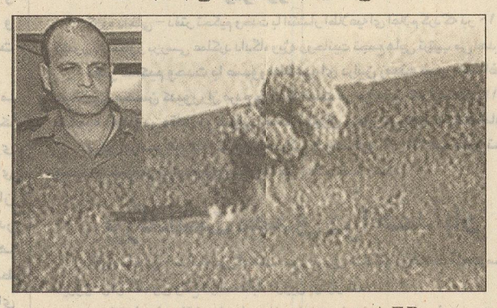

طیر - A.F.P: جنگنده - بمب افکن های اسرائیلی روز گذشته مناطقی درجنوب لبنان را موشک باران کردند.

به گزارش A.F.P به نقل از منابع امنیتی لبنان، هواپیماهای اسرائیلی شش موشک هوا به زمین به مناطقی دراطراف روستاهای «جبل البطم» و «زبقین» شلیک کردند.

این منابع افزودند: «این روستاها در غرب منطقه اشغالی جنوب لبنان واقع شده است».

سخنگوی وزارت دفاع اسرائیل، با تایید این خبر، گفت: «این حمله به مناطقی انجام شده است که احتمال استقرار پایگاه های «حزب الله لبنان» درآن بخش ها می رفت».

حمله اخیر موشکی جنگنده های اسرائیلی به جنوب لبنان اولین حمله از نوع خود پس از کشته شدن یک ژنرال اسرائیلی در منطقه اشغالی جنوب لبنان به شمار می آید.

یادداشت سیاسی

سرکوب مخالفان سیاسی پیش درآمد فعالیت های انتخاباتی ترکیه

حسام الدین امامی

حتی قبل از آنکه «اوجالان» به دام آنکارا بیفتد، سران نظامی و رهبران احزاب سیاسی ترکیه، دستاویزهای چندی برای ادامه سیاست های خویش- خصوصاً در زمینه بازی های انتخاباتی داشته اند.

انتخابات ترکیه که از بسیاری جهات سرنوشت ساز است، روز ۲۹ فروردین ماه آینده برگزار خواهدشد.

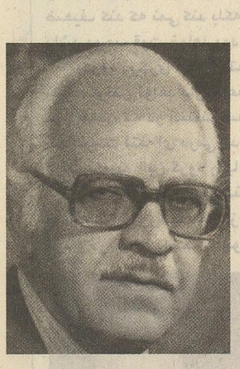

باتوجه به نوسان های سیاسی و تغییر صفوف و جناح بندی های حزبی که خصوصاً از سه سال پیش به این طرف، پس از توانمندی بی سابقه حزب «رفاه» در صحنه سیاسی ترکیه، به چشم می خورد، رژیم آنکارا از مدت ها پیش تمهیدات لازم را برای کسب اکثریتی قابل ملاحظه برای لااقل یکی از احزاب سیاسی لائیک آن کشور، به کار بسته است. برای تامین این نظر، ارتش و قوه قضائیه ترکیه نقش عمده ای برعهده دارند. در این میان دستاویز اصلی آنها «اسلام گرایی» و مساله کردهاست.

سال گذشته هیات حاکمه ترکیه با یک سلسله بازی های پشت پرده توانست در پارلمان آن کشور، با جداکردن نمایندگان منفرد مؤتلف حزب «رفاه»، حکومت «اربکان» را ساقط کرده وبا تصویب قانونی، «اربکان» و ۱۱ تن از سران آن حزب را برای مدت چند سال از فعالیت های سیاسی محروم و حزب مزبور را که حایز اکثریتی برتر از احزاب سیاسی دیگر ترکیه بود، تحریم نمایند.

حتی به دنبال آن پرونده هایی برای «اربکان» درست شد. اماوی به احضاریه های دادگاه در این مورد پاسخی نداد و اخیراً خود را کاندیدای شرکت در انتخابات کرده است. همدوش با چنین اقدامی، پلیس ترکیه خشونت خود را علیه زنانی که پوشش اسلامی دارند افزایش داده است. نمونه این اقدام در روز ۲۰ بهمن ماه امسال اتفاق افتاد که پلیس شهر «ارگلی» درکنار دریای سیاه به یک مدرسهٔ دخترانه حمله کرد ومانع ورود دخترانی شد که روسری داشتند. در کنار این اقدامات، تصفیه خزنده ارتش ترکیه را از افسران اسلام گرا نباید از نظر دور داشت. از روزی که حزب رفاه ابتدا در انتخابات شهرداری ها و سپس پارلمان اکثریت چشمگیری احراز کرد، رجال نظامی - سیاسی ترکیه سخت به وحشت افتاده و اعلام کردند که اصول برجای مانده از «اتاتورک» در معرض مخاطره قرار گرفته است. تصفیه عناصر صد لائیک در تمام شئون ترکیه خصوصاً از دوران حکومت «ییلماز» به این طرف بطور سیستماتیک ادامه داشته است.

در همان نخستین روزهای انتخاب «اجویت» به نخست وزیری ترکیه،ژنرال «حسین کیوریک اوغلو» فرمانده کل ارتش ترکیه به دیدار او شتافت و به دنبال این ملاقات بود که به دستور اجویت سرکوبی رادیکالهای اسلامی با شدت بیشتری آغاز شد. او به فرماندهان و قضات ایالتی دستور داد که اقدامات لازم را علیه هرکسی که بخواهد در انتخابات از مساله «مذهب» بهره جویی کند اعمال نمایند. هیچ نامزد انتخاباتی حق تبلیغات ضدلائیک را نداشته وهیچ فرستنده رادیو- تلویزیونی نباید چنین مطالبی را پخش نماید.

اجویت، مخصوصاً اخطار کرد قانون موجود که چادر و روسری را برای زنان و عمامه و لباسهای گشاد را برای مردان ممنوع کرده، به شدت اجرا خواهد شد.

در کنار چنین فعل و انفعالاتی، محدودیت فعالیت سیاسی اقلیت ۱۶ میلیونی کرد به صورتهای مختلف ادامه دارد. علاوه بر حملات نظامی که مکرراً و دایماً چه در خاک ترکیه و چه در شمال عراق علیه «پ.ک.ک» در جریان است، در داخل ترکیه هم احزاب و مطبوعات طرفدار برابری حقوق کردها با ترکها به صورتهای مختلف محدود یا توقیف می شوند.

دو هفته پیش «وورال ساواس» دادستان کل ترکیه علیه «هادپ» حزب «دموکراسی مردم» بزرگترین حزب قانونی طالب حقوق مدنی برای کردها، کیفر خواست جدیدی صادر کرد. وی مدعی شد که در کیفرخواست ۵۶ صفحه ای خود مدارک مستندی ارائه کرده که پیوند این حزب را با «پ.ک.ک» ثابت می کند و نشان می دهد که حزب مزبور از مراکز اصلی تامین و بسیج جنگجو برای «پ.ک.ک» است. دادستان مزبور براساس کیفرخواست یادشده از «دادگاه قانون اساسی» ترکیه تقاضای تحریم حزب «هادپ» را کرده است.

اگر چنین اتفاقی بیفتد، هادپ، چهارمین حزب سیاسی قانونی طرفدار کردهاست که طی دهسال اخیر توقیف شده است.

همانطور که اشاره رفت تشدید مخالفت های رژیم ترکیه در ماههای اخیر، خصوصاً با روی کارآمدن «اجویت» علیه رادیکالهای اسلامی و کرد، به منظور زمینه سازی برای پیروزی احزاب لائیک در انتخابات فروردین آینده در ترکیه است. سران ترکیه هم در این مورد از نشان دادن نقش خود ابائی ندارند.

چنین به نظر می رسد که حکام ترکیه با تمام فشارهایی که بر این دو جمعیت مخالف خود وارد می آورند، باز هم به پیروزی خویش در انتخابات چندان اطمینانی ندارند. چرا که حتی «دمیرل» رئیس جمهوری ترکیه که ظاهراً باید در سطحی مافوق این قبیل مسایل باشد، تهدید کرد که:

«اگر مردم ترکیه به دشمنان حکومت در انتخابات رأی دهند، شاهد دخالت آشکار ارتش در دولت خواهیم بود.»

هرچند «اجویت» در مقام رهبر یک حزب چپ گرا، زهر کودتاهای نظامی ترکیه را مکرراً چشیده و به زندان افکنده شده، باز هم چنین به نظر می رسد که در ترکیه حاکم اصلی و فرمانروای واقعی ارتش است که خود را حافظ میراث «اتاتورک» - بنیانگذار جمهوری ترکیه می داند.

ژنرال های قدرتمند ارتش برای رسیدن به هدف نهایی خود که همانا محروم کردن احزاب مخالف از کسب اکثریت انتخاباتی است، اخیراً فشار خود را بر سیاستمداران ترکیه افزایش داده و اصرار دارند قانون انتخابات، که تا امروز یک مرحله ای بوده، «دو مرحله ای» شود تا اگر احزاب اسلام گرا و کرد در دور اول پیروز شدند، در دور دوم با تمهیداتی بتوان آنها را با آرای کمتری روبرو ساخت.

این که مخالفان احزاب اسلامگرا و کرد تا چه حد در رسیدن به اهداف خود موفق شده اند، هنوز معلوم نیست ولی تجارب تاریخی سالهای اخیر ترکیه نشان داده است که اقدامات خشونت بار نظامیان معمولاً اثری معکوس داشته است.

فراموش نکنیم که به دنبال کودتاگران ژنرال «کنان اورن» در سال ۱۳۵۹ هنگامی که وی از مردم خواست در اولین انتخابات پس از کودتا به ژنرال بازنشسته «سونالپ» رأی دهند، مردم عصبانی از کودتاگران، به کاندیدای غیرنظامی دیگری رأی دادند که همانا «تورکوت اوزال» بود!

حزب کردی «هادپ» هنوز در کردهای جنوب شرقی ترکیه نفوذ فراوانی دارد هرچند ممکن است به دنبال اسارت «اوجالان» و بحرانی که در سیستم رهبری و رده های پایین حزبی پدید آمده، ۱۰٪ آرائی را که برای راهیابی به پارلمان ضروری است به دست نیاورد، ولی در هر حال حاکمیت بر شهرداری های مهم مناطق کردنشین را به دست خواهد آورد.

اگر احزاب سیاسی قانونی کرد تا قبل از انتخابات از طرف قوه قضاییه ترکیه تحریم شوند، احتمالاً به همان شیوه ای متوسل خواهند شد که در انتخابات ۱۹۹۵ به کار بستند. یعنی دادن آرای خود به سود احزاب اسلام گرا!

چه بسا که همین آرا، اکثریت لازم را نصیب حزب «فضیلت» کند- مشروط براینکه حاکمان نظامی ترک بگذارند اسلام گرایان دولتی تشکیل دهند.

خود آزاری و دیگر آزاری؛ ریشه‌ها و نشانه‌ها

فرین عاصمی

اشاره: صاحبنظران معتقدند اگر اصلاح نابهنجاریهای روابط اجتماعی جدی گرفته نشود، توسعهٔ سیاسی، فرهنگی و اقتصادی تحقق نخواهد یافت، زیرا انسانها با احترام متقابل به یکدیگر فضای امن و فارغ از دغدغه ای را برای یکدیگر ایجاد می کنند و بی توجهی به این امر بسیاری از توانمندیها و خلاقیتها را صرف مرتفع کردن نقشهایی می کند که دیگران می آفرینند.

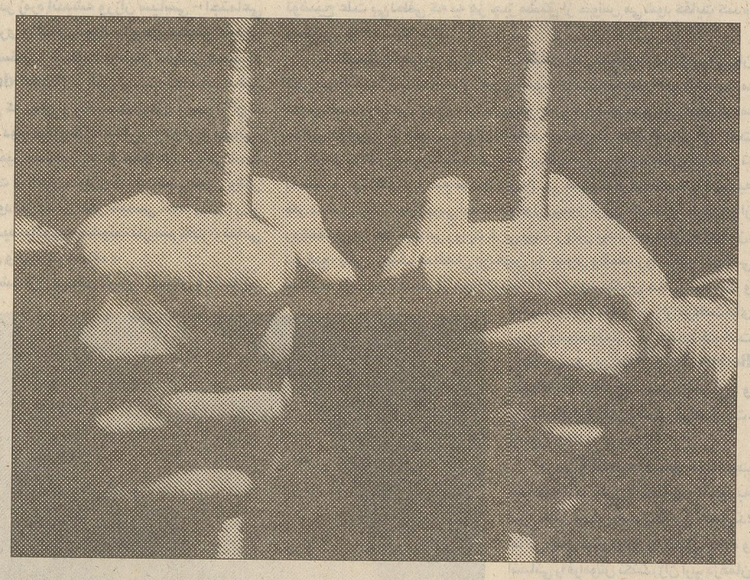

افراد نابهنجار نیاز بیش از حدی به هیجان دارند. آنان زندگی ماجرا جویانه را که شامل نقض قوانین و حقوق دیگران است، مطلوب می دانند. بی توجهی و عدم رعایت حقوق دیگران و هنجارها وقواعد زندگی اجتماعی، رفتارهای ناگهانی و بدون برنامه، بی پروا نسبت به این امنیت دیگران ویژگی افراد ضد اجتماع است. مهمترین ویژگی شان بی توجهی به دیگران و تجاوز به حقوق آنان است.

یکی از این موارد آزار و اذیت خود و دیگران است. آزار ممکن است روحی، جسمی و روانی باشد. باید با در نظر گرفتن ارزشهای اجتماعی، فرهنگی و قوانین ایران راه حلی مناسب برای پیشگیری از این آزارها پیدا کنیم. اگرچه شاید این نکته برایمان غیرقابل لمس باشد که فردی خود، دیگران و حتی کودکان را آزار دهد، اما متأسفانه تحقیقات و مطالعات مؤید این نظرند که کودکان نیز مانند سایرین مورد آزار، اذیت و سوء استفاده قرار می گیرند.

دکتر شهلا پور کاظمی (جامعه شناس): خود آزاری یعنی انجام اعمال، رفتار و تفکری از جانب خود فرد که باعث رنجش خاطر یا آسیب جسمی و یا مخدوش نمودن روابط اجتماعی یا فردی شخص می شود

خود آزاری و دیگر آزاری مانند هر نشانهٔ دیگری که روانشناسی به آن برخورد می کنیم، ریشه در تجربیات متنوع و تاریخچه زندگی فرد دارد.

دکتر «فربد فدایی» روانپزشک، حداقل عامل زیستی، روانشناختی و جامعه شناختی را در شکل گیری خود آزاری و دیگر آزاری مؤثر می داند. او می گوید: «واقعیت این است که عوامل ژنتیک، ضربه های مغزی و حتی برخی بیماریهای عفونی دستگاه عصبی در تاریخچه زندگی افراد خود آزار و دیگر آزار بیش ازکل جمعیت ملاحظه می شوند. برخی از اختلالات مغزی از جمله بیماری صرع و به ویژه نوع خاصی از آن به نام صرع روانی - حرکتی، ممکن است تظاهراتی به ضرورت خود آزاری و یا دیگر آزاری داشته باشد، اما در مجموع و در مقیاس باسایر عوامل، مغزی و زیست شناختی کمتر از نقش عوامل روان شناختی است. به این مفهوم که افراد دیگر آزار عموماً کسانی هستند که خود در دوران کودکی با آزار و پرخاشگری از جانب افراد شاخص زندگی خود به ویژه پدر و مادر مواجه شده اند و به عنوان یک روش دفاعی وبرای غلبه بر ترس ها و احساس ناتوانی و حقارت ناشی از رفتارهای پرخاشگرانهٔ دیگران اکنون همان رفتار را برگزیده اند. یعنی با قرار دادن خود در نقش یک مرد پرخاشگر، احساس قدرت می کنند و از طرف دیگر با همانند کردن خود با پدر و مادر پرخاشگر احساس وحشت را از خود دور می کنند».

دکتر «شهلا کاظمی پور»، جامعه شناس معتقد است خود آزاری یعنی انجام اعمال، رفتار و تفکری از جانب خود فرد که باعث رنجش خاطر یا آسیب جسمی و یا مخدوش کردن روابط اجتماعی یا فردی شخص می شود که در دیگر آزاری این رفتار از جانب فرد نسبت به دیگران است گاهی این عمل آگاهانه و گاهی ناآگاهانه است که عمدتاً جنبه ناآگاهانه آن مطرح است. «دیگر آزاری» اگر آگاهانه باشد، بیشتر به معنی مردم آزاری و حتی جرم تلقی می شود. پس عملا جنبهٔ ناآگاهانه دارد. در خود آزاری فرد می داند رفتار او باعث آسیب رساندن به خودش می شود. این نوع رفتار بیشتر جنبهٔ تربیتی، فکری، روحی و روانی دارد که عمدتاً به دوران اولیه تربیت شخص برمی گردد. معمولا افرادی در کودکی تنبیه می شوند، همان کسانی هستند که در بزرگی پرخاشگر و باعث آزار دیگرانند. کسانی که در کودکی سرخوردگیهایی پیدا می کنند، به خود آزاری عادت می کنند.

عوامل مؤثر بر خود آزاری و دیگر آزاری

در خود آزاری عموماً فرد به علت احساس عدم کفایت یا به علت احساس گناه و یا برای تنبیه خود در برابر یک گناه واقعی، دست به آزردن خود می زند. معمولا در افراد خودآزار باید در جستجوی افسردگی پنهان بود.

«فربد فدایی» معتقد است برخی از اختلالات شخصیتی با تظاهرات بیشتری از خود آزاری همراه است، به نحوی که چیزی به نام شخصیت مازوخیست توسط برخی از روانپزشکان عنوان می شود تظاهرات دیگر آزاری و خود آزاری نه فقط شامل مسائل جسمی است، بلکه می تواند در مسائل عاطفی و روان شناختی هم خود را نشان دهد. از جمله آن که افراد دیگر آزار ممکن است از تحقیر کردن و یا محروم کردن دیگران از امکانات، احساس لذت کنند و یا فرد خود آزار ممکن است با قرار دادن خود در شرایطی که سرانجام منجر به شکست می شود، نوعی رضایت درونی کسب کند و بالاخره می توان به سومین عامل یعنی عامل جامعه شناختی اشاره کرد. به این مفهوم که ممکن است جامعه از طریق برخی رسانه های گروهی مانند سینما، رادیو و تلویزیون سرمشقهای دیگر آزارانه در اختیار کودکان و نوجوانان قرار دهد.

بسیاری از به اصطلاح قهرمان های سریالهای ایرانی و خارجی در واقع افرادی هستند که یا دیگر آزاری و پرخاشگری به خواسته های خود می رسند. نوجوانان ممکن است چنین افرادی را سرمشق قرار دهند. در مورد خود آزاری نیز بسیاری از اوقات جامعه سرمشقهای خاصی را در اختیار گروه خاصی قرار می دهد. برای نمونه در یک نمایش تلویزیونی، زنان افراد توسری خوری هستند که باید پرخاشگری مردان را بپذیرند و دم برنیاورند. به نحوی که برای دختران نوجوان نیز چنین وانمود می شود که زن بودن معدل است با صدمه خوردن و رنج بردن، معمولاً ما ترکیبی از هر سه عامل زیستی،روانی و اجتماعی را در مبتلایان به خودآزاری و دیگر آزاری ملاحظه می کنیم و اگرچه به نظر می رسد افراد خود آزار و دیگرآزار خیلی با هم تفاوت دارند، اما واقعیت این است که زیربنای تشکیل دهنده این دو اختلال شباهت های زیادی با هم دارند. هر دو از نابسامانیها وتعارضهای شدید روانی حکایت می کنند.

تأثیر عوامل بیرونی در بروز خودآزاری

زمان، مکان، فرهنگ و اقتصاد نقش زیادی در بروز یا کاهش دو عامل فوق دارند.

دکترشهلا کاظمی پور عقیده دارد که عوامل بیرونی مثل زمان و مکان در بروز این عوامل خیلی مؤثرند. در جوامعی که حکومت استبدادی حاکم است وسرخوردگی های اجتماعی دیده می شود این مسئله بیشتر بروز می کند. در جوامع باز که آزادیهای فردی و اجتماعی بیشتر است و حقوق افراد رعایت می شود دیگر آزاری کمتر دیده می شود.

«فربد فدایی» نیز در این باره می گوید: مانند هر مسئله روانپزشکی برای بروز یک رفتار خاص هم زمینه درونی در خود مرتکب آن رفتار لازم است هم وجود قربانی و هم وجود شرایط زمانی و مکانی خاص که عامل بتواند نیت خود را آشکار کند. از این رو برای درمان خود آزاری و دیگر آزاری می توان زمینه های چنین رفتاری را نیز کاهش داد و بوسیله تنبیه کردن افرادی که رفتارهای غیرعادی دارند، حتی بدون توجه به عامل و دلیل آن ازشیوع آن درجامعه کاست.

زمینه های تشدید

درجامعه ما تا چه حد خودآزاری و دیگرآزاری وجود دارد و زمینه های تشدید آن کدام است؟

دکتر شهلا کاظمی پور در پاسخ به این سؤال می گوید: در جامعه ما هرجنبه به میزان مشهود وجوددارد ودر خانواده ها از جانب والدین و همسران، کارفرما و کارگر و بطور کلی سلطه گر و سلطه پذیر نسبت بهم دیده می شود. خودآزاری به علت سرخوردگی های اجتماعی، تنگناهای اقتصادی، از هم گسیختگی خانوادگی و عدم رشد کافی جسمی وفرهنگی پدید می آید. تنها راه مقابله با این دو پدیده تقویت بنیانهای خانوادگی است. مطرح کردن تنگناها و مشکلات از طریق دلایل ارتباط جمعی رعایت قانون در مقررات، احقاق حقوق افراد ضعیف تر توسط مراجع قانونی نیز مؤثرند.

فربد فدایی نیز در پاسخ به این سؤال اظهار داشت معمولاً در موارد فشار روانی رفتارهای خودآزاری و دیگرآزاری افزایش می یابند. به این معنی که استرسها یعنی تغییرات عمده زندگی مانند تغییرشغل، ازدواج یا طلاق، آغاز تحصیلات یا خاتمه آن، از دست دادن شغل، دوره های فشار اقتصادی، می توانند به عنوان زمینه تشدید رفتارهای خود آزادانه یا دیگرآزارانه نقش داشته باشد.

حد اعلای خودآزاری عبارت است از خودکشی که در واقع نفرتی که فرد نسبت به دیگران و جامعه احساس می کند، به سوی خود منعطف می کند و خود رابه جای افراد مورد خشم، تنبیه می کند و حد اعلای رفتار دیگرآزارانه نیز قتل نفس است که زیربنای آن افسردگی تشدید است. هم در خودکشی و هم در قتل نفس، فرد خشم شدیدی نسبت به دیگران و جامعه دارد. در دیگرآزاری مستقیماً آن را ابراز می کند، ولی در خودآزاری این خشم تغییر جهت پیدا کرده و خود فرد راهدف قرار می دهد، مانند گلوله ای که کمانه می کند و به طرف خود شخص برمی گردد.

بدرفتاری و سوءاستفاه از دیگران پدیدهٔ ای است که از سوی جامعه شناسان و روانشناسان مورد مطالعه قرار می گیرد. از نظر طبقه اجتماعی آزاردهندگان کودکان بیشتر افراد طبقات کم درآمد، پرجمعیت و بی سواد که دچار مشکلات عمده اجتماعی - اقتصادی هستند.

مهرانگیز کار حقوقدان عقیده دارند با اینکه ضرب وشتم و آزار

کودکان در ایران زیاد دیده می شود قانونی تحت عنوان کودک آزاری نداریم. مجازاتهای آن هم مثل سایر مجازاتهای دیه است و فقط بسته به جنس کودک فرق دارد.

درآمدی بر نشاط اجتماعی

بابک گلپایگانی

نشاط اجتماعی چگونه حاصل می‌شود؟

جامعه شناسان اصطلاح نشاط اجتماعی را به معنایی غیر از آنچه که ممکن است در ابتدا به ذهن برسد می دانند به عقیدهٔ آنان نشاط در این جا لزوماً به معنای شاد بودن نیست بلکه نشاط اجتماعی را باید با امنیت خاطر مترادف دانست. جامعه شناسان می گویند نشاط اجتماعی، نشانه ای از احساس امنیت فردی و اجتماعی است.

اما اینکه امنیت خاطر چیست. چه علل و عواملی در ایجاد آن نقش دارند جامعه شناسان علل مختلفی را از جمله:

شکل نظام حکومتی:

هر اندازه امور سیاسی در یک جامعه از ثبات بیشتری برخوردار باشد میزان امنیت خاطر در آن جامعه رو به فزونی است.

وجود نهادهای سیاسی پایدار در بطن جامعه

مردمی بودن حکومت

میزان مشارکت مردم درعرصه های سیاسی ...

و از همه مهم تر قانونمندی از عواملی است که میزان امنیت خاطر را در جامعه افزایش می دهد.

نشاط فردی

روان شناسان اجتماعی معتقد هستند که افراد به دو گروه تقسیم می شوند:

گروه اول، کسانی که برخوردار از اخلاق اجتماعی و دارای ادراک صحیح از واقعیات هستند. گروه دوم کسانی که قادر به درک صحیح واقعیت های موجود نیستند. و به راحتی، به رضایت دست نمی یابند در حالی که گروه اول با حداقل امکاناتی که در اختیار دارند احساس رضایت می کنند. کارشناسان معتقدند هر چه یک فرد از پدیده های اطراف خود آگاهی داشته باشد واقع بین تر و دارای رضایت خاطر بیشتر خواهد بود.

تحقق آمال ها و آرزوهای افراد جامعه:

هر اندازه میزان تحقق پذیری آمال و آرزوها بیشتر باشد امید به زندگی و آینده در افراد افزایش می یابد.

امنیت:

امنیت مقوله ای فراتر از حفظ یک کشور است و با ابعاد انسانی و فردی پیوندی نزدیک دارد، گرایش به امنیت ریشه در فطرت آدمی دارد و نبود امنیت و آرامش روحی، فرد را از نظر بهداشت روانی دچار مشکل می سازد.

فرهنگ عمومی:

فرهنگ عمومی را می توان مجموعه ای از رفتارهای هنجار یا نابهنجار افراد در جامعه تلقی کرد که به صورت یک خصیصه برای معرفی جوامع به کار می رود. درواقع فرهنگ عمومی مقررات نانوشته در زندگی روزمره و زندگی اقتصادی، خودآگاهی، اصول اعتقادی، مذهبی بودن، خوشرفتاری، انصاف در زندگی، شهامت اخلاقی، احترام به بزرگسالان، میهمان دوستی، مشارکت سیاسی و اجتماعی، کمک رسانی، حفظ محیط زیست، نظم و انضباط اجتماعی، پوشش و وضع لباس، چگونگی مصرف، وضعیت معاش، رعایت مقررات، خودباوری، آداب و رسوم، کار و تلاش، تعاون و همکاری، وضعیت بهداشت و پاکیزگی و تفریحات و نمونه هایی این چنین است نیز فرهنگ عمومی کشور شیوه چگونه زندگی کردن، مردم آن کشور است که هر کدام در گروه یا سازمانی از روابط اجتماعی از جمله خرده فرهنگ هاست.

فرهنگی در این معنا و با مصادیق مذکور مجموعه قوانین و مقرراتی است که بر دوش تمامی افراد در اجتماع قرار دارد و هر یک از افراد جامعه باید خود را در مقابل آن مسئول بدانند.

شغل مناسب

انتخاب شغل مناسب بازدهی بیشتر، تحرک، سعادت و خوشبختی فرد را در جامعه فراهم می آورد. انتخاب شغل مناسب بستگی به توانایی فردی در این خصوص قدرت درک، توانایی جسمی و تیزهوشی نقش عمده ای دارد.

همهٔ این ها از عواملی هستند که نشاط فردی و به دنبال آن اجتماعی یک جامعه را تضمین می کنند. البته باید این موضوع را در نظر داشت که تأثیر فرد بر اجتماع و اجتماع بر فرد همواره از جمله عواملی هستند که متغیرهای بالا را به راحتی دستخوش دگرگونی می کنند.

جدول شماره - ۱۳

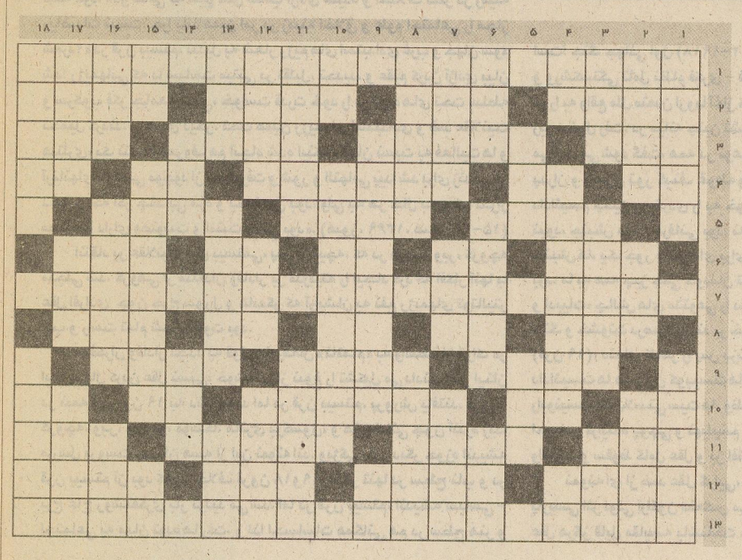

افقی:

۱- گروه های مختلف سیاسی تلاش کردند تا به خوبی انجام شود ۲- سرمه کش - نظر- فدراسیون جهانی فوتبال - تخت پادشاهی ۳-وجه اشتراک اسب و شیر - نوع بنی اسرائیلی آن ضرب المثل است - آجر نصفه - برداشت محصول ۴- نوزاد به سینه مادر می زند - صدای درشت - از زمامداران سه گانه روم- غذای خاله - جام معروف ۵- راه رونده - جانوری که فدای پوستش می شود - باخبر ۶- حرارت - حرف درد - سد خوزستان - کلید انگلیسی- همراه تب می آید ۷- مادر مددکاری مدرن ایران ۸- همه مزه اش را می چشیم - دوستی - قبول نیست - محل - فوری ۹- سرگرد قدیمی - جایگاه - به نامحرم آن جایز نیست ۱۰- ... نام تو بهترین سرآغاز - جنس مذکر - عددی دو رقمی - قومی ایرانی - بازدادن ۱۱- استخوانی درپا - از قبایل معروف عرب - روزانه - از پسوندها ۱۲- طرف چپ - نوعی لنز عکاسی - در شکسته بندی کاربرد دارد - از آلات موسیقی ۱۳- به گفته وزیر ارشاد در چنین زمانی نفی در مورد یک مدیر بکار می رود.

عمودی:

۱- از رجال دوره قاجار و پس از آنکه به طور مکرر به نخست وزیری رسید - شهر برج ایفل ۲- پادشاه ماردوش داستانهای ایرانی - برکسی روا مدارید - نامی برای پسران ۳- جانور دریایی - این هم نوعی خودرو - خالص ۴- نقش هنرپیشه- نخست وزیر دولت موقت - نشانه مفعول بی واسطه ۵- شهر شمالی - برگ کاغذ ۶- به آدم مردود می گویند - میت را با آن شستشو می دهند - طرف روشن زمین ۷- ستون دروازه - عقل - حقه باز ۸- نمونه مردمی آن را امسال حذف کردند - بعضی به خودرو می گویند ۹- لبنیات و گوشت مردم را تامین می کنند - بله روسی ۱۰- طاقچه - از هنرهای دستی ۱۱-این طرف - گردشها ۱۲- گرانبها - شهری در همسایگی تهران - نظیر و مانند ۱۳- تمام و کامل- مسلمان به خدا دارد - رها ۱۴- عامل تکثیر گیاهان نهانزاد - رمه ۱۵- پایه - محل کشت برنج - دهان ۱۶- یمانی آن شهرت دارد - منسوب به هرات - دوستی ۱۷- نامی برای پسران - با توشه همراه است - روایت می کند ۱۸- سیاستمدار آمریکایی که بعد از روزولت رئیس جمهور شد - موسیقیدان ایتالیایی قرن ۱۹ که به ریاست ارکستر ایتالیایی در آمستردام رسید.

حل جدول شماره (۱۲)

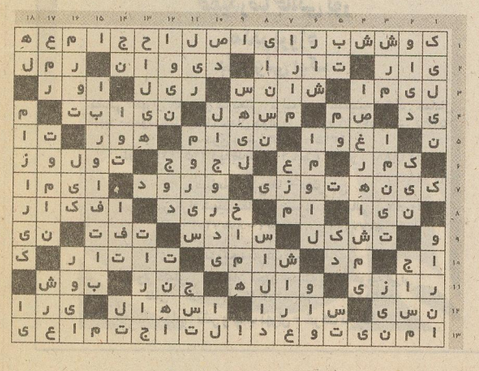

AHMAD TEA
-LONDON-

اگرخواهی نشاط وشادمانی بنوش از "چای احمد" استکانی

ROYAL BLEND

چای رویال احمدتی ترکیبی از بهترین
چای دارجلینگ وآسام هندوستان
با عطر ملایم ارل گری در بسته‌های نیم کیلویی
به بازار عرضه شد.

"چای احمد" را از فروشگاهها و سوپرمارکتهای معتبر خریداری نمایید.
در موقع خرید به نشان "چای احمد" دقت فرمایید.

نمایندگی منطقهٔ آزاد چابهار: شرکت صداقت، تلفن: ۳۴۱۰ (۶۲۲۲-۰۵۴)

درس‌هایی از قرن بیستم

محمد تقی قزلسفلی

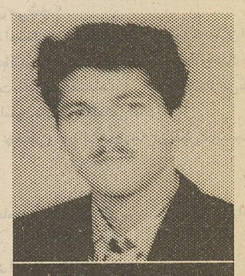

محمد تقی قزلسفلی

اشاره :

انسان قرن بیستم هم موضوع تأمل جامعه شناسان و فیلسوفان بوده است و هم مورد مداقه هنرمندان. این نوشتار تصویری را که اندیشمندان قرن ما از انسان معاصر ارائه داده اند تبیین می کند.

گروه اندیشه

«... کسی که می خواست زندگی آرامی داشته باشد، نمی بایست در قرن بیستم به دنیا می آمد».

لئون تروتسکی

اگر متاثر از آرامی میشل فوکو (۱۹۸۴-۱۹۲۴) متفکر معاصر فرانسوی، بپذیریم که سنت فکر جهان غرب، شامل یک سلسله گسست ها و غیر شباهت هاست، اعمال چنین قاعده ای در خصوص تمایزهای محوری اندیشه ها و آرای سیاسی - اجتماعی قرن بیستم با قرون پیش، اهمیت خاصی دارد. حتی به رغم بسیاری از نظریه پردازان قرن بیستم کنونی که چند صباحی از آن باقی نمانده است اختلافات عمیقی با قرن ۱۹ دارد. به عبارتی، می شود گفت انسان قرن بیستمی تفاوت های بارزی با چهرهٔ انسانی عصر روشنفکری قرون ۱۸ و ۱۹ داشته است.

می گویند زمانی که گرترودواستاین فیلسوف، از دوست هنرمند خود پابلو پیکاسو بنیانگذار سبک کوبیسم خواست تا از چهرهٔ او پرتره ای بکشد، پیکاسوتصویری از وی کشید که باعث تعجب استاین شد. پیکاسو در مقابل چنین تعجبی می گوید: «نگران نباش استاین! تو یک روز به این شکل در خواهی آمد».

در سال ۱۹۰۸، یعنی درست نه سال پیش از انقلاب اکتبر (۱۹۱۷) روسیه، وقتی پیکاسو تابلوی دوشیزگان آوینیون را ترسیم کرد، به واقع تصویر انسان قرن بیستمی را مجسم کرد. تابلویی با قطعات خرد شده، که با خشونت تمام در هم آمیخته بود. گرترود استاین بعدها گفت: «تنها پیکاسو بود که اعتقاد داشت واقعیات قرن بیستم هیچ ارتباطی با واقعیات قرن نوزدهم ندارد».

پس، بر اساس تغییر معرفت شناختی و فلسفی دو جهان قرن پیش و قرن بیستمی که خود نیز به پایان رسیده است، می توان نگاهی بر دامنهٔ چنین تفاوت هایی انداخت. مثلا در قرن نوزده، مارکس و انگلس عقیده داشتند که زیر بنای نظام تولید یا اقتصاد است، که زندگی و حیات بشری به آن بسته است؛ اما نسل بعدی قرن بیستم مثل فروید، پاره تو، بر چیز دیگر دست گذاشتند؛ فروید آن را به بخش ناخودآگاه منتقل کرد و پاره تو به بازمانده ها یا مشتقات منتسب دانست، بنابراین، در وهلهٔ اول باید گفت میان روحیهٔ علمی - پوزیتیویستی قرن ۱۹ با روحیه عقل ستیز و نقاد قرن ۲۰، که بر حضور مؤثر نیروهای ارادی و شهودی تاکید می گذاشت تفاوت های برجسته ای حاکم است.

از اواخر قرن ۱۹، از همان زمان که نیچه بانگ «خدا مرده است» را فریاد زد، تمامی فلسفه ها و آرای فکری، سر خروج و سرپیچی از مذهب اصالت عقل را شروع کرده اند و علیه پوزیتیویسم (مکتب اثباتی) شورش می کنند. با تزلزلی که در بنیان عقل و عقلانیت «ابرروایت» پدید آمد، راسیونالیسم هم خارج از دایرهٔ تفکر آدمی قرار می گیرد.

به این معنا، در قرن بیستم اکثر فلاسفه و اندیشمندان سیاسی، خود را راسیونالیست ناب ندانستند».

آنچه نباید از نظر دور داشت این نکته مهم است که بخش اعظم همین روحیه عقل - ستیز قرن بیستم، هنگامی که در خدمت رژیمهای فاشیستی و نازیستی قرن بیستم در آمد، حل مسائل را نه از راه عقلانی، بلکه در حذف خود عقل دید. در همین مسیر بود که عوامل ضد عقلانی، به مبارزه با روحیه بشرگرایی تمدن بورژوایی پرداختند، طیف فکری بخش اعظمی از جناح روشنفکری قرن بیستم، که اوراق زیادی از عقاید سیاسی قرن بیستم را به خود اختصاص دادند، در همین مجموعه قرار می گیرند. طیف مذکور، ضمن مخالفت باعقلانیت، تشجیع کننده نوعی رومانتیسم اسطوره ای برای همسویی با فاشیسم و توتالیتاریسم قرن بیست شدند. (Tallis,1997,P.۸۷) جملات آگوست کنت، پوزیتیویست قرن نوزده که در خوشبینی از عقلانیت کلان روایت گفته بود: «در حالی که هیچ کس طالب آزادی عقیده و اختلاف نظر در زمینه ریاضیات نیست، چرا باید همین امر در زمینهٔ اخلاق و علوم اجتماعی را مجاز شمرد؟» در قرن بیستم، تبدیل به شعار رژیم های استبدادی غرب و جهان سوم شد؛ رژیمهایی که با سیاست مبتنی بر تقلیل، تحدید، و عقیم کردن آزادی بیان و سرکوب فکر جامعه مدنی، خواست قدرت خود را بر توده های تحت سلطه تحمیل کردند. از سوی دیگر، تحت همین رژیمهای استبدادی و ضد عقلانیت هیتلری، یک نتیجه معروف هم ایجاد شده اینکه «ایمان نسبت به فعالیت ها و آرمانهای سیاسی موجود از دست رفت و شور و التهابی پیدا شد برای زندگی در دنیایی که اگر چند بی مزه و یک نسق بود، ولی به هر حال به جای تکرار مصائب، دارای مصونیت و امنیت جانی بود». (هیوز، ۱۳۶۹، صص ۱۶-۱۵)

انتقاد بر عقلانیت قرن بیستمی، پس از نیچه، که در فروید، وبر، کروچه متجلی شد، گروهی از منتقدان وفادار بر مدرنیته را ایجاد کرد که افکار آنها با عقل افرادی چون جرج سورل و هایدگر که آرایشان به نفع رژیمهای توتالیتر چپ و راست تمام شد، متفاوت بود.

متفکران وفادار تجدد به قول هابرماس «ناتمام» به واسطهٔ اشتراک در ایده غربال کردن عقل نسبی، خوشه ای از نبوغ را تشکیل می دادند. اکثر اینان در نیمه دوم قرن ۱۹ به دنیا آمدند اما در قرن بیستم، پرورش یافتند. فروید، کروچه، وبر، پاره تو، موسکا، هانری برگسون، و هنرمندانی چون آندره ژید، مارسل پروست وهرمان هسه از این نمونه اند. ویژگی بارز دیگر حوزه اندیشه قرن بیستم آن بود که بر خلاف قرون ۱۸و۱۹، تفکر تنها در سطح ناب و در برج عاج روشنفکری باز تولید می شد، اما در قرن بیستم، اندیشه سیاسی - اجتماعی به میان توده ها رفت، و لذا احساسات همگانی هم در سطح هنر و ادبیات سیاسی، وام دار چنین رویکردی شدند به همین خاطر می توان بسیاری از نویسندگان ادبی قرن بیستم را در زمره اندیشه ورزان سیاسی - اجتماعی قرن به حساب آورد. هر دو سطح فکری (ناب و پایین)، با وجود اینکه از کارهای یکدیگر خبر نداشتند، اما نوعی پیوستگی و شباهت در میان آثارشان هست که نشان دهندهٔ روح زمانه (Geist der Zeit) در قرن بیستم بوده است. این گروه از متفکران اجتماعی و سیاسی که پیش از جنگ جهانی اول و پس از آن تا آستانه خشونت مخوف جنگ جهانی دوم، می زیستند، همگی، در نوعی پریشانی، تشویش و اضطراب شریک بودند. همین احساس پس از جنگ دوم جهانی شدت گرفت. بنیانگذاران مکتب فرانکفورت از آلمان متواری شدند. کسی چون والتر بنیامین، که در زندگی خصوصی خود نیز بسان تفکر سیاسی خود، رشته ای از بدبیاری ها و شکست های شخصی دید، باتجربه خشونت نازیسم گفت: «تمامی ابزار تمدن در عین حال ابزار توحش و بربریت هستند».

گفتیم از ویژگی های بارز اندیشه قرن بیستم، ترس، تشویش و اضطراب

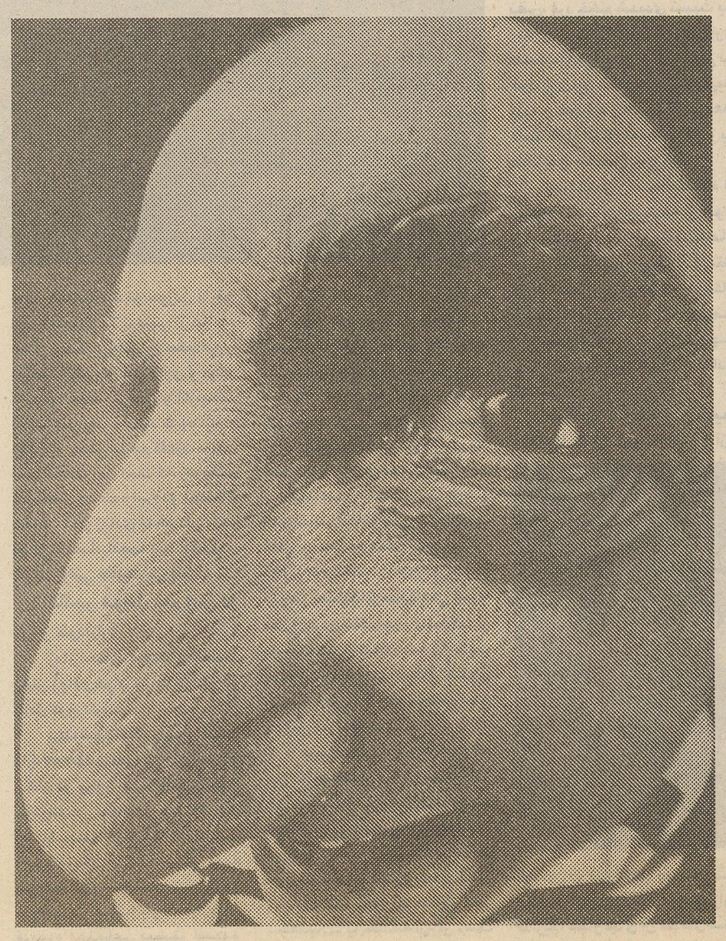

دادائیست ها فریاد می زنند : « ما نقاش ، موسیقی دان ، مجسمه ساز ، سیاستمدار، سوسیالیست، ارتش، وطن، کارگر پرولتر، نمی خواهیم، هیچ نمی خواهیم ، ماطرفدار هیچیم»

است؛ جنگ جهانی اول (۱۹۱۸-۱۹۱۴) برای بسیاری از رشنفکران، سندنهایی و ورشکستگی تامل نظام فکری - فرهنگی و اجتماعی بود. به دلیل کشتاری که آن را به واقع ملل متمدن اروپا آغاز کرده بودند، مقولاتی چون دین - عقل - منطق زیر سئوال رفت. در میانه چنین تشویش و اضطراب نوعی نهیلیسم هم به وجود می آید. می شود گفت، همه در نوعی نهیلیسم از نوع بازاروف قهرمان داستان پدران و پسران تور گینف غوطه ور بودند، کسی چون جرج گروس از مکتب دادائیسم چنین رویکردی را به خوبی منعکس کرد: «برای ما هیچ چیز مقدس نبود، جنبش ما نه عرفانی بود، نه کمونیستی، نه هرج و مرج طلب، همهٔ این جنبش ها، یک جور برنامه ای برای خود داشتند، ولی مال ما کاملا نهیلیستی بود. ما به همه چیز حتی خودمان تف می کردیم. به همین ترتیب صحنهٔ اجتماع و ادبیات، چالش های متنوعی را دید. بنیانگذاران سمبولیسم به ستوه آمده از جنگ و خشونت درصدد بودند بر خلاف ناتورالیست های خوش باور قرن پیش، (قرن ۱۹)، دنیای ظاهر را پس بزنند، و در ضمیر ناخودآگاه غوطه ور شوند، دادائیست ها همچون کوبیست ها، همپای سوررئالیست ها، فوتوریست ها، رایونیست ها، پلاستی سیت ها، وظیفه داشتند که در میانه جنگی خانمانسوز، احساس فزاینده پوچی و نهیلیسم را منعکس کنند - احساس در هم شکستگی واقعیت و سقوط کامل عقل و بر افتادن افکار سنتی.

نمونه ای از ضد عقل گرایی، در نمایشنامه سیاسی- اجتماعی دهقان پاریسی اثر لوئی آراگون منعکس می شود: «کسی در آنجا می پرسد: آیا شناخت عقل هرگز قابل مقایسه باشناخت حسی هست، بی تردید تعداد احمق هایی که منحصراً به اولی تکیه می کنند و دومی را تحقیر می کنند آنقدر هست که برای توضیح علت بی لطفی که به هر چیز مشتق از حواس می شود کفایت کند». (بیگزبی، ۱۳۷۵، ۳۸-۳۷).

دادائیست ها فریاد می زنند، «ما نقاش نمی خواهیم، ما موسیقی دان نمی خواهیم، ما مجسمه ساز نمی خواهیم، ما سیاستمدار نمی خواهیم، ما سوسیالیست، ارتش، وطن، کارگر پرولتر، نمی خواهیم، هیچ نمی خواهیم، ما طرفدار هیچیم». در همین سالهای اضطراب و تشویش جنگ جهانی اول است که مارسل دوشان سوررئالیست در مجلهٔ پیکابیا برای ژوکوند سبیل گذاشت: تا به تمسخر و انتقاد از وضع موجود بپردازد. در همین سال هاست که سارتر، به فکر نوشتن رمان تهوع برمی آید که به قول ریمون آرون «استفراغ طبقه ای از روشنفکران بر عقلانیت ابر روایت غربی بود». ژولین بندا، که همچون برگسون، دورکیم، یگی درصف مدافعان دریفوس به عنوان وظیفه روشنفکر سیاسی جنگیده بود، هم بعدها، از خیانت دسته ای از روشنفکران حامی خشونت و استبداد ناامید شد و پس از موفقیت های لنین وموسولینی او کتاب خیانت روشنفکران (The Betrayal of Intellectuals) را به تحریر در آورد و از روشنفکران قدرت مدار خرده گرفت. (هیوز، ۱۳۶۹، ص ۳۶۸).

پوچی و اضطراب همسو با آن، سبب شده بود تا بسیاری از متفکرین متعهد به قول هانا آرنت «هجرت درون» نمایند؛ اما در همان حال عشق به زندگی ساده و انسانی را فراموش نکنند. ژان آرپ درهمان زمان جنگ جهانی اول می گفت: «در حالی که صدای غرش توپ ها از دور می آمد، ما نقاشی می کردیم، شعر می خواندیم و شعر می گفتیم و با صدای بلند زیر آواز می زدیم، ما هنری می خواستیم، که آن روزها انسان را از جنون و جهالت نجات دهد». از جمله این هجرت به دورن کرده ها، مارسل پروست فرانسوی بود. او در رمان طولانی خود «در جستجوی زمان از دست رفته»، بارها دچار دلتنگی و حسرت است، به نظر او بهشت های واقعی، بهشت هایی اند که از کف داده ایم». وی شدیداً تحت تاثیر استاد فیلسوفش هانری برگسون بود.

مجموعه ای از تلاش های سیاسی - اجتماعی قرن بیستمی، در صدد وصول به همان همسویی و همنوایی از کف رفته بود. یکی از مهم ترین و بارزترین چهره های سیاسی قرن بیستم یعنی لیزایابرلین، که ابتدا در سال ۱۹۵۳، در نوشته ای، عقاید سیاسی قرن بیستم را از جهت عقلانیت ستیزی معطوف به فاشیسم با آرا سابق تفکیک می کند، و به شدت از وسعت خشونت این قرن ناراضی است، در اواخر دههٔ نود میلادی نیز، همچنان، این حس منتقدانه خود را بر فلسفه سیاسی عصر حفظ می کند.

وی در مصاحبه ای می گوید: «هیچ قرنی چنین قصابی و کشتار و خشونت را به خود ندیده. مثلا جنگ های مذهبی یا انقلابی فرانسه را در نظر بگیرید که دهها هزار کشته بر بار آوردند. چنگیزخان احتمال دارد میلیون ها آدم کشته باشد، آماری نداریم. اما در خصوص قرن بیستم چرا، ۴۰ تا ۵۰ میلیون در روسیه، ۱۵ تا ۱۶ میلیون نفر در بقیه اروپا... در آلمان در اسپانیا، در ایتالیا، شکنجه ها، سر به نیست کردن ها، اختناق و استبداد ... اروپا هیچ گاه این درجه از سفاکی را تجربه نکرده بود.!؟» (برلین درگفت و گو با جهانبگلو، ۱۳۷۶، صص ۱-۱۸۰)

خوزه اورتگا آی گاست یکی از مهم ترین متفکران سیاسی قرن بیستم است که شاهد وقایع این قرن بود او با حسرت تمام آرزو می کند، جهان انسانی به آن درجه از تساهل و مدارا برسد که در آستانه رنسانس برای دوره کوتاهی پیش آمد، اما سپس به سرعت قلع و قمع شد. وی درکتاب «انسان و بحران» می گوید: «در مراسم دون خوان دوم در کاستیل، در مراسم عروسی پسر وی با شاهدخت دونابلانکا، وقایع نگار می نویسد: جشن هایی بر پا شده بود و تقریباً همه مردم شهر به گرمی از ملکه و شاهدخت استقبال می کردند. هر صنف به بهترین وجه ممکن با پرچم و علائم مخصوص صنفی در مراسم استقبال شرکت داشت، به دنبال همه، یهودیان با کتاب تورات و مسلمانان با قرآن حرکت می کردند!!.» (ارتکا آی کاست، ۱۳۷۶، ص ۲۷۱)

اکنون در پایان قرن بیستم جای دارد بپرسیم آیا بشریت خشونت تجربه کرده، در قرن آتی، چنین تساهل و مداراخواهد یافت؟! آیا امکان درک زبان متقابل ومشترک بشری وجود دارد؟ با شعار «گفت وگوی تمدنی» می توان به چنین چشم اندازی امید بست.

گزارشی از یک کتاب

Think Twice: Sociology Looks at Current Social Issues

دوباره بیندیش: جامعه شناسی به موضوعات و مسائل رایج اجتماعی نگاه می کند

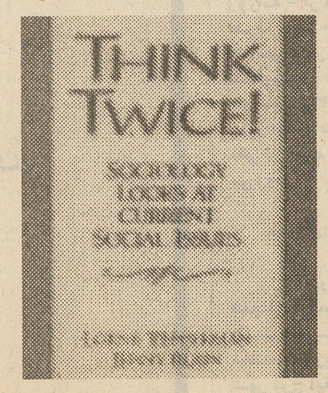

مؤلفان: ال. تپرمن . (L. Tepperman)
جی. بلین (Blaine .J)
ناشر: پرنتایس هال (Prentice Hall)
۱۹۹۸، ۳۱۹ صفحه

این کتاب در واقع متن درسی است که به دانشجویان کمک می کند تا مسائل و مشکلات روزجامعه را درک کنند و مهم تر از آن به دانشجویان «تخیلی جامعه شناختی» می بخشد. این کتاب به روشنی نشان می دهد که چطور فهم جامعه در گرو درگیری با موضوعات و مسائل آن است. کتاب حاوی داغ ترین مباحث جامعه شناختی روز است و طرح این مباحث احتمالاً به خاطر آن است که دانشجویان سهم جامعه شناسی را در یاری رساندن به فهم این قبیل موضوعات، درک کنند؛ یعنی یک بار دیگر از زاویه دیگری نگاه کنند و دوباره بیاندیشند.

فهرست فصول کتاب از این قرار است:

۱. فرهنگ
۲. اجتماعی کردن
۳. انحراف و نظارت
۴. طبقه و لایه بندی
۵. نژاد و روابط قومی
۶. ارتباطهای مربوط به جنسیت و نژاد
۷. خانواده
۸. کار و معاش
۹. تعلیم و تربیت
۱۰. سیاست و دولت
۱۱. سلامتی
۱۲. جمعیت
۱۳. دین
۱۴. نابرابری
۱۵. تغییر و تحولات اجتماعی

نشاط

صاحب امتیاز و مدیر مسئول
لطیف صفری
سر دبیر
ماشا الله شمس الواعظین
رئیس شورای سیاستگذاری
حمیدرضا جلائی پور
مدیر پروژه
باقر ولی بیک

نشانی : تهران . خیابان شریعتی . نرسیده به حسینیه ارشاد . خیابان شهید محمودرضا کوشا . میدان جوانان . شماره ۲۹ کد پستی ۱۵۴۶۵
صندوق پستی ۱۳۴۳ - ۱۶۳۱۵
تلفن : ۲۲۵۲۴۲۳ (با ظرفیت ۱۰ خط) نمابر : ۲۲۲۸۸۸۰

سازمان آگهی ها - دفتر فنی
تهران . بزرگراه شهید حقانی . جنب دیدار شمالی . پلاک ۲۰
تلفن : ۸۷۷۷۲۷۷ - ۸۷۷۷۶۷۹ - ۸۷۷۷۲۶۲

توزیع : شرکت نشرگستر
بلوار کشاورز . خیابان شهید عبدالله زاده . کوچه ابرار
تلفن : ۸۸۵۵۲۵۰ - ۲ ۸۸۶۵۲۷۳ - ۳ ۸۸۵۱۸۸۲
چاپ : نشر و چاپ تهران - شرکت نازرنگ

اهل قلم / اهل کتاب

فولادوند و ترجمه آثار فلسفی

استاد فولادوند، شما از جمله پرکارترین مترجمان آثار فلسفی - نظری در کشور هستید. و اگر اشتباه نکنم نزدیک به سی سال از عمر گرانمایه را به این کار پر زحمت، امامهم پرداخته اید. و جالب تر آنکه در کارنامه شما، آثار و نوشته های کلاسیک و بنیادین فلسفی، بیش از دیگر آثار فلسفی، مانند آثار فلسفی درسی دیده می شود. هر چند برای آگاهی علاقه مندان به این قبیل مباحث، حتی متون مصاحبه های برایان مگی را نیز به کارهای ترجمه ای خود افزوده اید. و این خود گواه آن است که جز آگاهی بخشیدن به خوانندگان اعم از متخصص و غیرمتخصص، هدف دیگری نداشته اید. آیا تا به حال احساس خستگی و ملال کرده اید؟

- : با قاطعیت می گویم: خیر. هر چند گاهی برخوردهای تلخ و آزاردهنده، دستم را سست و روحم را کسل می کند. اما وقتی این همه را به حساب ناآگاهی گذاشته ام و جهل را منشا اصلی این گونه رفتارها دیده ام، دلگرم تر از پیش پشت میز نشسته ام و کارکرده ام.

ترجمهٔ سه گانه (تریلوژی) معروف استیوارت هیوز، یا به عبارت دقیق تر انتشار آخرین مجلد آن از جمله کارهای اخیر شما است، یعنی آگاهی و جامعه ، راه فرویسته و هجرت اندیشه اجتماعی. تاریخ اندیشه ها و آشنا کردن خوانندگان فارسی زبان با این رشته تازه تاسیس فلسفی، اگر اشتباه نکنم با ترجمه کتاب. متفکران روس اثر آلیزابرلین آغاز شد که آقای دریابندری آن را ترجمه کرده بودند. اما کار هیوز به دلیل دوره زمانی که به طور کلی دربرمی گرفت و وقایع اتفاقیه ای که بنیان های فلسفی - اندیشه ای قرن حاضر - را تشکیل می داد و خواننده را از این رهگذر با ریشه های ادبی، فلسفی، اجتماعی ، جامعه شناختی و حتی روانشناختی، کارها، تحقیقات و اندیشه ورزی های قرن حاضر آشنا می ساخت، به نظر من کاری بود به مراتب خواندنی تر ازمتفکران روس. آیا وقایع در بیست سال اخیر و فراز و نشیب های مختلف اجتماعی که در کشور ما روی داده، از جمله علل اصلی عزم شما در ترجمهٔ دراز آهنگ و دشوار این کار نبود؟

- :بله، موافق هستم، اما تا آنجا که بخشی از علل محرک مرا در ترجمه این کار، وقایع بیرونی و به نوعی نیاز جامعه بدانیم. بخش دیگر، علاقهٔ شخص من به هیوز و آثار او بود که همواره به عنوان استاد تمام عیار تاریخ اندیشه او را قبول داشته ام.

■ تحصیلات شما آن چنان که فرموده اید فلسفه و پایان نامه تحصیلی شما نیز کانت و فلسفه کانت بوده است. این اطلاعات در ذهن من چنان معنی می دهند که تخصص شما در فلسفه، فلسفه قاره (Continent) و فلسفه کانت و در مجموع ایده آلیسم آلمانی و اروپایی است. در این زمینه تخصصی، بجز چند ترجمه که البته از جمله آثار مهم هستند مانند کانت کورنر، ومقدمه درخشان آن که خود یک رساله کوتاه است کار دیگری ندیده ایم چرا؟

- :البته بیش از این ها است که شما بر شمردید ولی تصدیق می کنم که مهمترین ها را نام بردید. شاید بدان خاطر بوده که اهمیت آثار برای من ارجحیت بیشتری داشته تا سلیقه و علایق خودم. مثلا فلسفه سیاسی کانت که متن سخنرانی بود و بعد برای انتشار آماده کردم نیز می توان به این بخش از علاقه اصلی من و کارهای مربوط به آن افزود.

استاد به عنوان آخرین سئوال، می توانم بپرسم در حال حاضر چه کاری در دست دارید؟

- :در حال حاضر مشغول ترجمهٔ تاریخ فلسفه هگل هستم که کاری پر پیچ و خم و دشوار به حساب می آید سال ها پیش مرحوم دکتر حمید عنایت فلسفهٔ تاریخ را ترجمه کرد و امروز من تاریخ فلسفهٔ او را در دست دارم.

تاریخ فلسفهٔ هگل، بخشی از فلسفهٔ او است. و مطالعهٔ فلسفهٔ هگل، بدون تاریخ فلسفه او، مطالعه ای ناقص و ناتمام خواهد بود. از طرفی احتمالا شما را خوشنود می کند که در زمینه علاقه و تخصص خود کار می کنم.

■ سپاسگزارم و سخت چشم انتظار تاریخ فلسفه حجیم و پر پیچ و خم هگل به زبان فارسی.

گاهنامه های پژوهشی

سایز Signs

سایز نشریه ای است که نزدیک به ربع قرن از عمر آن می گذرد (۱۹۷۵)، و در حال حاضر معتبرترین نشریهٔ بین المللی در مطالعات و پژوهش های زنان است؛ یعنی هم پژوهش های مربوط به زنان را در بر می گیرد و هم پژوهش های محققان زن را شامل می شود. موضوع مقالات مورد توجه سایز بسیار متنوع است: موضوعاتی از قبیل نژاد، فرهنگ طبقه یا طبقات اجتماعی، جنسیّت و مسائل مربوط به آن و ملیّت.

سایز در انتخاب مقالات آزاد است، اما در عین حال خطمشی خاص خود را دارد. چنانکه نظریه پردازی، نقد و مباحث هستند که از هر چیز بر سایز هر یک بار (سه سال) انتشار تحت نظارت تحقیقات دانشگاه می شود و همان دانشگاه منتشر بیست و

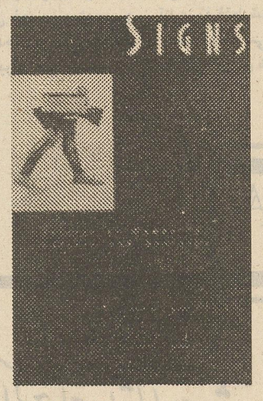

روش شناسی، سه گانه ای سایز بیش آنها تکیه دارد. چهار ماه شماره در می یابد و مرکز اجتماعی شیکاگو اداره انتشارات نیز آن را می کند. چهارمین جلد آن در زمستان ۱۹۹۸، منتشر و پخش شد.

اگر از مسائل مربوط به زنان و محققان زن بگذریم، سایز نشریه ای است غیر تخصصی که از همهٔ محققان در امور اجتماعی، دعوت به همکاری می کند. سایز در میان سایر نشریات تحقیقاتی که تقریباً موضوعات و مباحث مشترکی را مدنظر دارند، نشریه ای است شاخص، زیرا هدفی را دنبال می کند که آن را از دیگر نشریات جدا می سازد. هدف اصلی سایز احیای مجدّد گفت وگو در میان محققان است، یعنی همان دیالوگ. گردانندگان این نشریه معتقد هستند که همین بحث ها، جدل ها، و حتی منازعات است که چیزی از درون آنها بیرون می آید.

خطمشی اصلی سایز آن است که هر کسی حرفی برای گفتن دارد در این نشریه به رویش باز است. ویراستاران آن که خود از اساتید دانشگاه شیکاگو هستند، بیش از هر چیز مایل به همکاری بامحققان کشورهای مختلف دنیا هستند. در این تمایل هیچ شبهه ای از سوءاستفاده وجود ندارد. مدیریت تحریریهٔ سایز از آثار محققانی استقبال می کند که آمادهٔ پاسخ گویی باشند و از نقد و بحث و جدل بیم نداشته باشند، و بتوانند محکم و با درایت مبتنی بر منطق از مواضع شان دفاع کنند و فراتر از آن آمادهٔ پذیرش منطق منتقدان نیز باشند.

آخرین شمارهٔ سایز (زمستان ۱۹۹۸)، به اسلام و دیدگاه های اسلام دربارهٔ زن اختصاص دارد، و مقالاتش عبارتند از:

۱. «جنسیت، سیاست، و اسلام»، نوشتهٔ انور مجید.
۲. «نقد سیاست، و سیاست نقد» - نقدی بر مقالهٔ مجید. نوشتهٔ س. جوزف
۳. نقدی بر مقالهٔ مجید. نوشتهٔ الیزابت ماپر
۴. پاسخ به انتقادهای جوزف و مایر: «نقد مستمسکی برای پراکنده گویی و پریشان حواسی».

مهره چینی انگلیس در شطرنج صحرا

جایگاه خاندان شریف حسین در تاریخ اردن و عراق

اشاره: پس از در گذشت ملک حسین پادشاه سابق اردن، مطبوعات جهان به تاریخ سیاسی آن کشور از زمان سلطنت «شریف حسین» تا وفات «حسین دوم» توجه نشان دادند.

چون در آن زمان انتشار روزنامه نشاط، هنوز آغاز نشده بود، نشد که به موقع در این زمینه مطلبی ارایه شود. اکنون تاریخچه ای در این مورد فراهم آورده ایم که در پی، از نظر خوانندگان محترم می گذرد:

قبل از آنکه آل سعود بر سراسر نجد(۱) و حجاز(۲) چیرگی یابد و حکومت عربستان سعودی تشکیل شود، فردی به نام «شریف حسین» (۱۸۵۴-۱۹۳۱) به تمشیت امور سیاسی و مذهبی در مکه و مدینه می پرداخت.

یعنی در واحه های خشک شبه جزیره می تاخت و کلیددار حرم به حساب می آمد.

او در سال ۱۹۰۸ رسماً از جانب دربار عثمانی به عنوان شریف مکه انتخاب و ملقب به «حامی الحرمین الشریفین» شد.

ملک فیصل اول پدربزرگ فیصل دوم پادشاه عراق

در ۱۹۱۴ که جنگ جهانی اول آغاز شد و تمایلات استقلال طلبانه در بین ملل عرب بالا گرفت، دولت انگلستان با یاری جستن از عوامل خویش نظیر «سرهنگ لورنس»(۳)، «ژنرال آلن بی»، «لرد کیچنر» و چند تن از اعضای «وزارت مستعمرات»، شریف حسین را برانگیخت که برضد سلطه عثمانی قیام کند، و با «لندن» همنوا شود و گفتند اگر چنان کند به سلطنت نجدوحجاز خواهد رسید و فرزندان او مانند عبدالله و فیصل با اختیارات کامل بر اردن و عراق و سوریه حاکم خواهندبود.

در خلال جنگ جهانی اول بویژه در ۱۹۱۶ «سرهنگ لورنس» که لباس عربی می پوشید و زبان عربی را به خوبی حرف می زد، با فیصل و عبدالله فرزندان شریف حسین در مکه ملاقات کرد و آنان را به یک شورش عمومی بر ضد عثمانی فراخواند. شریف حسین نیز فرزندان خویش را به این امر ترغیب کرد.

در پنجم ژوئن ۱۹۱۶ (۱۵ خرداد ۱۲۹۵) یک شورش ضدعثمانی تحت عنوان «انقلاب عربی» به کمک سرهنگ لورنس صورت گرفت. فیصل و عبدالله دوشادوش لورنس برضد عثمانی جنگیدند به طمع این که پدر آنان پادشاه «نجدوحجاز» شود و خود مستقلاً بر سایر بلاد عربی حکومت کنند.

شریف حسین و فرزندان او غافل از توافق های پشت پرده انگلستان و فرانسه در مورد تعیین سرنوشت سرزمین های عربی بودند و نمی دانستند که درست ۲۱ روز قبل از انقلاب عربی «سرمارک سایکس» نماینده امپراطوری انگلستان با «ژرژ پیکو» نماینده فرانسه یک قرارداد سری امضا کرده اند که بر طبق آن بعد از شکست عثمانی، سوریه به فرانسه رسید و سرزمین بین النهرین (عراق) و اردن و فلسطین نیز به انگلستان تعلق گرفت.

از سوی دیگر نمایندگان دولت انگلستان، پس از برقراری تماس های محرمانه با «عبدالعزیزبن سعود» موافقت کردند که پس از پایان جنگ، امرای سعودی بر مکه و مدینه و همه نقاط «سرزمین حجاز» مستولی شوند و به جای حکومت شریف حسین، «آل سعود سلطنتی» در نجدوحجاز تشکیل دهند.

سرانجام امپراطوری عظیم عثمانی در تمام جبهه های خاورمیانه، از انگلستان و فرانسه شکست خورد و «ژنرال مود» انگلیسی در مارس ۱۹۱۷ (اسفند ۱۲۹۵)، بغداد را از چنگ عثمانی به درآورد. در ۳۰ سپتامبر ۱۹۱۸ (۸مهر ۱۲۹۷) «امیر فیصل» باتفاق سرهنگ لورنس فاتحانه وارد دمشق شدند. عبدالله فرزند دیگر شریف حسین به کمک «ژنرال آلن بی» در جبهه «سینا و فلسطین» فتوحاتی کرد و خود را به اردن رسانید.

پس از اینکه انگلستان توانست به کمک عبدالله (جد ملک حسین) و فیصل نیای فیصل دوم پادشاه مقتول عراق، سرزمین های عربی را از دست عثمانی رها سازد اعلام کرد که سرزمین فلسطین برای اسکان یهودیان درآینده فعلا تحت قیمومت انگلستان قرار گرفته و «امیر عبدالله» فرزند شریف حسین، به عنوان امیر اردن فقط با اجازه انگلستان می تواند در امان امارت داشته باشد و تکلیف «امیرفیصل» فرزند دیگر شریف حسین مشخص نشده بود.

او که توانسته بود در سپتامبر ۱۹۱۸ وارد دمشق شود، خود را پادشاه سوریه خواند ولی «ژنرال گورو» سردار فرانسوی در ۲۴ ژوییه ۱۹۲۰ (۲ مرداد ۱۲۹۸) با یک یورش برق آسا، دمشق را از دست «امیرفیصل» خارج ساخت و اعلام کرد که طبق قرارداد «سایکس - پیکو» سوریه متعلق به فرانسه است.

فیصل که آواره و سرگردان شده بود با وساطت «نوری سعید»(۴) سیاستمدار انگلوفیل عراقی و پشتیبانی «چرچیل» وزیر مستعمرات بریتانیا، به وسیله «ژنرال سر پرسی کاکس» به بغداد منتقل شد. وی پس از پذیرش «تحت الحمایگی» بریتانیا، تاج و تخت عراق را به دست آورد.

نتیجه انقلاب عربی و همراهی شریف حسین و فرزندان او با انگلستان بطور خلاصه این شد که نخست «امیر عبدالله» فقط به امارت اردن بسنده کرد و چرچیل به او خاطرنشان ساخت که غیر از اردن به نقاط دیگر نیندیشد و تا زمانی که انگلستان صلاح بداند باید تحت نظر آن دولت، در امان حکمروایی کند.

دوم - «امیر فیصل» فرزند کوچکتر شریف حسین نیز تحت نظر کمیسر عالی انگلستان یعنی «ژنرال سریرسی کاکس» سلطنت کند.

سوم - در پی حمله «عبدالعزیزبن سعود» به «مکه» و «طائف» در ۲۴ اوت ۱۹۲۴ (۲ شهریور ۱۳۰۳) «شریف حسین هاشمی» پدر فیصل و عبدالله از سلطنت حجاز مستعفی شد و انگلیسی ها او را به جزیره «قبرس» تبعید کردند. انگلیسیان پس از آنکه شریف حسین ۶ سال اجباراً در قبرس اقامت کرد، به خواهش امیر عبدالله به دوران تبعید وی خاتمه دادند. حسین به «امان» پایتخت اردن آمد و در ۴ ژوئن ۱۹۳۱(۱۴ خرداد ۱۳۱۰) در این شهر در گذشت و در «مسجدالاقصی» به خاک سپرده شد.

بدین ترتیب فرزندان «شریف حسین هاشمی» به دو شعبه «خاندان هاشمی» عراق و اردن تقسیم شدند. پس از پایان تبعید شریف حسین، «ملک علی» (امیرعلی) فرزند دیگر شریف حسین، چند ماهی در «حجاز» ماند و سپس به بغداد فرار کرد.

خاندان هاشمی اردن

۱- امیرعبدالله (ملک عبدالله) - فرزند «شریف حسین» متولد ۱۸۸۲ در ۲۷ مارس ۱۹۲۱ (۷فروردین ۱۳۰۰)، به این شرط به سلطنت اردن رسید که قیمومت انگلستان را بپذیرد و از اقدام

سرهنگ لورنس

علیه فرانسویان در سوریه خودداری کند. زیرا بر طبق توافق های پنهان و آشکار بین فرانسه و انگلستان، سوریه و لبنان سهم فرانسه و مابقی سرزمین های عربی بجز «نجد» و «حجاز» به انگلستان تعلق گرفته بود.

امیرعبدالله در ۲۲ مارس ۱۹۴۶ (۲ فروردین ۱۳۲۵) با پذیرش این موضوع که سیاست خارجی و داخلی حکومت را تنها با نظر و مشورت انگلستان اعمال کند، به عنوان «ملک عبدالله» پادشاه کشور مستقل اردن شناخته شد. ضمناً او فرماندهی افسران انگلیسی بر ارتش اردن را پذیرفت.

به این جهت «سرجان باگوت گلوپ» افسر انگلیسی به فرماندهی ارتش اردن رسید. بعد از شکست ارتش اردن از اسرائیل در ۱۹۴۸، ملک عبدالله در ۲۰ ژوئیه ۱۹۵۱ (۲۹ تیر ۱۳۳۰) در «مسجد الاقصی» به دست یک جوان فلسطینی که طرفدار «حاج امین الحسینی» مفتی اعظم فلسطینی بود ترور شد.

۲ - امیرنایف - پس از قتل «ملک عبدالله» چون پسر بزرگ و ولیعهد او یعنی «امیرطلال» برای معالجه بیماری اعصاب در سوئیس به سر می برد، هیأت دولت اردن پسر دیگر ملک عبدالله یعنی «امیر نایف» را موقتاً به عنوان «نایب السلطنه» انتخاب کرد.

۳ - ملک طلال - متولد مکه (۱۹۰۹) فرزند ارشد «ملک عبدالله» تحصیلات نظامی خود را در آکادمی نظامی سند هورست انگلیس به پایان برد و در ارتش اردن به درجه سرتیپی رسید.

او فقط یازده ماه و یک روز سلطنت کرد و شایع شد که دچار بیماری روانی است و به این علت به آسایشگاهی در ترکیه برده شد و تا ۱۹۷۲ در آنجا زیست تا آنکه جان به جان آفرین تسلیم کرد. او با شاهزاده «زین الشرف» ازدواج کرد و از او دارای چهار فرزند شد. حسین پادشاه متوفای اردن، امیر محمد، امیرحسن و یک دختر.

۴ - امیر حسین بن طلال (ملک حسین دوم) - در ۱۴ نوامبر ۱۹۳۵

ملک طلال پدر ملک حسین

(۲۳ آبان ۱۳۱۴) در شهر «امان» به دنیا آمد. در ۱۱ اوت ۱۹۵۲ (۲۰ مرداد۱۳۳۱) جانشین «ملک طلال» شد. و در ۲ مه ۱۹۵۳ (۱۲ اردیبهشت ۱۳۳۲) تاجگذاری کرد.

در ۱۹۵۵ «دکترین آیزنهاور» را پذیرفت ولی به علت حملات شدید رادیو قاهره به «پیمان بغداد» ملحق نشد.

دوران زندگی او در کشمکش با «جمال عبدالناصر» رئیس جمهوری مصر گذشت. پس از ایجاد جمهوری متحد عربی (اتحاد مصر و سوریه) در فوریه ۱۹۸۵ (بهمن ۱۳۳۶)، «ملک حسین» پادشاه اردن و «ملک فیصل دوم» پادشاه عراق، باهمیاری نخست وزیران خود «ابراهیم هاشم» از اردن و «نوری سعید» از جانب عراق، «قرارداد اتحاد هاشمی» (فدراسیون هاشمی) را در ۱۳ مه ۱۹۵۸ (۲۳ اردیبهشت ۱۳۳۷) برای مقابله با عبدالناصر منعقد کردند.

جمال عبدالناصر بعد از انعقاد قرارداد اتحاد گفت: این اتحادیه به زودی همچون خسی دستخوش طوفان خواهد شد.

اتفاقاً چندماه بعد در جریان کودتای ۱۴ ژوئیه ۱۹۵۸ (۲۳ تیر

شریف حسین جد اعلای خاندان هاشمی عراق و اردن

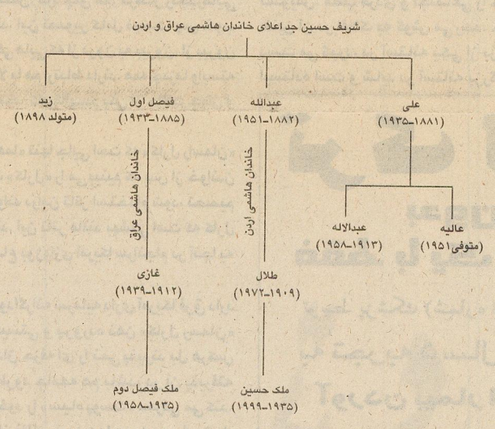

۱۳۳۷) در بغداد، که به دست «ژنرال قاسم» و «سرهنگ عبدالسلام محمدعارف» انجام شد، «ملک فیصل» پادشاه عراق، «عبدالاله» دایی فیصل و ولیعهد آن کشور و بالاخره «نوری سعید» نخست وزیر «فدراسیون عراق و اردن (اتحاد هاشمی» معاون او «ابراهیم هاشم» که مدتی نیز نخست وزیر ملک حسین بود،کشته شدند.

ملک حسین در جریان جنگ ژوئن ۱۹۶۷ (خرداد ۱۳۴۶)، بخش عظیمی از کشور خویش را از دست داد. ملک حسین از سپتامبر ۱۹۷۰ (شهریور ۱۳۴۹) به بعد کوشید تا صلح با اسرائیل را تحقق بخشد. او بالاخره در ۱۹۹۴ در مرز مشترک اردن و اسرائیل، با دولتمردان «تل آویو»، قراردادی منعقد کرد. وی «یاسر عرفات» را در انعقاد قراردادهای سازش تشویق می کرد.

ملک حسین در طول زندگی خویش چهاربار ازدواج کرد. او در ۱۹ آوریل ۱۹۵۵ (۳۰ فروردین ۱۳۳۴) با «شاهزاده دنیا» دختر «عبدالحمید العون» ازدواج کرد و از او صاحب دختری به نام عالیه شد. در ۱۹۵۷ از او جدا شد و در ۲۵ مه ۱۹۶۱ (۴ خرداد ۱۳۴۰) با یک دختر انگلیسی به نام (آنتوانت گاردینر» ازدواج کرد که بعداً به او لقب «مونا الحسین» داد واز او فرزندانی بنام های بسمه، عبدالله فیصل و عایشه پیدا کرد. عبدالله

ژنرال آلن بی

پادشاه فعلی اردن فرزند «مونا الحسین» است.

ملک حسین در ۱۹۷۲ آنتوانت را طلاق داد و در ۲۴ دسامبر (۳ دی) همان سال با دوشیزه «عالیه طوقان» ازدواج کرد و حاصل این ازدواج یک پسر و یک دختر بنام های شاهزاده حیا و شاهزاده علی بود.

عالیه طوقان در ۹ فوریه ۱۹۷۷ (۲۰ بهمن ۱۳۵۵) در اثر یک سانحه هوایی کشته شد و ملک حسین با ملکه نور امریکایی الاصل ازدواج کرد که حاصل این وصلت چهار فرزند است بنام های «شاهزاده حمزه»، که هم اکنون ولیعهد «ملک عبدالله دوم» است و شاهزاده هاشم، شاهزاده خانم ایمان و بالاخره شاهزاده خانم راهیا.

... سرانجام ماه گذشته ملک حسین بر اثر سرطان فوت کرد. و به جای او فرزندش عبدالله پادشاه اردن هاشمی شد.

خاندان هاشمی عراق

۱ - ملک فیصل اول متولد ۱۸۸۵ در مکه پسر کوچکتر شریف حسین بعد از عبدالله پادشاه اردن. در جریان انقلاب عربی دوشادوش «لورسن عربستان» (کلنل لورنس) و «ژنرال آلن بی» بر ضد عثمانیها جنگید و می خواست پادشاه سوریه شود ولی با آنکه دمشق را در ۱۹۱۸ فتح نمود ولی فرانسویها مانع ادامه سلطنت او در سوریه شدند.

او از ناچاری به کمک «سرپرسی کاکس» به سلطنت عراق رسید و در ۲۳ اوت ۱۹۲۱ (اول شهریور ۱۳۰۰) رسما در بغداد تاجگذاری کرد.

«نوری سعید» بیشترین دوره نخست وزیری فیصل را به خود اختصاص داده بود، فیصل را وادار کرد که در ۱۹۳۰ با انگلستان قراردادی را منعقد سازد که به موجب آن دولتین عراق و انگلستان به مدت ۲۵ سال متحد یکدیگر می شدند و پایگاه های نظامی «حبانیه و شعیبه» در اختیار نیروی زمینی و هوائی بریتانیا قرار گرفت.

دولت انگلستان برای پایان دادن به قیمومت عراق و به استقلال رسیدن آن کشور، به وسیله نوری سعید امتیازاتی را از فیصل طلب کرد و فیصل خواسته های بریتانیا را تحقق بخشید و لذا در ۳ اکتبر ۱۹۳۲ (۱۱ مهر ۱۳۱۱) عراق به عضویت جامعه ملل پذیرفته شد و به استقلال رسید. ولی علاقمندی فیصل به نخست وزیری «رشیدعالی گیلانی» که تمایلات ضدانگلیسی داشت، باعث مرگ او شد.

«فیصل اول» در اوایل ۱۹۳۳ برای معالجه به سوئیس رفت و در ۸ سپتامبر ۱۹۳۳ (۱۷ شهریور ۱۳۱۲) بر اثر یک تزریق مشکوک در بیمارستان درگذشت.

۲ - ملک غازی - فرزند ارشد ملک فیصل اول متولد ۱۹۱۲ در «مکه معظمه» در ۱۹۲۷ به انگلستان رفت و در مدرسه «هارو» تحصیل کرد و پس از بازگشت به کشور دانشکده افسری عراق را گذرانید.او که تمایلات ناسیونالیستی داشت، پس از مرگ پدر به سلطنت عراق رسید. وی در ۴ آوریل ۱۹۳۹ (۱۵ فروردین ۱۳۱۸)، طی یک سانحه ساختگی رانندگی کشته شد.

گویند که «نوری سعید» نخست وزیر سرسپرده انگلستان به کمک برادرزنش امیرعبدالاله، جسد ملک غازی را به محل تصادف ساختگی حمل کردند تا ثابت کنند که مرگ پادشاه، بر اثر برخورد اتومبیل با تیر چراغ برق بوده است.

۳- ملک فیصل دوم - «فیصل دوم» فرزند «ملک غازی» در ۲ مه ۱۹۳۵ (۱۲ اردیبهشت ۱۳۱۴) در «بغداد» به دنیا آمد. سه سال و یازده ماه از عمرش نگذشته بود که پدرش ملک غازی طی توطئه مشترک نوری سعید و عبدالاله کشته شد. بلافاصله مادرش «ملکه عالیه» او را به برادرش یعنی دایی فیصل (عبدالاله) سپرد.

از آن زمان به بعد طبق فرمان سفارت انگلیس «امیر عبدالاله» دایی پادشاه به عنوان «نایب السلطنه» همه امور عراق را به دست گرفت؛ فیصل در قصر «الرحاب» بغداد به اتفاق مادرش ملکه عالیه و دایی اش عبدالاله زندگی

ملک غازی فرزند ملک فیصل

می کرد. او برای تحصیلات عازم مدرسه هارو (Harrow) در انگلستان شد.

پس از بازگشت به کشور، خود را با انواع تفریحات سرگرم می کرد، با این حال همیشه غمگین به نظر می رسید. شاید می دانست که جدش فیصل و پدرش غازی رادستهای مرموزی به قتل رسانده اند. در ماه مه ۱۹۵۳ (اردیبهشت ۱۳۳۲) هنگامی که فیصل در بغداد تاجگذاری کرد، ملکه عالیه از عبدالاله پرسید: من غمی در چهره فیصل می بینم. اما عبدالاله خندید و گفت: «شاید کوتاهی قد برای او عقده ای

ژنرال عبدالکریم قاسم

ایجاد کرده است».

ولی عبدالاله پاسخ صحیحی نداده بود. «ناصرالدین نشاشیبی» روزنامه نگار و مورخ عرب می نویسد: «سرنوشت فیصل دوم با اندوه آمیخته بود. او حلاوت هیچ محبتی را نچشیده بود، نه محبت مادر، نه پدر و نه کسان دیگر، محیط مدرسه «هارو» در انگلستان نیز نتوانسته بود قلب او را از عواطف شاداب کند.»

ولی گه گاه که فیلم های «وسترن» و «کاوبوی» را می دید خوشحال می شد.

او حتی پس از تاجگذاری در سال ۱۹۵۳ که سلطان رسمی کشور شد، قادر به انجام مستقل هیچ کاری نبود زیرا «عبدالاله» نایب السلطنه سابق که ولیعهد او شده بود، همه امور کشور را به کمک «نوری سعید» نخست وزیر کشور زیر نظر داشت.

به طور کلی فیصل دوم کوچکتر از منصب عالیه خود بود و خودش نیز علاقه مند به کارهای سیاسی نبود و به همین دلیل نوری سعید و عبدالاله، هر کاری که خواستند کردند و تنها از او امضا گرفتند. در زمان سلطنت او، عراق به پیمان بغداد پیوست (۱۹۵۵). کشورهای ایران، ترکیه، پاکستان و انگلستان اعضای دیگر این پیمان بودند. فیصل در مه ۱۹۵۷ (اردیبهشت ۱۳۳۶) به اردن رفت و پس از ملاقات با حسین، شاه اردن قرارداد «اتحاد هاشمی (فدراسیون عراق و اردن» به امضا رسید.

به موجب این قرارداد طرفین متعهد شدند که در مقابل تهدیدات خارجی از خاک یکدیگر دفاع کنند.

قرار شده بود به علت بحران لبنان و خطر نیروهای طرفدار عبدالناصر که هر لحظه سلطنت ملک حسین را تهدید می نمودند. دو تیپ زرهی به مرز اردن فرستاده شود. تیپ ۱۹ به فرماندهی «ژنرال عبدالکریم قاسم» و تیپ ۲۰ به فرماندهی «سرهنگ عبدالسلام محمدعارف» در شب ۱۴ ژوییه ۱۹۵۸ (۲۳ تیر ۱۳۳۷) از بغداد خارج شدند تا به سمت مرزهای اردن رهسپار شوند که ناگهان فرمانده هان این دو تیپ در بامداد چهاردهم ژوییه، خود را به بغداد رسانیدند و پس از اشغال مواضع حساس شهر بغداد بویژه «پادگان الرشید»، کاخ سلطنتی را محاصره و به پادشاه تکلیف نمودند که تسلیم شود. فیصل تسلیم شد، اما عبدالاله که از این موضوع آگاه شد به طرف فیصل تیراندازی کرد و او را کشت. «عبدالکریم قاسم» بعدها طی مصاحبه ای گفت که: «هدف کودتاچیان قتل فیصل نبود، زیرا او مقامی تشریفاتی بود و ما به دنبال عبدالاله و نوری سعید بودیم و فیصل در برنامه ما نبود.»

بالاخره در جریان تیراندازی بین کودتاچیان و عبدالاله، عبدالاله کشته شد. نوری سعید که موفق شده بود از مهلکه بگریزد، در پانزدهم ژوییه در حالی که چادری به سر کرده بود و می خواست از دجله عبور کند، شناسایی شد و پس از آنکه به قتل رسید، جسدش همراه با جسد عبدالاله مثله گردید و سپس مردم خشمگین آنها را سوزانده و بقایای آن را به دجله ریختند. خاندان هاشمی عراق در یک سرنوشت شوم مشترک بودند؛ همه آنها به قتل رسیدند. از همه بدتر فیصل دوم که در کارهای مهم مملکتی مسؤولیتی نداشت ولی در جریان کودتا کشته شد

ملک عبدالله پدربزرگ ملک حسین

و در سن ۲۲ سالگی در حالی جان به جان آفرین تسلیم کرد که قرار بود چند ماه بعد با پرنسس فضیلت شاهزاده ترک ازدواج کند.

با مرگ فیصل، سلطنت «خاندان هاشمی» عراق که از ۱۹۲۱ آغاز شده بود، پایان یافت و در عراق جمهوری اعلام شد.

پی نوشت ها

۱) نجد najd - فلاتی است کوهستانی در کشور عربستان سعودی که از شمال به عراق و اردن و از جنوب به ربع الخالی و از شرق به احساً و از مغرب به حجاز محدود است. ریاض پایتخت عربستان سعودی در این فلات واقع است.

۲) حجاز hejaz - منطقه غربی شبه جزیره عربستان است که در امتداد دریای سرخ قرار دارد. شهرهای مهم و قدیمی آن مکه و مدینه است و اکنون قسمت آباد و پرجمعیت کشور پادشاهی عربستان سعودی است.

۳)(تامس ادوارد لارنس - Lawrence.E.T (۱۸۸۸-۱۹۳۵م) معروف به «لورنس عربستان» باستان شناس، افسر، سیاستمدار و نویسنده انگلیسی. وی به همراهی هیأت باستان شناسی و اکتشافی موزه بریتانیا (بریتیش میوزیوم) در ناحیه «کارکمیش» Carchemish، کنار رود فرات و کشورهای عراق، سوریه و فلسطین از سال ۱۹۱۰ تا ۱۹۱۴ به کار اکتشاف پرداخت و زبان عربی رانیک آموخت و با مردم آن نواحی و راه و روش زندگی آنها آشنا شد و اعتماد آنان را به خود جلب کرد. در آغاز جنگ جهانی اول در وزارت جنگ انگلستان به شغلی اداری منصوب شد و از آنجا به رکن دوم ارتش انگلیس در مصر منتقل شد. در آنجا در ایجاد ارتباط با نهضت اعراب و بهره برداری از آن توسط انگلیسی ها نقش موثری داشت. لارنس در سال ۱۹۱۷ برای ورود «امیرفیصل» به سوریه که در آن زمان دست عثمانی ها بود، کوشش بسیار کرد. در تجهیز اعراب و رهبری جنگ آنها با ترک ها رنج های فراوان برد. وی همچنین عراق عرب را تحت لوای ملک فیصل و شرق اردن را به فرمان «امیرعبدالله» درآورد و به فرمانروایی آل سعود در عربستان یاری کرد. به همین دلیل وی را «پادشاه بی تاج و تخت عربستان» لقب دادند. لورنس سرانجام دولت عثمانی را در برابر اعراب از پای درآورد و به عنوان مشاور امور اعراب خاورمیانه به کنفرانس صلح پاریس در ۱۹۱۹ میلادی دعوت شد. اواخر عمر وی در گمنامی و تهیدستی گذشت. کتاب های «هفت رکن خرد» و «شورش در صحرا» از آثار او است.

۴) نوری سعید - (۱۸۸۸-۱۹۵۸م) نخست وزیر اسبق عراق. او اصالتا ترک تبار بود ولی در بغداد به دنیا آمد و در ارتش عثمانی خدمت می کرد تا به درجه افسری رسید. سپس به خدمت سیاسی درآمد و بارها به وزارت و نخست وزیری رسید.

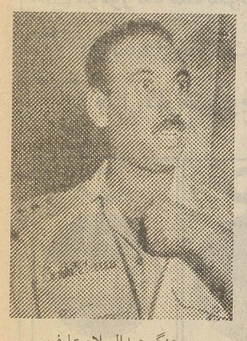

سرهنگ عبدالسلام عارف

ادبیات

نگاهی به کتاب «آمریکا»ی کافکا از دریچه نقد ادبی

تشویش تا قلمرو ادبی کافکاست

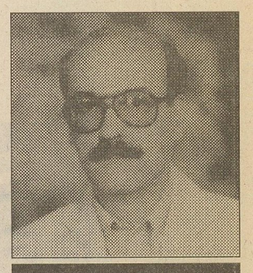

بهرام مقدادی

دکتر بهرام مقدادی استاد ادبیات انگلیسی، سال هاست که در زمینه نقد ادبی و ادبیات معاصر به صورت آکادمیک مشغول فعالیت است و در کنار این ها ترجمه های ماندگار در زمینه ادبیات داشته است، مانند رمان شرق بهشت، جان اشتاین بک در سه جلد، تاریخ ادبیات بران جلد چهارم از صفویه تاعصر حاضر، یادداشت های روزانه فرانتس کافکا، رمان آمریکا اثر کافکا و بسیاری دیگر.

کافکا گویا دغدغه مقدادی است چرا که به غیر از دو ترجمه که در بالا به آن اشاره شد. وی مؤلف کتاب «شناختی از کافکا» است که کتاب اخیر نقد وبررسی همه آثار کافکار را دربر می گیرد. به غیر از آن به گفته دانشجویان و شاگردان او بسیاری از ساعات کلاس های نقد ادبی «مقدادی» به آثار کافکار اختصاص می یابد.

«آمریکا»ی کافکا به تازگی بعد از چهارده سال انتشار مجدد یافت. پای صحبت دکتر بهرام مقدادی نشستیم تا برای ما از کتاب کافکا بگوید و آن را نقد کند مطلب زیر چکیده ای است از این نشست:

ادب و هنر

وقتی که کارل راسمان – پسر بیچاره شانزده ساله ای که دختر خدمتکاری او را گول زد و از او آبستن شده بود و به همین خاطر پدرو مادرش او را روانه آمریکا کرده بودند – بر عرشه کشتی که آهسته وارد بندر نیویورک می شد ایستاده بود، درخشش ناگهانی خورشید، انگار مجسمه آزادی را روشن کرد، طوری که کارل، گرچه مدتی پیش متوجه مجسمه شده بود، ولی آن رادر پرتو تازه ای دید. بازوی شمشیر به دست انگار تازه در هوا بلند شده بود. و اطراف مجسمه بادهای آزاد آسمان می ورزید.

رمان آمریکا، که کافکا درسال ۱۹۱۲ نوشتن آن را آغاز کرد، با این جملات شروع می شود، با توجه به این نکته که کافکا این قصه را در سنین جوانی و بدون اینکه به آمریکا سفری کرده باشد نوشته است باید گفت تصویری که از این کشور داده می شود از روی کتاب هایی است که نویسنده درباره آمریکا خوانده بود از جمله زندگی بنجامین فرانکلین که از کتاب های مورد علاقه کافکا بود. در نوشتن این کتاب نویسنده از قصه های «چارلز دیکنز» نویسنده رئالیست سده نوزده انگلیس، مانند دیوید کاپرفیلد الهام گرفت ولی واقعیت گرایی این نویسنده رابا ذهنیات آمیخته کرد؛ به همین دلیل فصل آخر کتاب به سبک سوررئالیستی نوشته شده است. در این مورد خود کافکا به «گوستاویانوش» چنین گفته بود:

دیکنز از نویسندگان محبوب من است. حتی تا مدتی الگوی چیزی بود که به عبث سعی می کردم به آن برسم. «کارل راسمان» مورد علاقه شما از خویشان کاپرفیلد و آلیورتویست است.

گوستاویانوش، گفت وگو با کافکا، ترجمه فرامرز بهزاد (تهران: انتشارات خوارزمی، ۱۳۵۲)، ص ۲۴۳.

در کتاب آمریکا کافکا از اختلافات طبقاتی جامعه سرمایه داری آمریکا انتقاد می کند اختلاف شدید بین نوع زندگی سرمایه داران وصاحبان کارخانه های صنعتی وطبقه کارگر در این کتاب به روشنی نشان داده شده است. ماشینی شدن زندگی و مستحیل شدن خود در جامعه بورژوازی مورد انتقاد قرار می گیرد. به همان گونه که مردم ابتدایی قربانی طبیعت بودند، انسان معاصر نیز قربانی اجتماعی است که ناچار باید در آن زندگی کند.

هرکسی که در اجتماع زندگی می کند می بایست در همان راهی گام بردارد که برای او تعیین کرده اند. در نظام سرمایه داری انسان چون مهره ای است قابل تعویض به نحوی که فوراً می توان در صورت کمبود، جانشینی برای او تعیین کرد. چنان که خواهیم دید به محض این که، قهرمان داستان، کارل، برای چند لحظه محل کار خود را ترک می کند، فوراً شخص دیگری را به جای او می گمارند. در زندگی سازمان یافته اجتماع هیچ کس از خود اراده ای ندارد و فرد در این دستگاه عظیم عنصری است تابع و مطیع. هر فرد در زیر دندانه های چرخ بزرگ اجتماع که گردش آن فراسوی نیروی آدمی است زبون و خوار است. در قصه آمریکا، کافکا کشمکش میان زندگی «فردی» و «اجتماعی» را تشریح می کند. هر انسانی که در جامعه بورژوازی زندگی می کند ناچار است زندگی «فردی» و «خصوصی» خود را فدا کند تا باصطلاح با سیلی سرخ کردن صورت خود هم رنگ جماعت شود. هرکسی به نحوی قربانی نظام اجتماع می شود و در این جا داستان مسخ به یادآورده می شود که در آن انسانی برای این که از همه این فشارها فرار کندتبدیل به سوسک می شود. حتی دایی کارل هم که ازلحاظ اجتماعی و اقتصادی در صدر اجتماع قرار دارد، همیشه نگران وضع خود است. تا آنجا که حتی خواهرزاده خود رابه دلیل این که نخواسته است هم رنگ جماعت شود، از خود می راند.

برای این که قصه آمریکا را بهتر درک کنیم، باید اطلاعاتی از علاقه کافکا به سوسیالیسم و شرکت او در محافل سیاسی زمان خود چون «کلوب جوانان» پراک داشته باشیم. در سنین جوانی و هنگام دانشجویی کافکا به جنبش های سوسیالیستی گرایش هایی داشت و اگرچه رسماً وارد هیچ حزب و دسته ای نبود قلباً با رژیم های استعماری مخالفت می ورزید. قصه آمریکا درباره بی عدالتی هایی است که در جامعه سرمایه داری آمریکا وجود دارد. با توجه به این نکته که کافکا زمانی این قصه را نوشت که گرایش های سوسیالیستی داشت، فصل آخر کتاب را که در آن «کارل» به رستگاری موعود می رسد باید همان آرمان شهری پنداشت که بعضی سوسیالیست ها به آن اعتقاد دارند.

آمریکا که در سال های ۱۹۱۳-۱۹۱۲ به علت تبلیغات فراوان سرزمین موعود قلمداد شده بود در این کتاب تبدیل به دوزخی می شود که حتی مجسمه آزادی در آن جا به جای مشعل، شمشیر خشونت و رقابت های سرمایه داری را به دست گرفته است. آمریکایی که در این کتاب معرفی می شود همان بهشت گمشده یا آمریکایی دیگر است که در آن نمی شود زندگی کرد. در این مورد «مارتین گرین برگ» چنین می نویسد:

آن آمریکایی واقعی که کارل راسمان خود را در آن رها شده می یابد آمریکایی است که با «کوشش های بیهوده» مضمحل شده و به هیچ وجه از دنیای قدیم [اروپا] سعادتمندتر نیست. آن آمریکا یک آمریکای سرمایه داری است که میان ثروتمندان ولخرج که در کاخ ها و هتل های بزرگ زندگی می کنند و مردم تهی دست رنجبر که در اتاق های اجاره ای روی هم انباشته شده اند اختلاف فاحشی وجود دارد.

«گوستاویانوش» در کتاب گفت وگو با کافکا نقل می کند روزی کتابی شامل طرح هایی از گئورگه گروس را به کافکا نشان داد که در آن سرمایه داری به صورت مردی فربه نقاشی شده بود که روی پول های فقرا نشسته است. کافکا پس از مشاهده آن تصویر به «یانوش» می گوید:

... مرد چاقی که کلاه سیلندری برسر دارد، برگرده فقرا نشسته است، این درست است. اما مرد چاق، یعنی کاپیتالیسم. این دیگر چندان درست نیست. مرد چاق در چارچوب نظامی معین به فقرا زور می گوید. ولی خود او، آن نظام نیست. بر این نظام حتی حاکم هم نیست. بر عکس: مرد چاق هم، گرفتار زنجیرهایی است که البته در تصویر نشان نداده اند. این تصویر کامل نیست. پس خوب نیست: کاپیتالیسم نظامی است از وابستگی هایی که از درون به بیرون، از بیرون به درون، از بالابه پایین و از پایین به بالا با هم ارتباط دارند. همه چیزها وابسته به هم هستند، همه چیزها در زنجیر هستند. کاپیتالیسم یکی از حالات جهان و روان است.

تاتر هوای آزاد یا تاتر طبیعی «اکلاهما» تنها جایی است که «کارل راسمان» به آن پناه می آورد. در آخرین فصل کتاب «کارل» را می بینیم که پس از خواندن یک آگهی مبنی بر این که هرکسی می تواند دراین تاتر استخدام شود، تصمیم می گیرد در آن جا کاری برای خود پیدا کند. این تاتر مانند بهشتی است که کارل پس از شکنجه های فراوان در زندگی اجتماع بوژوازی آمریکا سرانجام در آنجا به رستگاری موعود می رسد.

تاتر طبیعی «اکلاهما» با جهان سوداگرانه سرمایه داری آمریکا فرق دارد و اصلاً یک سرزمین خیالی و سوررئالیستی و پرورده ذهن «کارل رسمان» یا کافکاست. در این تاتر تنها هنرمندان حرفه ای را نمی پذیرند بل هرکس حتی اگر سیاه یا سفید یا به نحوی مطرود جامعه هم باشد، در آن پذیرفته می شود. به همین دلیل کارل در آنجا خود را «سیاه پوست» معرفی می کند. بنابر این تاتر طبیعی اکلاهما نه تنها از نظام سرمایه داری به دور است بل از تمام قوانین و مقرراتی که فرد را در جامعه اسیر خود سازد مبراست. در این محل آزادی کامل حکمفرماست و همه مردم یکسان در آن زندگی می کنند. در این جا کافکا تصور خود را از جامعه آرمانی داده است؛ جامعه ای که در آن رقابت نیست و هر انسان نسبت به توانایی خود نقشی در آن دارد و از حداقل زندگی مرفه برخوردار است.

در پایان می توان اضافه کرد که رمان آمریکای کافکا درباره نوجوان معصومی است که با هزاران امید و آرزو راهی آمریکا می شود ولی از زمانی که پابه این جنگل خشونت ورقابت های سرمایه داری می گذرد، رویای خوش او به کابوسی وحشتناک تبدیل می شود. دو ولگرد به نام های «رابینسون» و «دلامارش» از معصومیت این نوجوان سوء استفاده می کنند واز او برده ای می سازند که باید دستورهای آنان را چشم بسته بپذیرد و اجرا کند. درسراسر رمان، شاهد شکنجه هایی هستیم که یک انسان پاک و معصوم باید تحمل کند تا بتواند در جامعه ای ددمنش به زندگی نکبت بار خود ادامه دهد.تقابل میان جوان معصوم و آدم های گرگ صفت در نوشته های بسیاری از اندیشمندان داستان و نمایشنامه نویس دیده می شود. تا جایی که نمایشنامه نویس معاصر انگلیس، هارولدپینتر درونمایه این رمان کافکارا سرمشق شاهکارش جشن تولد قرار داد. در این نمایشنامه جوان پاک و بیگناهی را می بینیم که بدون هیچ دلیلی به دست دو شیاد شکنجه می شود. تنها در فصل نهایی رمان، قهرمان داستان آمریکا به سرزمین موعود بهشتی می رسد که جنبه خیالی دارد و همان آرمان شهری است که از زمان افلاطون تا عصر حاضر نوید آن را به همه داده اند. بنابراین آنچه که در این فصل پایانی رمان رخ می دهد، واقعیت نیست. بلکه رویای رسیدن به مدینه فاضله ای است که تاکنون در هیچ جای جهان یافت نشده است.

آمریکا درذهن بسیاری از آدمها، سرزمین رویا و خیال است. «کارل راسمان» راهی آمریکا می شود تا به رویاهای خود تحقق بخشد. اما آنچه اتفاق می افتد آمریکایی کافکاست نه آن آمریکایی آرمانی و خیالی. رؤیای خوش به کابوسی شوم بدل می شود، از چهره هیولایی واقعیت پرده به سویی می رود و «کارل» مخلوق ذهن کافکا قدم به قاره تشویش می گذارد.

تشویش قلمرو ادبی کافکاست و تشویش، دست کم تشویش جهان جدید، مخلوق حاکمیت سرمایه داری بر آمریکاست. کافکا این دو قطب تشویش، قطب فردی و اجتماعی را چون سنجی چنان به هم می کوبد که طنین آن در افلاک به گوش می رسد. خواننده دقیق، وقتی که این رمان را در دست می گیرد، در آستانه یکی از بزرگترین تحولات ادبی زندگی خویش ایستاده است و شاید در آستانه بزرگترین ماجرای روحی زندگی خویش.

بهترین ها را به بهترین ها هدیه کنیم
آثار جدید ویدیویی دکتر حسین الهی قمشه ای
✓ انعکاس قرآن در ادبیات
✓ وحدت
✓ انتخاب شغل و بازنشستگی
✓ ارتباط دین و ادبیات
✓ عاشورا
جهت اطلاع بیشتر با تلفن ۸۷۵۶۰۷۱ و یا ص-پ ۱۹۳۹۵/۵۴۹۶ تماس حاصل فرمائید.
فهرست آثار هر پنجشنبه در ایران پیام و یا ماهنامه فیلم و ویدئو
۰۰۵۴

همراه با ما
آرامش، نشاط و شکوفایی
را به زندگی خود هدیه کنید.
گروه مشاور بهاران
تلفن تماس: ۲۷۱۸۰۱۶ ساعت ۸ الی ۵ بعد از ظهر

ترک اعتیاد
بدون درد
فقط با یک بار مراجعه
توسط پزشک (شماره نظام پزشکی ۴۹۲۵۵)
به تجربه ۵ سال ما اعتماد کنید
آوردن بیمار الزامی نیست
در صورت راضی نبودن از نتیجه تمام پول خود را پس بگیرید.
تلفن تماس: ۰۲۵۱-۹۳۲۲۶۵
آدرس: قم-۴۵متری صدوق - جنب داروخانه دکتر صادقی (ضمناً برای شهرستانها از طریق پست دارو ارسال می شود)
۰۱۳۴

مهاجرت و تحصیل
کانادا
کشور مهاجر نشین
آخرین اطلاعات از شرایط اقامت وتحصیل در کشور کانادا
بها ۱۶۰۰ تومان
تحصیلات عالی
در پنج قاره دنیا
راه ورود شما به دانشگاهها در کشورهای مختلف دنیا
بها ۱۸۰۰ تومان
راهیان نیوزلند
راه ورود شما به کشور نیوزلند
بها ۹۵۰ تومان
استرالیا
حاوی شرایط اقامت و تحصیل در کشور استرالیا (کشوری با مهاجرپذیری کاملا محدود)
بها: ۹۵۰ تومان
آگاهی شرط لازم و اساسی برای تصمیم گیری می باشد
جهت دریافت نشریات مبلغ آن را به حساب جاری ۱۹۵۷ بانک ملی شعبه خیابان ظهیرالاسلام تهران به نام جواد گلچین فر (قابل پرداخت در شعب بانک ملی سراسر کشور) واریز نموده و اصل فیش بانکی را به همراه نام و نشانی و عنوان نشریه درخواستی به نشانی تهران ص.پ ۱۸۴-۱۵۶۱۵ بفرستید.
جهت خرید مستقیم می توانید حضوراً به نشانی ذیل مراجعه فرمایید: تهران بزرگراه آفریقا بالاتر از بلوار ناهید شمارهٔ ۳۹ ساختمان مرکز تجارت ایران طبقه سوم اداری دفتر خدمات علمی کارآفرین جهان
تلفکس: ۲۰۱۰۶۲۴
۰۹۱۱۲۱۳۳۲۴۷ گلچین فر
۰۱۲۹

RODANIA
Swiss Watches since 1930
رودانیا
ساخت سوئیس
☑ مجموعه ای به یاد ماندنی از ساعتهای بغلی رودانیا
ساخت سوئیس با زنجیر روکش طلا ۱۰ میکرون
☑ قاب روکش طلا ۱۰ میکرون
☑ موتور ساخت سوئیس
☑ عقربه های ساعت گالوانیزه
☑ ۲ سال گارانتی و خدمات بعد از فروش
Inquiries for distribution and agency welcome:
P.O.Box - 252 2540 Grenchen Swiss

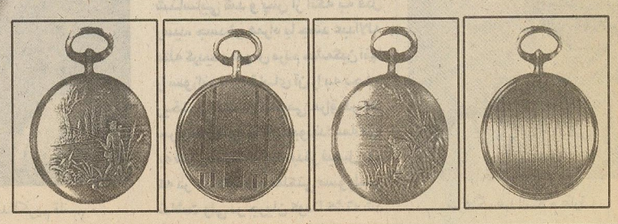

بازخوانی

جعفر مدرس صادقی

مقام ابراهیم

[۲]

[ابراهیم که هاجر و اسماعیل را به بیابان های اطراف مکّه برده و همان جا رها کرده بود، پس از سالها به یاد آن دو افتاد و به سراغ آنها رفت. هاجر مُرده است و اسماعیل به شکار رفته و زن اسماعیل در را به روی ابراهیم باز می کند. اما او زنی ست بدخُلق و ابراهیم را تحویل نمی گیرد و ابراهیم به او سفارش می کند که وقتی شوهرش برگشت، به او بگوید که مردی با این مشخّصات به سراغش آمد و گفت «پاشنای این در بیاید گردانید.» اسماعیل با شنیدن این پیغام، می فهمد که منظور پدرش چی بوده و زنش را طلاق می دهد. و اینک دنباله ی ماجرا:]

چون یکچندی برآمد، ابراهیم را باز آرزوی فرزند گرفت. و اسماعیل زنی دیگر آورده بود.

چون ابراهیم بیامد، زن بیرون آمد و مَر او را لَطَف ها نمود و گفت «ای پیر مُبارک، چه باشد اگر ما را گرامی گردانی و نیکنامی از ما دریغ نداری و برکت پَی خویش اندر خانه ی ما اندر آری؟»

ابراهیم پرسید که «حال عیشتان چه گونه است؟»

از خدای عَز وَ جَل بسیار آزادی و شُکر نمود و گفت ابراهیم را که «ساعتی فرود آی!»

گفت «فرمان فرود آمدن نیست.»

گفت «لابُد اگر فرود نیایی، باری اشتر بخُسپان تا روی تو را و موی تو را به آب خانه ی خویش بشویم تا برکت تو اندر خانه ی ما بماند!»

ابراهیم اشتر بخوابانید. این زن سنگی بیاورد، به زیر پای وی نهاد. او بر آن سنگ قُوت کرد، نیمه ی سر خویش پیش او داشت تا او آن نیمه را بشُست. پس سنگ بر این جانب آورد تا ابراهیم پای دیگر بر آنجا نهاد. هر دو قدم وی اندر آن نشان گرفت. این است مَقام ابراهیم.

و ابراهیم گفت «چون شویت بازآید، بگوی که آن پیر گفت این در را نگاه دار و این را از حال مگردان!»

و به روایت واقدی چنان آرَد که ابراهیم هر ماهی یک بار به زیارت هاجر و پسر بیامدی و بر بُراق آمدی: بامداد بیامدی، وقت قیلوله باز به خانه ی خود شدی. و این روز که زن پسرش گیسوی وی بشُست، او بر بُراق بود.

[از کتاب «تفسیر قرآن پاک»، نوشته در اواخر قرن چهارم یا اوایل قرن پنجم هجری.

و امّا این که ابراهیم به زن پسرش می گوید که «فرمان فرود آمدن نیست،» به خاطر قولی ست که به ساره داده و گفته است که تا شب نشده، برمی گردد و ساره و ابراهیم آن زمان در شام بودند، به روایت طبری، بر سر چاهی به نام «قَط». به روایت واقدی (ابوعبدالله محمّد واقدی، مورّخ قرن دوم هجری) و طبری (محمّد ابن جریر طبری، مورّخ قرن سوم هجری)، ابراهیم فاصله ی میان شام تا مکّه را با بُراقی طی کرد که جبرئیل برای او آورد و این بُراق همان بُراقی بود که حضرت خاتم النبیّین (ص) را به معراج برد.

و امّا «یکچندی» را قُدّما به جای «مدّتی» می آوردند و «لَطَف» در پاره ی نخست این داستان هم آمده بود و همان «لطف» خودمان است و «پَی» که ما امروز «پی» تلفّظ می کنیم صورتی ست از «پای» و همان «قدم» است و «آزادی» یعنی «سپاس» و «وقت قیلوله» نیمروز یا بعد از ظهر را می گفتند.

در نسخه ی خطی «تفسیر قرآن پاک» که مبنای چاپ علی رواقی بوده است (انتشارات بنیاد فرهنگ ایران، ۱۳۴۸)، اضافه ی بعد از کلمه های مختوم به «ه»ی غیر ملفوظ را با «ی» نشان داده اند. همان طور که در نسخه ی خطی کتاب «الابنیه عن حقایق الادویه» هم که اسدی توسی آن را در سال ۴۴۷ هجری کتابت کرده و کهن ترین نسخه ی موجود به زبان فارسی ست، بعد از کلمه های مختوم به «ه»ی غیرملفوظ «ی» آمده است. اسدی توسی یک کاتب معمولی نبود، نویسنده ی یک واژه نامه ی فارسی دری بود که کهن ترین واژه نامه ی فارسی موجود است که به دست ما رسیده (لغت فُرس، ابومنصور احمد ابن علی اسدی توسی، به تصحیح و تحشیه ی فتح الله مجتبایی و علی اشرف صادقی، انتشارات خوارزمی، ۱۳۶۵) و نیز خالق «گرشاسب نامه» است که منظومه ای ست بر اساس «کتاب گرشاسب» ابوالمؤید بلخی. حسین محبوبی اردکانی در مقدمه ای که بر کتاب «الابنیه عن حقایق الادویه» نوشته است می گوید «بر خلاف سایر تحریر کنندگان نسخ قدیم که از درجه ی علم و سواد آنها اطلاعی نداریم، در مورد این کتاب این امر مسلّم است که کاتب و محرّر مردی شاعر و ادیب و مطّلع و دانشمند بوده است و حتا کتاب لغت فارسی تألیف کرده بوده و بنا بر این رسم الخط و خصوصیات دیگری که در این نسخه در پیش نظر داریم راهنمایی ست به شیوه ی مردم مهذّب و صاحب رای.» (الابنیه عن حقایق الادویه، موفق الدین ابومنصور علی هروی، به تصحیح احمد بهمنیار، به کوشش حسین محبوبی اردکانی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۱.)]

یک درد و دل

سرزمین ما سرزمین التقاط است

تاریخ ما یا باید پایان یابد یا متوقف شود

یوسفعلی میرشکاک

... سالهاست که مفری برای چاپ آثار خود نمی یابم. مسلمانان می گویند این ملعون روشنفکر است. روشنفکران می گویند این ملعون مسلمان است. در جامعه ما جایی برای آدم هایی که از هر دو طرف متهم هستند وجود ندارد.

معتقدم اگر به حقیقت روشنفکری رجوع کنیم. روشنفکری با دین جمع نمی شود. اگر به حقیقت دین رجوع کنیم. این نیز با روشنفکری غیرقابل جمع است. مگر این که در حدود دین، معنی دین، توقع از این، و حدود و فهم و توقع از روشنفکری تجدیدنظر کنیم. اگر در دین دو مقوله تجدیدنظر کنیم – که به زودی این تجدیدنظر که سال ها پیش آغاز شده است به غایت خود خواهد رسید – نه چیزی از اسلام به معنای فهم جمعی باقی خواهد ماند، نه روشنفکری به وظایف خود عمل خواهد کرد.

حقیقت روشنفکری دعوت به آزادی از هرگونه بندگی است، حتی بندگی الله، و فراخواندن حکومت ها به ادای حقوق مردم و دعوت مردم به آزادی به معنایی که در فرهنگ جهان کنونی وجود دارد. حقیقت دین هم که تا پیش از انقلاب گمان می کنم آشکار بوده است و هر مذهبی حدود خود را داشته است. روشنفکری دینی مقوله ای است زاییدهٔ سیاست زدگی گروهی از اهل دین برای حفظ وضع موجود. می خواهند دین را به رنگ چشم اندازهای فکری غرب درآورند و این آرزو تاکنون در سیاست و اقتصاد و معماری و بسیاری دیگر از مناسبات مدنی و اخلاقی به دست آمده است.

من معتقدم این چشم انداز در ذات خود پاردوکسیکال است. قرآن می گوید، جن و انس را نیافریدیم مگر برای بندگی کردن (و ما خلقنا الجن و الانس الا لیعبدون) حال آنکه اندیشه روشنفکری دقیقاً علیه همین بندگی کردن یعنی بندگی دین قیام کرده است. البته سرزمین ما سرزمین التقاط و در آمیختن مفاهیم متناقض است و همین آش شله قلم کار باعث شده است که از صدر مشروطه تاکنون در تمام عرصه ها در جا بزنیم. و این درجازدن به اعتقاد من به آنجا خواهد رسید که تاریخ ما باید به پایان برسد یا متوقف شود.

یادداشت روز

اندر ماجرای رایانه و شمارش آرا

حمیدحسین آبادی

استفاده از کامپیوتر برای هرکاری نظم خاصی را می طلبد. کامپیوتر به تنهایی و بدون این که داده ای به آن وارد شود قدرت هیچ کاری را ندارد که در این صورت از نظر کارایی هیچ فرقی با یک جعبه ندارد که اگر از جنس آن بگذریم کارایی جعبه میوه را پیدا می کند.

نکته ای که سبب شد تعریفی به این صورت از کامپیوتر بدهم، مسأله شمارش آرای انتخابات شوراهاست و حرف های ضدونقیض در مورد شمارش رایانه ای در این انتخابات. با نگاهی به شکل و شمایل برگهٔ اخذ رأی می بینیم که در تهران برای ۱۵ انتخاب جدول ۱۵ قسمتی بسیار نامنظم و تنگی در نظر گرفته شده که قرار بود با خط فارسی کُد و نام کاندیدا نوشته شود، آن هم نه به تفکیک.

در هفته ای که گذشت یکی از مسئولان اعلام کرد که شمارش آرا به وسیله انسان و کامپیوتر توأمان انجام می پذیرد. با نگاهی دوباره به همان شکل و شمایل برگه اخذ رأی، درمی یابیم که محلی وجود ندارد که با در نظر گرفتن علامت ها، کامپیوتر بتواند در شمارش آرا مستقیماً شرکت کند و این را همه می دانند که کامپیوتر قادر به خواندن اسامی با خط فارسی و کدها با اعداد فارسی نیست آن هم وقتی که جای مشخصی برای آن در برگه اخذ آرا وجود نداشته باشد.

با این اوصاف به نظر می رسد طرح موضوع شمارش رایانه ای آرا به طنز نزدیکتر است تا واقعیت. آقایان فکر می کنند مردم نمی فهمند و انتظار دارند مردم باور کنند که شمارش رایانه ای یعنی آن چه که آنها شرح می دهند. غافل از این که مردم حداقل سالی یک بار با کوران امتحان دادن خود، فرزندان و یا اقوام در کنکور سراسری روبه رو هستند و شکل پاسخگویی به سؤالاتی که رایانه ها مسئول بررسی آن هستند، کاملاً آشنایند.

بنابراین نتیجه می گیریم که در شمارش آرای انتخابات اخیر از کامپیوتر به عنوان ماشین حساب استفاده شده است و آن هم لابد به این صورت که به تعداد کاندیداها افرادی با ماشین حساب (ببخشید کامپیوتر) در محلی نشسته اند. که در هر گروه یک نفر آرا را می خواند و دیگری دکمه به علاوه و دکمه (۱) را فشار می دهد! که اگر چنین هزینه ای شده است باید گفت: «ولاتسرفوا» و اگر غیر از این است برای اثبات «غیر از این» می بایست:

۱ – هیأت اجرایی و هیأت نظارت نحوهٔ شمارش آرا را اعلام کنند.
۲ – نحوه استفاده از کامپیوتر را توضیح دهند.
۳ – منظور از «استفاده از انسان در شمارش آرا» را توضیح دهند.

البته ظریفی می گفت در اکثر ادارات ما، از کامپیوتر فقط برای پرینت گرفتن فیش حقوقی استفاده می شود و اگر خیلی دست بالا بگیریم برای تایپ یک نامه ... .

مردها در «تصادف رانندگی» بیشتر می میرند

آمار تصادفات رانندگی بین سال های ۷۳ تا ۷۶ حدود ۵۵ درصد افزایش یافته است. دراین مدت به تعداد کشته شدگان در کشور ما ۱۰ درصد افزوده شده است.

حسن فرضی پور، کارشناس ایمنی، در نشست روز چهارشنبه هفته گذشته در جمع خبرنگاران گفت: «یکی از عمده ترین مشکلات متخصصان حمل و نقل نداشتن آمار صحیح در کشور است».

به گفتهٔ وی، آمار صحیح دلایل تصادف ها و مناطق تصادف خیز را مشخص می کند.

وی افزود: «فرم هایی تهیه شده که از شهریور امسال توسط کارشناسان تکمیل می شود که داشتن این اطلاعات به ما در داشتن آمار صحیح کمک می کند».

وی همچنین گفت: «تعداد کشته شدگان در سال ۷۶ به ۱۳ هزار و ۶۷۶ نفر رسیده است. در مجموع ۱۳ هزار تصادف منجر به فوت داشتیم که یک پنجم آن در تهران بوده است».

دکتر سیدغلامرضا شیرازیان عضو هیات برگزاری کنفرانس نیز گفت: «تصادف های کشور ما تقریباً ۳ برابر تصادفات کشورهای جهان سوم و ۸ برابر تصادفات کشورهای پیشرفته شدیدتر است».

وی همچنین گفت: «برای بهبود وضع حمل و نقل کشور باید نهاد پلیس ترافیک را ایجاد کنیم. وی علت شدت تصادفات در کشور را نبود کنترل کافی نیروی انتظامی برروی ترافیک در حال حرکت دانست».

فرشید فریبرزی، مدیرکل دفتر ایمنی و ترافیک، بزرگترین مشکل ترافیک کشور ما را عدم آموزش و حضور فعال پلیس و عدم توجه به وظایف قانونی پلیس و نقص قوانین و جاده ها و نقص وسیله نقلیه دانست و گفت: «بیشتر نیروی انسانی که در تصادفات کشته می شوند ۲۰ تا ۴۰ ساله هستند. ۷۹/۳ درصد از آنان مذکرند و بیشترین نیروی فعال جامعه را تشکیل می دهند».

همگام با اجرای نظام سالی – واحدی

هشت کتاب درسی جدید دورهٔ متوسطه در راه است

برای جایگزینی نظام آموزشی سالی – واحدی، هشت کتاب درسی جدید دورهٔ متوسطه در دست تألیف است.

مدیرکل دفتر برنامه ریزی و تألیف کتب درسی، در گفت وگویی اختصاصی با نشاط، گفت: «برای اجرای نظام سالی – واحدی، در محتوای کتاب ها و سرفصل های درس ها تغییرات اساسی انجام شده است».

وی با اعلام انجام تغییر در جدول دروس دورهٔ متوسطه، افزود: «در سال تحصیلی آینده کتاب های جدید دینی، مطالعات اجتماعی، علوم فیزیکی، علوم زیستی، تاریخ معاصر، جغرافیای عمومی و استان، زبان فارسی و ادبیات فارسی در اختیار دانش آموزان سال اول متوسطه قرار می گیرد».

ملکی با تاکید بر لزوم آشناکردن دانش آموزان با مفاهیمی همچون مشارکت و قانونگرایی، این موضوع را جزو وظایف دفتر تالیف کتب درسی دانست.

وی افزود: «یکی از محورهایی که در کتاب در دست تالیف مطالعات اجتماعی مورد توجه قرار گرفته است، آماده سازی دانش آموزان برای مشارکت در توسعهٔ سیاسی، فرهنگی و اجتماعی کشور است».

به گفتهٔ مدیرکل دفتر برنامه ریزی و تالیف کتب درسی، در کتاب جدید تاریخ معاصر دورهٔ متوسطه، مطالب واقع گرایانه تری در مورد نهضت مشروطیت، شخصیت های این دوره و دکتر محمد مصدق آورده شده است.

نظام سالی – واحدی به منظور مسدود کردن پنجرهٔ اوقات فراغت دانش آموزان نظام فعلی آموزشی، از سال آینده اجرا می شود.

طرح ملی ایران برای ارتقای وضعیت زنان

طرح ملی جمهوری اسلامی ایران برای ارتقای وضعیت زنان در راستای اجرای تعهدات نسبت به خط مشی تعیین شده در کنفرانس پکن در مورد حقوق زنان تنظیم شده است.

به گزارش ایرنا، پیمانه هسته ای رئیس اداره امور اجتماعی بین المللی و زنان وزارت امور خارجه با اعلام این مطلب در چهل وسومین اجلاس سالیانه کمیسیون مقام زن در سازمان ملل گفت: «این طرح شامل اهداف عمومی، راهبردها و اقدامات لازم الاجرا، شاخص ها و اهداف کیفی با تکیه بر سه محور پیشرفت زنان، حقوق بشر زنان و رسانه های جمعی است».

وی تشکیل مرکز مشارکت زنان و ارتقای سطح رئیس این مرکز تا حد عضو کابینه، گسترش سازمانی این مرکز و افزایش اساسی بودجه آن، تشکیل کمیسیون زنان، خانواده و جوانان در مجلس شورای اسلامی، گسترش کمیسیون امور زنان در سطح ملی، تأسیس اداره امور زنان زیر نظر رئیس قوه قضائیه، ایجاد اداره ویژه ای برای امور زنان در وزارت خانه های مختلف و از جمله وزارت کار و امور اجتماعی، آموزش و پرورش، کشاورزی و کشور، گسترش و تقویت تعاونی های زنان در جهت افزودن بر فرصت های اشتغال برای زنانی که فاقد منابع مالی لازم هستند را از جمله دیگر برنامه هایی ذکر کرد که ایران در راستای اجرای برنامه تعیین شده در کنفرانس حقوق زنان در پکن انجام داده است.

فقط ۵ درصد شاغلان صنعت کشور متخصص هستند

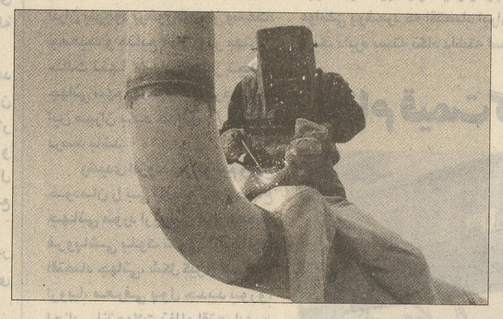

براساس آمار موجود، تنها پنج درصد نیروی شاغل در بخش صنعت کشور را افراد متخصص، مهندسان و تکنسین ها تشکیل می دهند.

رییس دانشگاه علم و صنعت با بیان مطلب فوق افزود: «در کشورهای پیشرفته، ده درصد نیروهای بخش صنعت به متخصصان، ۲۰ درصد به مهندسان و مدیران و حدود ۲۰ درصد به تکنسین ها اختصاص دارد. این در حالی است که ۹۵ درصد شاغلان بخش صنعت در کشور ما، کارگران ساده و ماهر هستند و ۵ درصد باقی مانده به متخصصان تعلق دارد».

به گزارش ایرنا، سید جواد اظهری تصریح کرد: «مشکل ترکیب نامتعادل نیروهای شاغل در بخش صنعت در شرایطی خودنمایی می کند که برخی از فارغ التحصیلان رشته های مهندسی موفق به کاریابی نمی شوند».

وی با اعلام این مطلب که محققان دانشگاه علم و صنعت در یک سال گذشته یک هزار و ۵۰۰ طرح ملی را تعریف کرده اند، افزود: «واحد دانشگاه علم وصنعت در اراک به منظور مشارکت هر چه بیشتر این دانشگاه با صنایع استان مرکزی تاسیس شده است».

به گفتهٔ وی، در حال حاضر شش هزار و ۸۰۰ دانشجو در مقاطع کارشناسی، کارشناس ارشد و دکترا در تهران و دو واحد اقماری (اراک و بهشهر) به تحصیل اشتغال دارند.

تماشاگه پول برای بچه های سرطانی

نمایشگاه و بازارچه بزرگ خیریه به نفع کودکان سرطانی، ۱۴ تا ۲۱ اسفند در تماشاگه پول برگزار می شود.

به گزارش ایرنا، ساعت بازدید از این نمایشگاه، ۱۴ تا ۲۰ است. تماشاگه پول در خیابان ولی عصر، بالاتر ازمیدان ونک، خیابان دامن افشار قرار دارد.

راز لوح سنگی شاه عیلام فاش شد

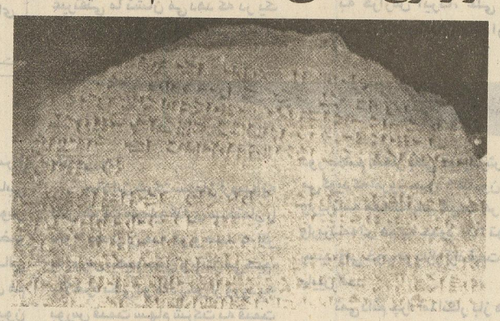

متن لوح سنگی شاه عیلام، در استان آذربایجان شرقی خوانده شد.

به گفتهٔ رسول شباش، کارشناس متون و کتیبه های کهن پژوهشکدهٔ زبان و گویش، قدمت این سنگ نبشته به حدود ۳۲۰۰ سال پیش می رسد.

لوح سنگی که به خط و زبان عیلامی نگاشته شده، به یکی از شاهان این قوم، به نام شیلهاک اینشو شیناک تعلق دارد.

به گزارش روابط عمومی سازمان میراث فرهنگی کشور، مضمون این لوح، دربارهٔ تعمیر سقف معبدالهدکی ریوشا بانوی شهر لیان، بخشی از بوشهر است.

این لوح ارزشمند عیلامی در ابعاد ۱۰*۳۶*۴۴ سانتی متر است که از میان اشیای موجود در انبار موزه تبریز به دست آمده است.

دانش آموزان تهرانی عید را با پیک نوروزی می گذرانند

پیک های نوروزی، امسال نیز به خانهٔ ۷۰۰ هزار دانش آموز تهرانی می روند.

به گزارش روابط عمومی آموزش و پرورش تهران، کاسته شدن از حجم تکالیف و اختصاص بخشی به ارزشیابی فعالیت های دانش آموزان از ویژگی های پیک های نوروزی سال ۷۸ است.

بنابرهمین گزارش، با ارسال طرح هدایت و نظارت بر فعالیت فراگیران نیز به مدارس ابتدایی، وظایف مدیران و معلمان درخصوص بررسی پیک ها مشخص شده است.

دانش آموزان دوره های پیش دبستانی، دبستان و راهنمایی با پرداخت ۱۰۰۰ ریال پیک های نوروزی را دریافت خواهند کرد. امسال برای نخستین بار، نوارهای آموزشی نیز دراختیار نوآموزان دورهٔ آمادگی قرارخواهد گرفت.

آموزش همگانی برای برقراری امنیت در کشور

سومین همایش تخصصی معاونان کشف جرایم و مدیران آگاهی نواحی انتظامی سراسر کشور، با تأکید بر لزوم آموزش همگانی مردم به منظور بالابردن ضریب امنیت جامعه به کار خود پایان داد.

به گزارش ایرنا، روابط عمومی عقیدتی سیاسی نیروی انتظامی هدف از برگزاری این همایش را بالابردن سطح کیفی و مهارت های فنی کارآگاهان و تبادل اطلاعات و انتقال تجربه بین نواحی انتظامی سراسر کشور اعلام کرد.

از جهان سبز

این جاده فقط خرابی می آورد!

همایون خیری

این تصور که هرکس درجهان در کارساختن کلاه است برای گذاشتن برسر ما مشغول کاراست می تواند یک روی سکه باشد، اما این که خود ماهم برای نهاده شدن هر نوع کلاهی برسرخودمان همیشه در اسرع وقت حضور بهم می رسانیم و ایضاً می توانیم با دیگران هم رقابت کنیم روی دیگر همان سکه است. گرچه تلاش وافری هم کرده ایم که سکه روی لبهٔ خود بایستد ولی کدام سکه را سراغ دارید که مادام العمر روی لبهٔ خود بماند.

تا وقتی آب رودخانهٔ پر از پول نفت در اقتصاد کشورمان جاری بود هردیلم ردشده ای هم می توانست بنجل جات بازارهای ناشناختهٔ جهان راگران برایمان بخرد و ارزان به ما بفروشد، اما حالا که مانده ایم با آب باریک فروش نفت، به قاعده باید برای بقای آنچه داریم بیشتر دل بسوزانیم یا دست کم سکهٔ تازه ای به کاربگیریم.

گفت وگویم را با دکتر منصور عبایی از جمله معروفترین جنگل شناسان ایران می خوانید دربارهٔ یکی ازآن چیزهایی که روی کاغذ زیادش را داریم و در عالم واقع چیزی از آن نداریم.

■ درست است که نهالستان های کلاردشت گرفتار آفت شده اند؟

بله، دوگونه از کاج های بسیار زیبای نهالستان های کلاردشت دچار آفت شپشک قرنطیه شده اند.

■ این آفت با کاج ها چه می کند؟

باعث ریزش برگ های سوزنی آنها می شود و بعد خشکشان می کند. آفتی که می گویید از کجا آمده؟

به نظر می سد از اروپا به ایران سرایت کره باشد. احتمالاً با چوب و فرآورده های جنگلی که از آنجا به ایران وارد می شود. مثلاً در روسیه اصول قرنطینه ای را جدی نمی گیرند.

■ فقط همین آفت را در جنگل های ایران داریم؟

نخیر، آفت جوانه خوار بلوط را هم داریم که درختان بلوط ۴ یا ۵ استان کشور را آلوده کرده. طبق آمار، سالانه باعث کاهش ۲ متر مکعب در هکتار چوب جنگلی می شود.

■ سابقه آفت بلوط به چه زمانی می رسد؟

به حدود ۱۰ یا ۱۵ سال پیش. اوایل در جنگل های کهکیلویه و بویراحمد وجود داشت ولی موضوع جدی گرفته نشد به همین دلیل گسترش پیدا کرد و حالا خیلی از جنگل ها را آلوده کرده.

■ وضع جنگل های شمال چطور است؟

خیلی خوب نیست. بخصوص بعد ازشروع به کارجاده جدید تهران– شمال بخشی از درختان جنگلی برای ساخت جاده و تاسیسات آن بریده شدند. احتمال می دهم ساخت شهرک های اطراف این جاده هم منجر به نابودی بخش دیگری از درختان جنگلی بشود. بارهاگفته ام برای مسافرت به شمال به اندازهٔ کافی جاده وجود داشت، جادهٔ جدیدی که می سازند فقط خرابی به بار می آورد.

■ آیا راهی برای حفاظت از جنگل ها پیشنهاد می کنید؟

بله، قبلاً همه امور مربوط به جنگل ها و محیط زیست دریک تشکیلات بود این برای حفظ همهٔ مظاهر محیط زیست مناسبتر بود. حالا هر بخش آن را به یک دستگاه داده اند. به نظر من محیط زیست را باید تحت نظر یک تشکیلات قرار داد تا موفق تر عمل کند.

با گذرنامه عادی

سفر به عربستان تا ۹ فروردین ممنوع شد

سازمان حج و زیارت روز پنج شنبه با انتشار اطلاعیه ای سفر دارندگان گذرنامه های عادی را از اول ذیقعده– ۲۹ بهمن– تا دهم ذیحجه– ۹ فروردین– به مقصد عربستان سعودی ممنوع اعلام کرد.

به گزارش ایرنا، در این اطلاعیه با اشاره به تلاش برخی افراد برای گرفتن روادید عربستان سعودی از سفارت این کشور در تهران، از دستگاه های مسؤول در مرزها خواسته شده است، از خروج این افراد جلوگیری کنند.

اعزام نخستین گروه زایران ایرانی

نخستین گروه از زایران ایرانی متشکل از ۲۶۵ نفر بامداد جمعه وارد فرودگاه جده شدند.

به گزارش ایرنا، رئیس ستاد مدینه با اعلام این مطلب گفت: «روز جمعه ۴۹۴۶ زایر ایرانی، در قالب ۲۹ کاروان از تهران، خراسان، فارس و قزوین وارد جده شدند».

سیدجعفر محمودی افزود: «با برنامه ریزی های انجام شده، زایران ایرانی پس از ورود به جده راهی مدینه خواهند شد و دست کم ۸ روز در این شهر اقامت خواهند کرد».

۴۰ هزار زایر ایرانی قبل از انجام مناسک حج، حرم نبوی و اماکن متبرکه مدینه را زیارت خواهند کرد.

دریچه دانش

خطای پزشکان استرالیایی، بیماران را به کشتن می دهد

سالانه ده هزار بیمار در اثر خطای پزشکان در استرالیا می میرند.

به گزارش ایرنا، جراحی های بی دلیل، مانند تشخیص اشتباه سنگ صفراوی، آپاندیسیت و پیوسپی کبد، کاربرد نابجای سوندهای قلبی و معاینه های بی مورد روده ای، شکستن مجدد استخوان ها پس از درمان اولیه و کاربرد نامناسب ابزار فلزی در موارد شکستگی استخوان ها، عفونی شدن زخم ها و استفاده از داروهای نادرست، عمده ترین خطاهای پزشکی منجر به مرگ، در استرالیا است.

براساس این گزارش، بررسی پرونده های محرمانه پزشکی، نشان داده است، ۱۴هزار و ۱۷۹ بیمار، طی یک سال، در اثر این خطاها جان خود را از دست داده اند.

شیر مادر، برای مصونیت کودکان از بیماری

استفاده بیشتر از شیر مادر برای تغذیه کودک، می تواند جان بیش از ۱/۵ میلیون از ۱۲ میلیون کودکی را که هرساله در جهان می میرند، نجات دهد.

به گزارش ایرنا، زنان به دلایل کارکردن در خارج از خانه، تبلیغات شدید سازندگان شیرخشک، فقدان ایجاد انگیزه از سوی دولت ها و عارداشتن بعضی مادران، از دادن شیر خود به کودکان، طفره می روند.

کودکانیکه از شیر مادر تغذیه نمی شوند، از سیستم ایمنی ضعیف تری برخوردارند و در مقابل بیماری های عفونی و به ویژه اسهال و بیماری های تنفسی بسیار آسیب پذیرترند.

بنا به مطالعه ای که انجام شده است در برزیل، میزان مرگ ومیر در کودکانی که از شیرخشک تغذیه می شوند ۱۴ بار بیش از کودکانی است که از شیر مادر استفاده می کنند.

در اندونزی میزان هزینه ای که هر سال برای مداوای اسهال کودکان به دلیل استفاده از شیرخشک صرف می شود بالغ بر ۴۰ میلیون دلار، یعنی ۲۰ درصد کل بودجه بهداشتی کشور است.

محمد رضای عزیز
دو سال است که بی تو با تیره روزگاری سرد
وتلخ سر می کنم حضور تو در رویا هایم است
که یارای ماندن و بودنم می بخشدوگر نه ...
برادرت : مهرداد فرهمند

اقتصاد جهانی

جهانی شدن بحران‌های پولی

■ اشاره: در بخش نخست بررسی صندوق (IMF) بین‌المللی پول، تاریخ وسیر تحولات آن مورد بررسی قرار گرفت و در این قسمت سیاست های صندوق بین‌المللی پول و نقش آن در بحران های پولی مورد ارزیابی قرار می گیرد.

گروه اقتصادی

بهزاد یغمائیان

لازم به تذکر است که دراین دوران سیاست کنترل سرمایهٔ پولی بدون تغییر و دست نخورده باقی مانده بود. از این زاویه، صندوق هنوز از منشور اولیهٔ خود عدول نکرده بود. سال های ۸۰ و ۹۰ میلادی سال های تغییر در این سیاست صندوق بودند. در این سال ها، به تدریج صندوق توصیه کننده آزادسازی جریان سرمایهٔ پولی وبازارهای پولی جهان شد. آزاد سازی سرمایهٔ پولی جای خود را به کنترل سرمایه توسط دولت های ملی داد. از بین بردن کنترل سرمایه سبب تشدید بیش از حد معاملات میان مرزی پولی شد. فرایند فوق بی ثباتی بیش از حد قیمت ارزهای ملی را دامن زد و به بروز بحران های دامن گیر پولی و بانکی در بسیاری از کشورها منجر شد. عمدگی این معاملات، معاملاتی کوتاه مدت بوده و دولت های ملی را باتنگناهای عدیده‌ای مواجه ساختند. سرمایهٔ پولی کوتاه مدت (Short - term Capital) و یا آنچه که به «پول داغ» (Hot Money) مشهور شده است با قدرتی هر چه بیشتر عرصه جهانی را برای خود باز نموده، حتی بانک های مرکزی ملی را مجبور به اجرای سیاست هایی می کرد که لزوماً با منافع «ملی» اقتصاد همخوانی نداشتند. برای جلوگیری از فرار سرمایهٔ کوتاه مدت، حتی درزمان رکود در تولید، بانک های مرکزی مجبور به بالا بردن نرخ بهرهٔ خود نشدند. ارباب جدیدی در اقتصاد جهانی ظهور کرده بود و صندوق جامی نیازهای آن در حیطهٔ سیاست گذاری ملی بود.

چند مثال آماری ابعاد عمیق توفق سرمایهٔ پولی را روشن خواهد ساخت. برای مثال، در سال ۱۹۹۵ مبادلات ارزی جهانی از ۳۰۰ تریلیون دلار فزونی گرفت. در سال ۱۹۷۷ این مبادلات فقط ۴/۶ تریلیون دلار بود. در سال ۱۹۹۵ بیش از ۸۰ درصد معاملات ارزی جهانی شامل رفت و آمدهای میان کشوری با طول زمانی یک هفته و یا کمتر از آن بود. از سال ۱۹۸۰ به بعد، حدود یک چهارم کشورهای عضو صندوق در مقاطع مختلف دچار بحران های پولی – بانکی شدند.

بروز بحران در مکزیک در دسامبر ۱۹۹۴ و بحران پولی – بانکی در آسیای جنوب شرقی در سال ۱۹۹۷ و به دنبال آن بحران پولی – بانکی روسیه و برزیل نشان تعمیق و گسترده تر شدن این فرایند بودند.

اما رُل صندوق در این فرایند چه بود. صندوق در این دوران به چه سویی در حرکت است؟

در تبیین نقش جدید صندوق باید اشاره ای داشت به نقش آمریکا و تحولات ساختاری آن. بیش از هر کشور دیگر، آمریکا دامن زننده آزادسازی سرمایهٔ پولی و بازارهای پولی سرمایه در دو دهه اخیر بود. نقش آمریکا در این فرایند تابعی بود از موقعیت سرمایهٔ پولی نشأت گرفته از آنجا و نیازهای سرمایهٔ پولی و بانک های آمریکایی. تشدید جهانی شدن سرمایهٔ پولی، بانک ها و سایر نهادهای مالی، شکل دهندهٔ سیاست های دولت آمریکا در قبال بازارهای پولی جهانی بود. به دنبال این فرایند، آمریکا فعالانه آزادسازی بازارهای پولی جهانی را دنبال کرد.

به عواقب این آزادسازی در بالا اشارتی شد. بحران ناشی از آزادسازی سرمایهٔ پولی کوتاه مدت نیاز مند نهاد و یا نهادهایی بود که از گسترده تر شدن آن جلوگیری کرده و بی ثباتی پولی و بانکی حاصل را با واریز کردن منابع مالی خنثی کنند. این رُلی بود که آمریکا برای صندوق در نظر داشت. همکاری آمریکا با صندوق (و یا فشار آمریکا به صندوق) برای دخالت و اعطای اعتبار به مکزیک در بحران ۹۵ – ۱۹۹۴ آغاز رسمی کردن این سیاست بود. سیاست فوق در سال های بعد و در رابطه با بحران آسیای جنوب شرقی، روسیه و برزیل گسترده تر و به نوعی نهادینه گشت. نظام پولی جدید نهاد سامان دهی خود را به تدریج تولید کرده بود. استفاده از منابع فراملی توسط صندوق راه برون رفت از بحران های پولی بود. به گونه ای، رُل جدید صندوق به مثابه اجتماعی کردن (Socialization) بحران پولی جهانی بود. کارگران ودیگر اقشار جامعه در کشورهای مختلف، از طریق پرداخت مالیات و سهمیه کشورشان در صندوق عهده دار حل بحران های پولی ایجاد شده توسط سفته بازان و صاحبان سرمایهٔ پولی شدند. این بود رُل جدید صندوق در فرآیند جهانی شدن سرمایه. توجه کنید به نظر «استنلی فیشر».

«من معتقدم علی رغم آنکه صندوق بین المللی پول یک بانک مرکزی جهانی نیست، برخی عملکردهای مهم وام دهندهٔ نهایی را در سال های اخیر به عهده داشته است. ... این وظیفه و نقش می تواند به گونه ای مؤثرتر در چارچوب تحولات در نظام پولی جهانی اجرا گردد».(۲)

*منابع در روزنامه موجود است

دیدگاه یک اقتصاددان:

صادرات غیرنفتی ایران سیر نزولی می پیماید

گروه اقتصادی– مهمترین عاملی که تاکنون مانع از پیوستن ما به سازمان تجارت جهانی شده، وجود گروه های صاحب نفعی است که از اوضاع آشفته کنونی حداکثر استفاده را می کنند.

به گزارش خبرنگار ما، علی رشیدی اقتصاددان در آخرین جلسه انجمن اقتصاددانان درسال ۷۷ با بیان مطالب بالا گفت: اقتصاد ما یک اقتصاد بسته و فاقد رقابت و تحرک است و این ناشی از عملکرد گروه هایی است که از وضعیت موجود نفع می برند، بی حساب و کتاب بودن حدود ۴۰ درصد اقتصاد کشور، اختلاف شدید طبقاتی، قرار گرفتن ۴۰ درصد افراد زیرخط فقر انعکاسی است از فعالیت جمعیت پنج یا هشت درصدی که حدود ۳۵ درصد درآمد را نصیب خود می سازند.

وی درادامه گفت: بسته بودن اقتصاد کشورمان باعث شده که ایران باوجود برخورداری از وسعت، جمعیت و منابع فراوان در بهترین حالت تنها ۰/۴ درصد در تجارت جهانی سهم داشته باشد، درحالی که این میزان باید حداقل ۱/۵ تا دو درصد باشد.

رشیدی افزود: نمی توانیم وضع خودمان را بی توجه به اوضاع جهانی مورد ارزیابی قرار دهیم، فروپاشی بلوک شرق، آزادسازی اقتصاد جهانی، شکل گیری اتحادیه اروپا، معرفی پول جدید یورو، اجزایی ازتحولات نظام اقتصادی و روابط اقتصاد بین الملل است که تحولات عظیمی را حتی در درون کشورها ایجاد کرده است.

وی با اشاره به تحولات جهان گرایی و آزادسازی اقتصاد و تاثیر آن در رشد اقتصادی وبهبود شرایط رفاهی مردم گفت: براساس آمارهای موجود میزان تجارت جهانی به دلیل آزادسازی اقتصاد امسال تقریباً سه برابر متوسط دهه ۸۰ شده است و نسبت تجارت جهانی به تولید ناخالص ملی از ۱۸/۵ درصد دردهه ۸۰ به ۲۳/۸ درصد درسال ۱۹۹۹ رسیده که نشان می دهد سهم مبادلات بین المللی کشورها در تولید ناخالص ملی آنها در حال افزایش است.

رشیدی افزود: اگر این تحولات با وضعیت اقتصادی کشورمان مقایسه شود نشان می دهد که ما از این تغییر و تحولات بی بهره بوده ایم به گونه ای که رشد اقتصادی ما در ۲۰ سال اخیر حداکثر ۱/۲ درصد بوده است و این رشد با توجه به افزایش و کاهش قیمت نفت یکنواخت نبوده است.

رشیدی درادامه گفت: متوسط رشد اقتصادی و میزان صادرات غیرنفتی ما نشان می دهد که در یک مدار بسته سکون و فقر نسبی گرفتار شده ایم به طوری که صادرات غیرنفتی ما درسال ۱۳۷۳، ۳/۱۶۳ میلیارد دلار در سال ۷۴، ۳/۱۶۶ میلیارد دلار در سال ۷۵، ۳/۲۱۱ میلیارد دلار، درسال ۷۶، ۳/۸ میلیارد دلار و در یازده ماهه اخیر ۲/۶۹۷ میلیارد دلار بوده است که نشان می دهد صادرات غیرنفتی ما نه تنها افزایش نیافته بلکه سیرنزولی داشته است.

به گفته وی امسال رشد صادرات غیرنفتی ما ۴/۱درصد است که با مشاهده رشد ۳۳درصدی حجم صادرات از نظر وزن می بینیم که رابطه مبادله بین المللی مرتب به ضررماست. وی بخش خصوصی کوچک و دربند، نبودن انگیزه سرمایه گذاری، تولید اندک و هزینه تولید بالا، رشد اقتصادی اندک، عدم ایجاد اشتغال و درآمدها، درآمدهای مالیاتی کم، کسربودجه دائمی فزاینده و سایر موارد دیگر را ازجمله عواملی برشمرد که اقتصاد ایران را دریک دایره بسته نگاه داشته است.

رشیدی وجود این مدار بسته را ناشی از عوامل ضدرشد و ضدتوسعه اقتصادی از جمله بسته بودن اقتصاد و دخالت عوامل سیاسی در ارتباطات اقتصادی بین الملل، دولتی بودن و خصوصی زدایی، عدم تزریق و اشاعه تکنولوژی، نقش منفی قانون کار، بی توجهی و عدم حاکمیت اصول علم اقتصاد، دخالت روابط و عوامل سیاسی در انتصابات، خشکی و بی تحرکی نرخ ارز و بی تاثیری عامل سرمایه ذکر کرد.

وی با تاکید برمزایای پیوستن به سازمان تجارت جهانی از جمله دسترسی رقابت آمیز به بازارهای جهانی، افزایش صادرات صنعتی و غیرصنعتی، تشخیص بهینه منابع و بروز مزیت های نسبی، کاهش تسلط دولت بر اقتصاد، استفاده از امتیازات خاص ممالک درحال توسعه گفت: ایران باید حداقل درخواست عضویت را بدهد زیرا فراهم شدن مقدمات آن زمان براست.

خشم شرکت‌های آمریکایی از قراردادهای نفتی فرانسه با ایران

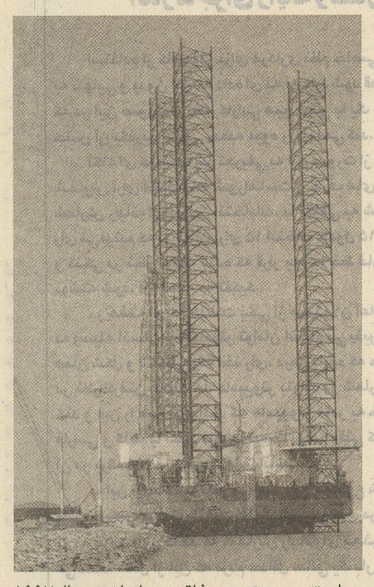

گروه اقتصادی – قرارداد یک میلیارد دلاری «شرکت نفتی فرانسوی «الف» و ایران خشم شرکت های آمریکایی را برانگیخته به طوری که این شرکت ها ترمز خود را برای حضور در ایران رها کرده اند».

روزنامه «لاتریبون» چاپ پاریس نوشت: سخنان «جیمز فولی» سخنگوی وزارت امور خارجه آمریکا در مورد شمول قرارداد «الف» در حوزه قوانین تحریمی آمریکا و مخالفت واشنگتن با سرمایه گذاری در صنایع نفت و گاز ایران هیچ کس را در مقر «الف» در پاریس هیجان زده نکرده است. این شرکت فرانسوی می تواند به گونه ای منطقی در انتظار معافیت از تحریم های آمریکا باشد. لاتریبون به نقل از یکی از مقام های کمیسیون اروپا در بروکسل می نویسد: با «الف» باید همان گونه برخورد شود که با توتال، دیگر شرکت نفتی سرمایه گذار در صنایع نفت ایران برخورد شد و معافیت از تحریم های بازرگانی آمریکا باید شامل این شرکت نیز بشود.

به نوشته لاتریبون، هم اکنون قسمت ویژه ای در شرکت «الف» برای اداره امور مربوط به سرمایه گذاری این شرکت در ایران تاسیس شده است و «الف» به زودی کار خود را در حوزه نفتی دورود در آب های برون ساحلی ایران در خلیج فارس و در نزدیکی جزیره خارک آغاز خواهد کرد.

این روزنامه افزود: شرکت های آمریکایی نیز مایلند همانند اروپایی ها در صنایع نفت و گاز ایران سرمایه گذاری کنند، جایی که منابع نفتی غنی و هزینه های استخراج پائین است ولی با وجود تغییری که در روابط ایران و آمریکا پس از شروع ریاست جمهوری محمد خاتمی در ایران در سال ۱۹۹۷ به وجود آمده است، نمی توان انتظار عادی شدن روابط دو کشور را تا پیش از سال ۲۰۰۱ میلادی داشت، سالی که مدت زمانی قانون تحریم های نفتی ایران موسوم به داماتو پایان می پذیرد.

نظام قیمت گذاری بلیت اتوبوس تغییر می کند

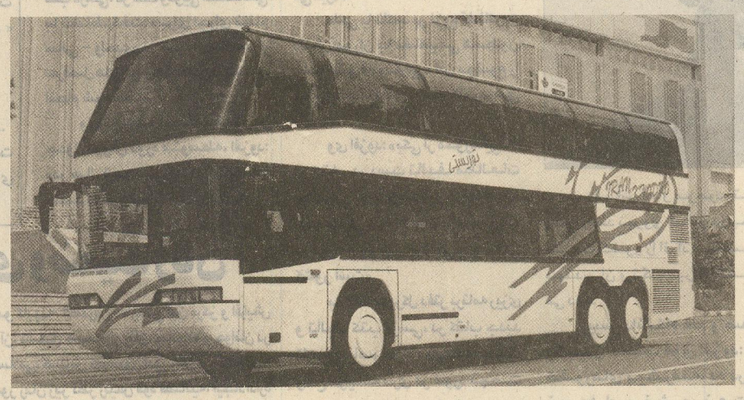

معاون وزیر راه و ترابری و رئیس سازمان حمل و نقل و پایانه های کشور اعلام کرد: برای مشارکت فعال تر بخش خصوصی در شبکه حمل و نقل مسافری و گسترش این شبکه، سال آینده نظام قیمت گذاری بلیت اتوبوس از حالت تثبیتی به حالت رقابتی تغییر می یابد.

به گزارش خبرنگار ما خوانساری در چهارمین کنفرانس مهندسی ترافیک گفت: بروز مشکلات متعدد و ناهماهنگی دستگاه ها و ارگان های مربوطه و پاسخگو نبودن دستگاه مسؤول از مشکلات بخش ترافیک و ایمنی کشور است. وی گفت: سالانه ۳۵۰ تا ۳۶۰ میلیون مسافر از طریق شبکه حمل ونقل جابه جا می شوند، در حالی که سرمایه گذاری دراین بخش اندک و ناوگان فعلی فرسوده است.

معافیت ۱۴۹ نوع صنایع دستی از سپردن پیمان ارزی

۱۴۹ نوع تولید صنایع دستی به غیر از فرش برای تسهیل در امر صادرات این نوع صنایع از سپردن پیمان ارزی معاف شدند.

به گزارش ایرنا، مدیرعامل سازمان صنایع دستی کشور با اعلام این مطلب در گردهمایی سراسری مسؤولان و مدیران سازمان صنایع دستی در بوشهر گفت: «با اجرای این تصمیم که از سال آینده آغاز می شود، صادرکنندگان صنایع دستی می توانند ارز حاصل از صادرات خود را به صورت دلخواه در زمینه تأمین و واردات مواد اولیه، کالاهای مجاز وارداتی یا خود ارز به کشور بازگردانند».

علی دانش منفرد افزود: تا زمانی که ما مسؤولان نتوانسته ایم یک صنعت نوین برای شاغلان این بخش ایجاد کنیم وظیفه ما است که از این تولیدات و شاغلان آن حمایت کنیم.

وی گفت: در سال گذشته معادل ۱۴ تا ۲۰ میلیون دلار صنایع دستی از طریق گمرک به خارج از کشور صادر شده است. این میزان کالاهای صادراتی همراه مسافر، پستی و خروج غیرقانونی را شامل نمی شود. وی با اشاره به استعدادهای فراوان و تنوع تولیدات صنایع دستی کشور گفت: این میزان صادرات از نظر سازمان صنایع دستی به عنوان متولی این امر ناچیز است.

دانش منفرد کمبود اعتبار برای تولید، اشتغال، بازاریابی و معرفی این هنر در کشور و جهان، وجود کالاهای با کیفیت پایین در بازارهای جهانی را از جمله مشکلات بر سر راه صنایع عنوان کرد و افزود: وجود دستگاه های متعدد فعال در زمینه صنایع دستی و ناآشنایی آنها با فنون این رشته از عوامل اصلی پایین آمدن کیفیت تولیدات صنایع دستی است.

ایران در بازپرداخت بدهیهایش کوتاهی نکرده است

رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران گفت: در جدول بندی ریسک و مخاطره سرمایه گذاری، ایران در کنار کشورهایی قرار گرفته است که هیچ تعهدی برای بازپرداخت بدهی های خود ندارند و این موجب گرانترشدن تجارت با ایران به میزان ۱۳ تا ۱۵ درصد می شود.

به گزارش ایرنا، علی نقی خاموشی در پایان دیدار با مقام های اقتصادی دولت و بخش خصوصی انگلیس گفت: از انگلیسی ها خواستیم ایران را در ردیف مناسب خود در این جدول قرار دهند.

وی افزود: ما تسهیلات پوشش بیمه را برای جذب سرمایه های انگلیس به ایران می خواهیم و می کوشیم راه انتقال سرمایه به ایران را هموار کنیم.

خاموشی که ریاست اتاق بازرگانی مشترک ایران و انگلیس را نیز برعهده دارد گفت: اولین بحث ها با بخش خصوصی انگلیس و مقامات انگلیسی بیان پایبندی ایران به تعهدات خود بود و ما یادآور شدیم که ایران هیچ گاه در عمل به تعهدات مالی و بازپرداخت بدهی ها کوتاهی نکرده و پرداخت بدهی های خود را به عنوان مهمترین دیون در اولویت قرار داده است.

کاهش درآمد نفت وبیکاری دو مشکل اساسی کشور

گروه اقتصادی: معاون رئیس جمهوری و رئیس سازمان برنامه و بودجه اعلام کرد: امید چندانی برای افزایش قیمت نفت خام در بازارهای جهانی وجود ندارد. بنابراین باید بایک برنامه ریزی آگاهانه و تحمل دشواری ها، دوران انتقال کشور را از یک اقتصاد برون زا به یک اقتصاد درون زا طی کنیم.

به گزارش روابط عمومی سازمان برنامه وبودجه محمدعلی نجفی در جمع ائمه جماعات مناطق شمال و غرب تهران در مسجد صاحب الزمان گفت: برای پاسخگویی به جمعیت جوان و جویای کار از سال ۱۳۷۹ به طور متوسط باید سالانه حدود ۱۰۰ هزار فرصت شغلی جدید ایجاد شود. بنابراین کاهش درآمد نفت و افزایش جمعیت جویای کار دو مشکل اساسی است که در دوران انتقال با آن روبه رو هستیم.

وی افزود: برای رسیدن از وضعیت کنونی به شرایط مطلوب وفاق عمومی جامعه و اتحاد ملی مورد نیاز است.

وی با برشمردن شرایط مالی دولت درسال جاری و آینده گفت: دولت سال مالی دشواری را گذراند و با وجود آن سعی شد تا کمترین فشار کاهش درآمدها به جامعه به ویژه اقشار و طبقات کم درآمد منتقل شود و دراین راستا، یارانه کالاهای اساسی و بودجه دستگاه های حمایتی نیز به طور کامل تخصیص داده شد، اما هنوز هم فشارهای تورمی بر روی اقشار ضعیف جامعه سنگینی می کند.

منطقه آزاد «الشیوخ» کویت بازار تازه‌ای برای تجار آبادانی

معاون بازرگانی کویت گفت: تجار آبادانی می توانند از طریق خط کشتیرانی بین ایران و کویت به منطقه آزاد «الشیوخ» کویت بیایند و محصولات خود را عرضه و یا از آنجا خریداری کنند.

به گزارش ایرنا، «راشد عبدالله المجرن» با اشاره به این که آبادان دروازه آسیاست، گفت: با افتتاح منطقه آزاد «الشیوخ» کویت ارتباط تجاری و اقتصادی بین دو کشور بویژه بین بازرگانان آبادانی و کویتی گسترش می یابد.

راشد عبدالله گفت: رابطه ما با ایران رابطه اجتماعی است و تعداد زیادی از مردم کویت، رابطه نسبی با ایرانیان بویژه آبادانی ها دارند. وی افزود: مردم کویت نیز مثل مردم ایران، تلخی جنگ را چشیده اند و ما امیدواریم دیگر شاهد چنین حوادثی در منطقه نباشیم. معاون بازرگانی کویت که به همراه هیاتی برای بررسی گسترش روابط بازرگانی و تجاری بین ایران و کویت، به تهران سفر کرده بود، چهارشنبه شب با کشتی، آبادان را به مقصد کشور خود ترک کرد

برگهایی از خاطرات یک سهامدار جزء

فرهاد هنروران

■ شنبه:

امروز صبح که رفتم بورس شنیدم که شرکت شیشه و گاز قرار بوده افزایش سرمایه بدهد. من هم خبر نداشتم، وقتی سراغ اطلاعیه ها رفتم دیدم شرکت می خواسته ۱۰۰ درصد افزایش سرمایه بدهد، آن هم کی؟ بیست و چهارم دی ماه! آن وقت تاریخ اطلاعیه هشتم اسفندماه! الحق والانصاف دستشان درد نکند با این اطلاعیه درآوردنشان.

حالا خدا رحم کرده که با افزایش سرمایه مخالفت شده وگرنه اگر یک مقدار دیگر به این سهم آب می بستند می شد تویش شنا کرد.

شرکت کابل تک هم امروز قیمت سهامش ۲۵ تومان کاهش پیدا کرد و خیال همه را راحت کرد، رسید به قیمت اسمی هر سهم ۱۰۰ تومان. سود که ندادند هیچ، همه را دادند بابت مالیات. آخرش هم این طوری شد. ولی خوب ثابت شد که وقتی بعضی ها می فرمایند بورس تهران به تعادل رسیده چندان بی ربط نیست. قیمت سهام همه شرکت ها که به قیمت اسمی رسید همه چیز متعادل می شود، یعنی نه عرضه وجود خواهد داشت و نه تقاضا. این هم یک جور تعادل است.

■ یکشنبه:

بعضی از شرکت ها چقدر خوش شانس اند؟ توی این وانفسا، نه کسی کاری به کارشان دارد و نه آنها با کسی. سهامشان هم تغییر قیمت ندارد که سهامدار عمده یا جزء را نگران کند.

امروز به خیال خودم رفتم سهام شرکت جوش و اکسیژن ایران را بخرم که جزو محکم ترین سهام از نظر قیمت بالا می رود!

حالا این شرکت سیمان ارومیه به کنار، شرکت سرمایه گذاری ساختمان را بگو؟! بعد از آن همه سر و صدا، که اگر به بورس بیاییم چنین و چنان می کنیم، بالاخره یکی دو ماه پس از ورود به بورس قیمت سهام شرکت به قیمت اسمی هر سهم ۱۰۰ تومان رسید و ایستاد، تا دلتان بخواهد فروشنده دارد، دریغ از یک خریدار!

خوب معلومه وقتی بگویند سود هر سهم حدود ۳۰ تومان است، حتماً حدود ۲۰ تومان تقسیم می کنند و لابد ۳ تا ۴ تومان هم بابت مالیات کم می شود و دست آخر ۱۶ تا ۱۷ تومان به سهامدارهای جزء برای هر سهم می دهند.

■ سه شنبه:

اصلاً تقصیر من نیست، هر چه می خواهم از جریان این واریزنامه ها بوده است. از یکی از کارگزارها سراغ این سهم را گرفتم. گفت: مرد حسابی عجب دل خوشی داری ها؟ جوش اکسیژن ایران چهار سال است که عضو بورس تهران شده سهامش هم سالی دوبار بیشتر معامله نشده، امسال هم که اصلاً معامله نشده! ۳۰۰ میلیون تومان سرمایه دارد، تا امسال کلاً ۳۷ هزار سهم عرضه کرده، درآمد هر سهمش هم ۱۰ تومان بیشتر نیست، قیمت سهم هم که معلوم است. حرف مرد یکی است، از اول ۴۰۰ تومان آخرش هم ۴۰۰ تومان! گفتم: چطور درآمد هر سهم شرکت ۱۰ تومان است آن وقت قیمت ۴۰۰ تومان، نکند روش قیمت گذاری عوض شده؟ گفت: نه برادر، اینها خیلی شانس آورده اند که سهامدار بدقلق و دمدمی مزاجی مثل تو ندارند که هی بخرد و هی بفروشد و بیخود باعث تغییر قیمت سهم بشود، هیچ ربطی هم به روش قیمت گذاری ندارد!

■ دوشنبه:

این سیمان ارومیه هم عجب سهمی شده!

فروشنده های این سهم در رایانهٔ بورس قیمت پیشنهادی را ۸۴۰ تومان اعلام کرده اند، خریدارها ۶۰۰ تومان و خورده ای. این طور که از قرائن پیداست قیمت سهم رو به بالا خواهد بود. فقط اگر این شرکت سرمایه گذاری تامین اجتماعی یک خورده کوتاه بیاید و یک مقدار بفروشد قیمت بالا می رود که این میان سود مختصری هم نصیب سهامدارهای جزء شرکت می شود یک مقدار هم البته نه مختصر ارزش روز شرکت سرمایه گذاری تامین اجتماعی دور باشم انگار یکی کنارگوش من می گوید که امروز حدود ۹ میلیون دلار واریزنامه معامله شد. قیمت هر دلار واریزنامه ای هم به حدود ۳۵۰ تومان رسید، ولی خوب در بازار آزاد قیمت دلار پایین آمد.

نمی دانم چرا، اما انگار باز همان صدا به گوشم می رسد که این دو مساله به هم مربوط است و هر وقت که عرضه واریزنامه در بورس افزایش پیدا می کند و قیمت بالا می رود وضعیت در بازار آزاد دلار برعکس است.

دیگر آن صدا را نمی شنوم، ولی چه خوب می شد اگر بورس تهران واریز نامه ها را هم داخل آدم حساب می کرد (معذرت می خواهم داخل سهام) و با سهام شرکت هایی که هر روز معامله می شوند جمع می کرد، آن وقت دیگر نه غصهٔ پایین آمدن شاخص را داشتیم، نه غصهٔ کاهش حجم معاملات.

■ چهارشنبه:

این روزها واقعاً کفگیر خیلی ها ته دیگ خورده، یکی همین سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، ۱۰ درصد از سهام ایران خودرو را که فروخت از شرش خلاص شد، حالا مثل این که نوبت خودروسازان شده، چون چند روز است که این طرف و آن طرف تبلیغ خودروسازان با این مضمون «کارکنان و مدیران خودروسازان ایران کارنامهٔ قبولی خود را با نمرهٔ عالی از مصرف کنندهٔ تولیداتشان گرفته اند» به چشم می خورد.

این هم از آن حرف ها است. اگر درست می گفتند، نظر سهامداران جزء شرکت را می پرسیدند، که در آن صورت احتمالاً با تک ماده هم حتی در شهریور قبول نمی شدند.

خدا آخر و عاقبت ما سهامداران جزء ناآگاه را با این سازمان گسترش و نوسازی ختم به خیر کند.

این شرکت نیرومحرکه هم ما سهامدارهای جزء را به بازی گرفته، امروز فهمیدم که روز شنبه شرکت مجمع عمومی فوق العاده برای افزایش سرمایه دارد، حالا چه قدر را خدا می داند؟

اما مساله ما سهامداران جزء این است که شرکت سود هر سهم را اعلام کرده بود ۴۵ تومان، بعداً اعلام کرد ۲۴ تومان و بعدش هم گفته است ما ۶۱ درصد از بودجه را پوشانده ایم. می ترسم مثل پارسال بشود، سال قبل سود را چندبار عوض کردند آخرش هم گفتند هر سهم ۵ تومان که آن هم بابت مالیات از دستمان رفت.

سفره خانه سنتی هزارو یک شب
همراه با موسیقی سنتی زنده
هنرهای نمایشی شاد
پذیرایی ظهر و شب همراه با میز اردور
پذیرایی از میهمانان شما در منزل
بعداز ظهرها چایخانه سنتی با انواع دسر ها و نوشیدنی ها
فلکه دوم صادقیه، اول آیت الله کاشانی، نبش بوستان یک، سفره خانه سنتی هزارو یک شب
تلفن رزرو ۴۰۰۸۴۵۴۶ - ۴۰۹۹۰۶۸ - ۴۰۹۸۸۳۶

مؤسسه آموزشی تیم کامپیوتر
با مجوز رسمی از فنی و حرفه‌ای تعدادی کارآموز می‌پذیرد:
* به کارآموزان گواهینامه معتبر بین‌المللی داده می‌شود.

مبانی و DOS (مقدماتی و پیشرفته)	۴۰ ساعت	۶۰۰۰ تومان
آموزش زرنگار با فرمول نویسی	۵۰ ساعت	۸۰۰۰ تومان
آموزش WINWORD 97	۵۰ ساعت	۱۰۰۰۰ تومان
WINDOWS 95 & 98	۵۰ ساعت	۱۰۰۰۰ تومان
PHOTOSHOP 5	۶۰ ساعت	۱۷۰۰۰ تومان
سخت‌افزار (مونتاژ و تعویض قطعه)	۴۰ ساعت	۱۷۶۰۰ تومان
نقشه کشی با اتوکد ۱۲ و ۱۴	۷۰ ساعت	۱۸۰۰۰ تومان
دوره اپراتوری عالی	۷۰ ساعت	۱۶۰۰۰ تومان

* دریافت شهریه به صورت اقساط است.
* کلاسهای ویژه شاغلین روزهای پنجشنبه وجمعه برگزار می‌شود.
تلفن: ۸۷۱۸۷۱۷-۸۷۱۳۰۲۳-۸۷۲۲۲۰۹

رضا انتظاری هم «رضا» داد به رضای خدا...

مرد ناآرام دوومیدانی ایران و آسیا، «آرام» گرفت. کفش های میخ دار حیات را بر «میخ مرگ» آویزان کرد و یک دنیا افتخار سبز و طلایی را به یادگار گذاشت.

... و روزگار عجب نقاش چیره دستی است. درست یک ماه پیش، جلال کشمیری، «جلال دوومیدانی» ما، همراه و همرزم رضا انتظاری، چشم از دنیا فروبست. و اکنون، مردی دیگر از همان تبار، از مردان همیشه سبز دنیای قهوه ای دوومیدانی، تاب تحمل نمی آورد و به یار دیرینه خود می پیوندد و عجبا که هردو از یک بیماری. سرطان کبد.

رضا رفت، جلال رفت، اما افتخارآفرینی ها، تاریخ سازی ها و دلاوری های آنها هیچگاه از یاد نمی رود.

رضا انتظاری ۵۲ ساله بود که در جوار حق آرمید. ۲ مدال نقره مواد ۴۰۰ و ۸۰۰ متر بازی های آسیایی در کنار مدال برنز ماده ۱۰۰*۴ متر نام او را برای همیشه در تاریخ ورزش ما زنده نگاه می دارد.

سمیرای ۱۳ ساله و احمد ۸ ساله دو یادگار رضا انتظاری یقیناً مرگ پدر را فراموش نخواهند کرد، اما قطعاً آنها هم برای همیشه به وجود چنین پدری افتخار خواهند کرد.

مراسم تشییع جنازه شادروان انتظاری ساعت ۸ صبح روز یکشنبه ۱۶ اسفندماه از ورزشگاه شهید شیرودی برگزار می شود.

تیر استقلال به سنگ خورد

ذوب آهن یک – استقلال یک

گل ها: محمد تقوی (۳۳) برای استقلال – جواد محققیان (۶۸) برای ذوب آهن

اخراج: رضا حسن زاده (۸۹) از استقلال

داور: جلال مرادی

کمک ها: ساری اصلانی و مسعود عنایت

استقلال: یحیوی – زرینچه – حسن زاده – خرمگاه – فکری – دین محمدی – مجیدی (۸۲– آتیلا حجازی) نوازی – تقوی – ملکیان – مؤمنی (۷۰– اکبرپور)

ذوب آهن: سوکوزیان – برومند – جمشیدیان – حق دوست – محققیان – فخرمحمدی – پطروسیان – حسینی نسب – داداش زاده – استواری – صاحبی.

استقلال که خود را خسته از سفر امارات می دید طبق برنامه فدراسیون تن به سفر داد و به اصفهان رفت تا درمیهمانی ذوب آهن شرکت کند.

حجازی که حالا گویا به داشتن تیمی با ترکیب ثابت اعتقاد پیدا کرده است برای این بازی تنها دو تغییر در تیمش ایجاد کرد. محمد یحیوی از ابتدا حفاظت از دروازه را به عهده گرفت و محمد خرمگاه در خط دفاعی جایگزین بختیاری زاده شد.

اصفهانی ها که با کسب چند پیروزی به ماندن در لیگ دسته اول امیدوار شده اند در این بازی بدون هیچ ترس و واهمه ای از حریف گردن کلفت تاکتیک تهاجمی را اتخاذ کردند تا همچون دیدار دور رفت استقلال را زمین گیر کنند. در ابتدای بازی حملات مستمر شاگردان حجازی، مردان ذوب آهن را قدری عقب راند تا اصفهانی ها برای بازکردن دروازه میهمان خود به ضد حملات چشم بدوزند.

فرار حسینیان در دقیقه ۲۲ و شوت سرکش او به شدت دروازه استقلال را تهدید کرد اما عکس العمل خوب یحیوی این فرصت را از دست یاران معینی گرفت.

حملات استقلالی ها در دقیقه ۳۳ یک ضربه کرنر به همراه داشت و پس از آن گلی تقدیم به آبی پوشان کرد دراین لحظه سانتر دین محمدی از روی نقطه کرنر با دفع ناقص مدافعان همراه شد تا توپی نصیب محمد تقوی شود و او با برگردانی زیباو دیدنی اسلاویک سوکوزیان سنگربان چالاک ذوب آهن را به تسلیم وادارد.

مردان صاحب خانه که سه امتیاز این نبرد را از کف رفته می دیدند برفشار حملات خود افزودند تا این که سرانجام در دقیقه ۶۸ موفق شدند توسط جواد محققیان به گل تساوی دست یابند.

مردان ذوب آهن که گویا با زدن گل تساوی شارژ شده باشند از حملات خود به سوی دروازه استقلال دست برنداشتند وکماآین که می توانستند به گل برتری هم دست یابند.

رقابت های «جام برندگان جام» اروپا

تیم «ویالی» ۳ گل زد، «لازیو» ۴ گل

مسابقه های «رفت» یکچهارم نهایی فوتبال جام برندگان جام باشگاه های اروپا پنج شنبه شب برگزار شد و چلسی انگلستان مدافع عنوان قهرمانی و لازیو صدرنشین مقتدر لیگ ایتالیا با کسب پیروزی هایی قاطع یک بار دیگر نشان دادند که باید امیدوار نخست فتح این جام (که آخرین دوره خود را سپری می کند و از فصل بعد با جام یوفا ادغام می شود) بحساب آیند.

چلسی تیم جیان لوکاویالی ایتالیایی در ورزشگاه اختصاصی خود (استامفورد بریج در لندن) تیم متوسط واله رنگای نروژ را که از تعطیلی طولانی مدت لیگ کشورش به سبب برف و سرمای زمستانی و ناآمادگی رنج می برد، با برتری چشمگیر و با حساب ۰–۳ شکست داد و اگر دی ماتئو ایتالیایی، فلو نروژی و خود ویالی (که در زمین هم ۹۰ دقیقه نیمه به عنوان بازیگر حضور داشت) دقت بیشتری به خرج می دادند، دو برابر این، گل می زد. گل های چلسی را در این مسابقه در حضور ۳۴ هزار تماشاگر سلستین بابایارو نیجریه ای، جیان فرانکوزولا ایتالیایی و دنیس وایز انگلیسی در دقایق ۹، ۳۰ و ۸۵ به ثمر رساندند.

نمایش عالی «سالاس» شیلیایی در آتن

لازیو با لشکر ستاره هایش برخلاف انتظار در آتن در برابر پانیونیوس (تیم دوازدهم لیگ یونان) اصلاً به زحمت نیافتاد و از آغاز تا پایان بر حریف برتری داشت و صاحب پیروزی ۰–۴ شد. طراح این بُرد، مارچلو سالاس ستاره شیلیایی لازیو بود که هرچند گلی نزد، اما در تدوین و به راه اندازی اکثر حملات تیم «سرون گوران اریکسون» سوئدی و در خلق اغلب گل ها دست داشت و ۹۰ دقیقه دفاع متزلزل میزبان را شکنجه داد! گل های لازیو را دژان استان کوویچ یوگسلاو در دقایق ۳ و ۶۰، آتانازیوس گازیس (مدافع پانیونیوس به اشتباه به دروازه خودی) در دقیقه ۱۴ و پاول ندود چکی ۶۳ به ثبت رساندند.

در دو مسابقه دیگر پنج شنبه شب، وارتکس وارازدین کرواسی در زاگرب به لطف درخشش چشمگیر ماریان مرمیچ دروازه بان ملی پوشش که به تنهایی بارها سد راه حملات مایورکا اسپانیا شد، با این حریف در حضور ۱۰ هزار تماشاگر صفر – صفر مساوی کرد و لکوموتیو مسکو نماینده روسیه هم در خاک خود مکابی از رژیم صهیونیستی را با سه گل از زازاداناشیا با نتیجه ۰–۳ در هم کوبید.

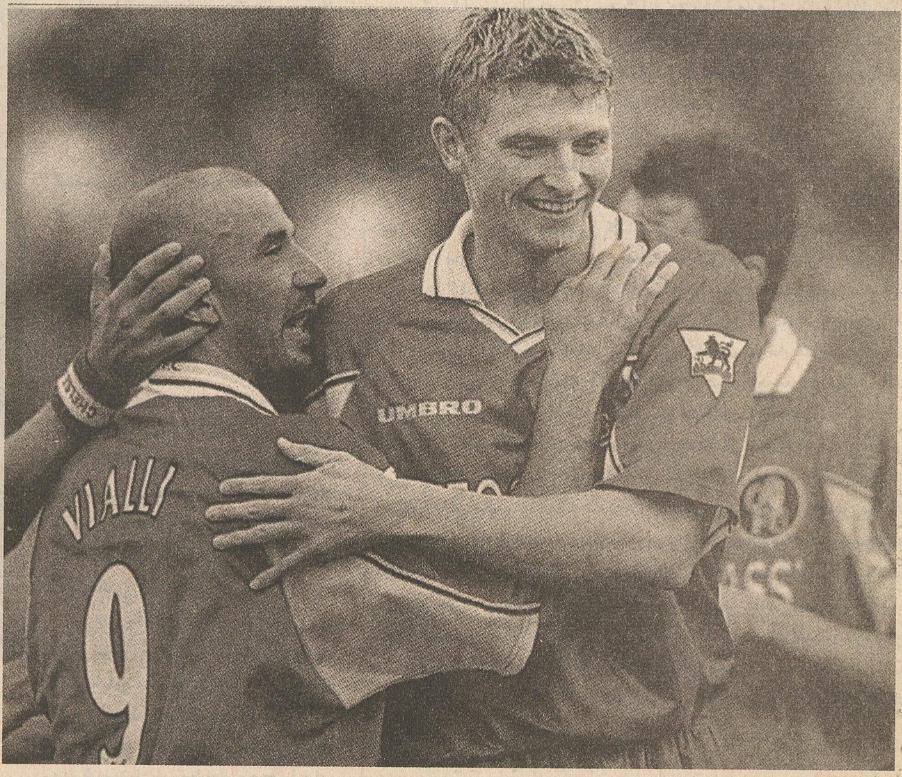

روی خط فوتبال جهان

بلغارستان یک اخراجی داد و ۰ – ۲ برد

در یک مسابقه دوستانه در شهر استارا زاگورا بلغارستان، تیم ملی فوتبال این کشور، اسلواکی را ۰ – ۲ شکست داد. گلهای بلغارستان را ایلیان ایلی یف و هریستویوفوف دو تن از چهره های جوان این تیم در دقایق ۲۲ و ۴۱ در حضور ۲۷ هزار تماشاگر زدند.

رونالدو در مسابقهٔ گرامیداشت کرویف شرکت نمی کند

رونالدو مرد سال ۱۹۹۶ و ۱۹۹۷ فوتبال جهان و ستاره اغلب مصدوم و ناپیدای فوتبال برزیل دیروز گفت به دلیل بهبود نیافتن وضعیت زانوهایش، چهارشنبه شب این هفته (۱۹ اسفند) در مسابقه بزرگداشت یوهان کرویف هلندی شرکت نمی کند. در این دیدار که در شهر بارسلون اسپانیا انجام می شود، تیمی منتخب از ستاره های دنیا با مربیگری کرویف روبه روی تیم بارسلون قرار می گیرد.

اروگوئه: رضایت پاسارلا را گرفته ایم

مطبوعات اروگوئه دیروز ادعا کردند دانیل پاسارلا مهره سرشناس فوتبال آرژانتین و مربی سالهای ۱۹۹۴ تا ۱۹۹۸ و کاپیتان اسبق تیم ملی این کشور موافقت کرده است که فقط طی زمان انجام رقابت های جام ملتهای آمریکا ۹۹ (در تیرماه ۱۳۷۸) به هدایت تیم ملی اروگوئه همت گمارد. پاسارلا مورد درخواست شدید اتلتیکو مادرید اسپانیا نیز قرار دارد.

په له: برای سلامت رونالدو دعا می کنم

په له سلطان حماسی و بازنشسته فوتبال و مروارید سیاه برزیل در مقاله ای که دیروز به قلم وی در نشریه «توتو اسپورت» ایتالیا به چاپ رسید، نوشت که هموطن ۲۲ ساله و معروف او رونالدو بیشتر دچار ناراحتی روحی است تا مشکل فیزیکی. په له فاتح جامهای جهانی ۱۹۵۸، ۱۹۶۲ و ۱۹۷۰ درباره رونالدو که به دلیل ناراحتی مستمر زانو در ۸ ماه اخیر بیشتر حاشیه نشین و کم فروغ بوده است، نوشت: «به رونالدو طی ایام برگزاری رقابتهای جام جهانی ۹۸ فشار طاقت فرسایی وارد شد که منجر به تشنج عصبی او در فاصله چند ساعت مانده به انجام بازی فینال شد. از من کاری برنمی آید جز این که برای سلامتی او دعا کنم».

انلکا، مرد ماه فوتبال انگلیس

نیکولاس آنلکا مهاجم تیزچنگ تیم آرسنال به عنوان برترین بازیکن ماه فوریه انگلیس انتخاب شد.

این بازیکن فرانسوی که هر دو گل برتری تیم ملی کشورش را در دیدار دوستانه ماه گذشته در ویمبلی به انگلیس تحمیل کرد، مؤثرترین عامل ترغیب آرسنال در کسب عنوان قهرمانی در این فصل است.

آرسنال با دربی مصاف می دهد

طی امشب و فرداشب ۴ بازی بسیار مهم دور یک چهارم نهایی جام حذفی فوتبال انگلستان که قدیمی ترین و مدون ترین جام فوتبال جهان است و ۱۲۷ سال عمر دارد، برگزار می شود.

در دو دیدار امشب (شنبه شب) آرسنال مدافع عنوان قهرمانی روبه روی دربی کانتی می ایستد و بارنزلی تیم شانزدهم دسته اول از تاتنهام تیم دهم لیگ برتر و حذف کنندهٔ لیدز پذیرایی می کنند. و فردا شب در مهمترین دیدار این مرحله منچستر یونایتد و چلسی تیم های اول و دوم لیگ برتر در شهر منچستر روبه روی هم صف آرایی می کنند. و در «سنت جیمز پارک» نیز نیوکاسل تیم رود گولیت هلندی مقابل اورتون قرار می گیرد.

«گاسکوین» جریمه و محروم شد

پل گاسکوین هافبک دردسرساز و مشهور تیم فوتبال میدلزبرو انگلستان، به دلیل رسیدن تعداد اخطارهایش به عدد ۱۱ در فصل جاری، دیروز از سوی اتحادیه فوتبال این کشور یک جلسه محروم و دو هزار پوند (۳۲۰۰ دلار) هم جریمه نقدی شد.

دو روز در صحنه های «N.B.A»

یوتا برد، بولز باخت

طی دو روز گذشته ۱۵ بازی دیگر از لیگ بسکتبال باشگاه های آمریکا (N.B.A) انجام شد و یوتاجاز نایب قهرمان دو فصل گذشته و موفق ترین تیم فصل جاری با کسب دوازدهمین بردش و شیکاگو برلز قهرمان ۶ دوره از ۸ دوره گذشته مسابقه ها با تحمل دوازدهمین باختش خبرساز شدند.

یوتاجاز تیم کارل مالون و صدرنشین جدول میدوست (در منطقه غرب لیگ) در شهر سالت لیک سیتی مرکز ایالت یوتا به مصاف ونکوور گریزلیز قعرنشین این جدول رفت و ۸۶ – ۱۰۹ برنده شد.

شیکاگو بولز که پس از بازنشستگی مایکل جوردن و پیوستن سایر ستاره هایش به دیگر تیم ها به کلی نزول کرده است در شهر فیلادلفیا ناکامی تازه ای را تجربه کرد و ۸۶ – ۱۰۲ به فیلادلفیا سونتی سیکسرز تیم سوم جدول آتلانتیک باخت.

سایر نتایج (بعضی تیم ها دو بازی انجام داده اند):

پنجشنبه: ایندیاناپیسرز ۱۰۶ – واشینگتن ویزاردز ۹۵، اورلاندو مژیک ۹۳ – شارلوت هورنتز ۷۶، میلواکی باکز ۱۰۶ – گولدن استیت واریورز ۷۸، لس آنجلس لیکرز ۱۰۱ – فونیکس سانز ۹۵ و پورت لند تریل بلیزرز ۹۷ – ساکرامنتو کینگز ۹۳.

جمعه: تورونتو ریتورز ۸۶ – آتلانتا هاوکز ۷۷، دیترویت پیستونز ۹۹ – کلیولند کاوالیرز ۸۴، میامی هیت ۹۵ – دنور ناجتز ۸۷، شارلوت هورنتز ۹۶ – نیوجرسی نتز ۸۲، سن آنتونیواسپرز ۹۵ – دالاس ماوریکز ۷۹، هیوستون راکتز ۹۶ – لس آنجلس کلیپرز ۷۷، فونیکس سانز ۱۰۱ – سیاتل سوپرسونیکز ۹۳ و مینه سوتاتیمبرولوز ۱۰۲ – ونکوور گریزلیز ۹۳.

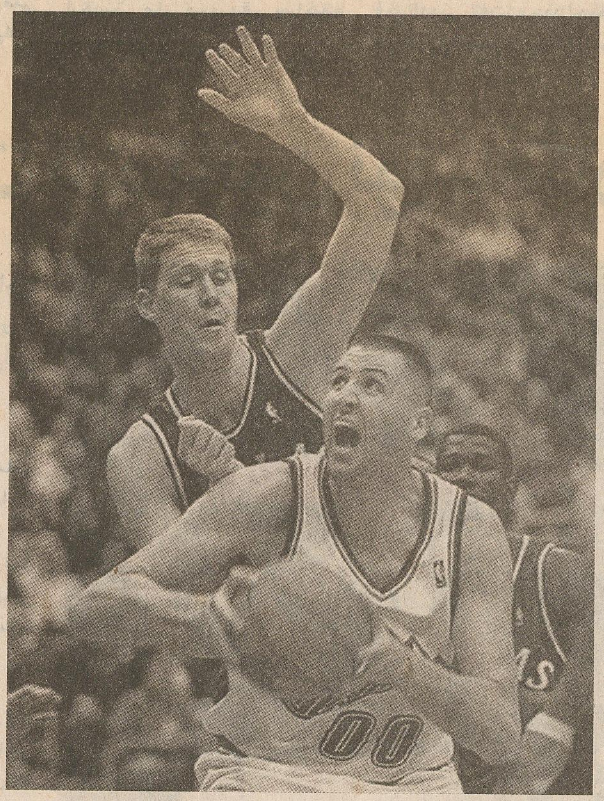

رقابت های لیگ دسته دوم کشور

بهمن در خانه هم از پس استقلال برنیامد

بهمن کرج یک – استقلال رشت یک

گل ها: بنی احمد برای استقلال و میکائیلی برای بهمن

بهمن کرج بعد از این که در دور رفت مرحله دوم رقابت های لیگ دسته دوم کشور در زمین استقلال رشت خود را متوقف شده دید به انتظار بازی خانگی خود نشست تا سه امتیاز از رشتی ها بگیرد. اما مردان قاسمپور باز هم نتوانستند از پس شاگردان فرهاد کاظمی برآیند و در نهایت به تساوی یک بریک رضایت دادند.

دو تیم با کسب این تساوی در امتیاز شش مساوی شدند اما استقلالی ها به خاطر تفاضل گل بهتر همچنان درصدر گروه اول قرار دارند.

یک چهارم نهایی جام قهرمانی باشگاههای اروپا

منچستر با گلهای یورک امیدوار شد، بایرن با گلهای البر و افن برگ

دیدارهای رفت دور یک چهارم نهایی جام قهرمانی فوتبال باشگاههای اروپا چهارشنبه شب انجام شد و منچستریونایتد انگلستان و بایرن مونیخ آلمان با کسب دو پیروزی خوب کاندیدای جدی راهیابی به نیمه نهایی شدند.

منچستر یونایند تیم آلکس فرگوسن اسکاتلندی در اولدترافورد منچستر و در حضور ۵۵ هزار تماشاگر خروشان و شادمان با دوگل از دوایت یورک تری نیدادی که هردو روی سانترهای موروب و ویران کننده ی دیوید بکهام از سمت راست و با ضربات سر حاصل آمد، انترمیلان ایتالیا را ۰–۲ شکست داد.

اخراج مدافع مصری کایزرس لاترن

بایرن مونیخ آلمان تیم علی دایی نیز در یک دیدار خانگی و مشابه با بازیهای هفتگی بوندس لیگا، تیم هموطنش کایزرس لاترن را در ورزشگاه المپیک مونیخ و در حضور ۵۴ هزار تماشاگر ۰ – ۲ شکست داد و مانند منچستریها از حالا آماده ی صعود به مرحله بعدی شد. گلهای بایرن را در این مسابقه دو چهره آشنای این تیم البر برزیلی و ۲۸ ساله در دقیقه ۳۰ و افن برگ آلمانی و ۳۱ ساله در دقیقه ۳۴ زدند.

هانی رمزی مدافع مصری کایزرس لاترن نیز در دقیقه ۷۰ بدلیل دریافت دومین کارت زردش از زمین اخراج شد و در دیدار برگشت غایب خواهد بود.

تساوی ناکافی در «سانتیاگوبرنابو»

رئال مادرید اسپانیا قهرمان دوره گذشته مسابقه ها می رفت که در ورزشگاه خود سانتیاگو برنابو و در حضور ۴۰ هزار تماشاگر شکست تازه یی را متحمل شود و جان توشک مربی جدید ولزی خود را مانند گاس هیدنیک مربی مخلوع هلندی اش رفتنی سازد. اما پردراگ میاتویچ یوگسلاو توانست در دقیقه ۶۷ گلی را که آندره شوچنکو مهاجم بسیار پرخواستار کی یف (تیم والری لوبانوفسکی) در دقیقه ۵۵ زده بود، جبران کند و تساوی ۱–۱ را به عنوان نتیجه نهایی به ثبت برساند. اما شاید این نتیجه برای یاران روبرتو کارلوس و کلارنس سیدورف که در دیدار برگشت در کی یف با یک تساوی صفر بر صفر هم حذف می شوند، ناکافی باشد.

اینزاگی و کنته گلزنی کردند، اما...

و سرانجام یوونتوس ایتالیا که در فینال هر سه دوره قبلی رقابتها حاضر بوده و در سالهای ۱۹۹۶ و ۱۹۸۵ فاتح این جام شده است، در «دل الپی» تورین و در حضور ۶۰هزار نفر ابتدا ۲ بار توسط فیلیپواینزاگی و آنتونیو کنته در دقایق ۳۸ و ۷۹ دروازه المپیاکوس یونان را فرو ریخت. اما یوونتوس در وقت تلف شده روی یک ضربه پنالتی دروازه اش را توسط آندریاس نی نیادیس یونانی باز شده دید و برد ۱–۲ شاید برای صعود شاگردان کارلو آنچلوتی (جانشین مارچلولیپی در یوونتوس) کفایت نکند.

کارت صدآفرین به پورحیدری و شاگردانش

بدون شک در پنج دیداری که طی دو روز گذشته از هفتهٔ هفتم دور برگشت رقابت های لیگ آزادگان انجام شد باید کارت صدآفرین را به منصور پورحیدری و شاگردان او تقدیم کرد.

مردان فجرسپاسی که در ورزشگاه شهید شیرودی میهمان سایپا بودند با ارایه فوتبالی برتر از ضعف میزبان در درون دروازه نهایت استفاده را بردند و به یک پیروزی پرگل و درخور تحسین دست یافتند. بهزاد غلامپور ضعیف ترین بازیکن این میدان لقب گرفت. عقاب های تالش که این بار خود را در اصفهان می دیدند در برابر سیمان سپاهان پروبال خود را سوخته دیدند و با شکست راهی شهر خود شدند.

استقلال مغرور و سرمست از صعود به مرحله پایانی رقابت های قهرمانی باشگاه های آسیا در دیار زاینده رود به دنبال سه امتیاز می گشت. اما مردان ذوب آهن جانانه مبارزه کردند و توانستند یک امتیاز از حریف پرآوازه خود بگیرند.

در کنار رود کارون فولاد خوزستان باز هم نتوانست گام بر مسیر بهروزی گذارد و برابر پلی اکریل قعرنشین متوقف شد.

بچه های مشهد یک بار دیگر در خانه قدرت نمایی کردند و این بار گریبان تراکتورسازی را گرفتند. یاران ابومسلم به تلافی شکست دور رفت از ابتدا بر حریف خود تاختند و در نهایت به پیروزی (۱–۲) دست یافتند.

تابلو نتایج

- سیمان سپاهان ۲ – چوکا تالش صفر

گلها: احمد مؤمن زاده (۵۶) و مجید بصیرت (۸۳ – از روی نقطه پنالتی)

- ذوب آهن یک – استقلال یک

گلها: محمد تقوی (۳۳) برای استقلال – جواد محققیان (۶۸) برای ذوب آهن

- ابومسلم مشهد ۲ – تراکتورسازی یک

گلها: عبدالجلیل گل چشمه (۳۱) و فرهاد کوچک زاده (۷۵) برای ابومسلم، کوروش برمک دقیقه (۴۵) برای تراکتورسازی

- فولاد خوزستان یک – پلی اکریل یک

گلها: امیر خلیفه اصل (۲۳) برای فولاد و افضلی (۹۰) برای پلی اکریل

- سایپا یک – فجرسپاسی ۵

گلها: داود نظرمحمدی (پنالتی – دقیقه ۷۰) برای سایپا – فراز فاطمی دو گل (دقایق ۸ و ۸۵)، شاهین صمدیان (دقیقه ۴۸)، علی سامره (دقیقه ۵۸) و حسن اسپیلی (مدافع سایپا) برای فجرسپاسی (دقیقه ۴۴)

جدول رده بندی لیگ آزادگان

تیم	بازی	برد	تساوی	باخت	گل زده	گل خورده	امتیاز
پرسپولیس	۱۸	۱۵	۱	۲	۳۹	۱۱	۴۶
سیمان سپاهان	۲۱	۱۰	۹	۲	۲۷	۱۲	۳۹
سایپا	۲۰	۱۰	۴	۶	۳۰	۲۳	۳۴
ابومسلم خراسان	۲۰	۱۰	۳	۷	۳۱	۲۳	۳۳
چوکا	۲۱	۹	۵	۷	۲۴	۳۱	۳۲
پاس	۱۹	۷	۸	۴	۲۱	۲۰	۲۹
استقلال	۱۷	۷	۷	۳	۲۷	۱۵	۲۸
فولاد اهواز	۲۲	۷	۶	۹	۲۳	۲۹	۲۷
فجر سپاسی	۱۹	۶	۷	۶	۲۰	۱۸	۲۵
تراکتور سازی	۲۰	۵	۸	۷	۲۲	۲۷	۲۳
ملوان	۲۱	۵	۷	۹	۱۴	۱۸	۲۲
صنعت نفت	۲۰	۴	۹	۷	۱۴	۲۷	۲۱
شهرداری	۲۰	۳	۱۱	۶	۲۴	۲۶	۲۰
ذوب آهن	۲۲	۵	۴	۱۳	۱۶	۲۸	۱۹
پلی اکریل	۲۱	۳	۷	۱۱	۱۸	۲۹	۱۶
بانک ملی	۲۱	۲	۱۰	۹	۱۷	۳۰	۱۶

۴ گل در تمرین پرسپولیس روبید

سرخ پوشان پرسپولیس صبح آدینه خود را در ورزشگاه کارگران به تمرین پرداختند تا بعدازظهر را درکنار خانواده های خود بگذرانند.

پرسپولیسی ها که از هماهنگی تیم خود در دو بازی گذشته مقابل سپاهان و بانک ملی چندان راضی نبودند تمرین های چند روز اخیر خود را براساس کارهای تیمی و مرور تاکتیک های مختلف پشت سر گذاشتند.

ساعت ۱۰/۳۰ دقیقه صبح روز گذشته وقتی سرخ پوشان یکی پس از دیگری پابه مخمل سبز ورزشگاه کارگران گذاشتند زیرنظر پرویز کماسی به دویدن پرداختند و سپس با انجام حرکات کششی و نرمش های گوناگون به خوبی خود را گرم کردند. این قسمت از تمرین زمانی حدود بیست دقیقه به طول انجامید.

بازی در کل زمین و در دو تیم کامل که با کاورهای قرمز و سبز از یکدیگر متمایز شده بود پایان بخش تمرین های سنگین پرسپولیس بود.

در این بازی مهدی هاشمی نسب از روی نقطه پنالتی و بهنام سراج موفق به باز کردن دروازه تیم مقابل شدند و ادموند بزیک و اسماعیل حلالی نیز گل های خورده را پاسخ دادند تا در نهایت بازی با حساب (۲ – ۲) خاتمه یابد.

پیام وزیر در نکوداشت قاضی

مترجم تلاقی فرهنگ‌ها است

همایش بزرگداشت مترجم معاصر زنده یاد محمد قاضی در مهاباد برگزار شد.

به گزارش ایرنا در ابتدای این مراسم که تعدادی از اندیشمندان، صاحب نظران، نویسندگان و فرهنگ دوستان شرکت داشتند پیام وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی خوانده شد.

در بخشی از این پیام آمده است: «محمد قاضی از فرزانگانی بود که هم مهر مردم و عشق به فرهنگ را توامان داشت و می کوشید تا به نیازهای زمانه خود پاسخ دهد».

مهاجرانی در بخش دیگری از این پیام می گوید: «مترجم تلاقی میان فرهنگ ها است و از آن رو که فرصت مشارکت در تجربه دیگران را فراهم می کند قلمرو فرهنگ را وسعت می دهد».

محمد قاضی در سال ۱۲۹۲ هجری شمسی در مهاباد به دنیا آمد، او از خانواده قاضی های مهاباد بود. وی در دوران حیات خود بیش از ۹۰ جلد کتاب را ترجمه کرد.

«کلود ولگرد» نوشته ویکتور هوگو نخستین ترجمه قاضی بود که در سال ۱۳۱۷ منتشر شد و «حماسه موس داغ» اثر فرانتزورفل آخرین ترجمه او بود.

زنده یاد محمد قاضی سال گذشته در سن ۸۴ سالگی در تهران درگذشت.

سوررئالیست‌ها در تئاتر لندن

ستاره سینمایی فیلم های «رگتایم» و «روزی، روزگاری در آمریکا» بازیگر آخرین بخش از برنامه «متون جدید» تماشاخانه «دانمر» است.

برنامه «متون جدید» برنامه ای فصلی شامل سه نمایش است که هر سه در نیویورک به روی صحنه رفته اند و همگی از عوالم سوررئال بهره می برند. این برنامه از ۱۶ فوریه آغاز شده و تا ۱۳ مارس (۲۲ اسفند ادامه دارد) با نمایشی از «کیا کارترن» آغاز شده و با «کاترین برگر» ادامه یافته است. آخرین بخش از برنامهٔ «متون جدید» اجرای نمایش «سه روز بارندگی» اثر «ریچارد گرین برگ» است که در آن ستارهٔ سینمایی فیلم های «رگتایم» و «روزی، روزگاری در آمریکا»، «الیزابت مک گاورن» بازی می کند. این نمایش روز یکشنبه نخستین اجرای خود را داشت و روز دوشنبه برای نمایندگان مطبوعات اجرا شد. نمایش عمومی آن تا ۱۳ مارس ادامه خواهد داشت.

در «سه روز بارندگی» پدری برای دو فرزندش میراث اسرارآمیزی به جای می گذارد که راز آن تنها با سفری به گذشته آشکار می شود. سفری به سال ۱۹۶۰، و به هنگام آن سه روز بحرانی و بارانی...

اجرای انگلیسی نمایش را «رابین لفور» کارگردانی می کند. دیگر بازیگران آن ستاره انگلیسی سینما، «کالین فیرت» و «دیوید موریسی» هستند. «فیرت» با این نمایش پس از سه سال به صحنه تئاتر بازگشته است. آخرین کار سینمایی او «شکسپیر عاشق» اکنون در انگلیس نمایش داده می شود. آخرین اجرای تئاتری او سال ۱۹۹۴ در نمایش «چتسکای» در تئاتر «آلمیدا» بوده است. موریسی از بازیگران آشنای تلویزیون انگلیس است و از مشهورترین نقش های سینمایی او در سالهای اخیر می توان به «هیلاری و جکی» اشاره کرد.

هرسه نمایشی که در برنامه «متون جدید» اجرا می شوند گروه فنی ثابتی دارند: تام پایپر طراحی صحنه را انجام داده، نورپردازی را دیوید پلاتر برعهده دارد و مسئول صدا، راب تروی است.

ارکستر موسیقی ملی ایران با سرود مشیری، تصنیف فخرالدینی و صدای شجریان

همه قلب‌ها برای ایران

از صفحه اول

گروه کُر مرکز سرود ارکستر را در اجرای قطعات چشمه سار و آفرینش همراهی کردند.

به گزارش خبرنگار نشاط «چشمه سار» علیزاده بسیار مورد توجه قرار گرفت. این قطعه را علیزاده در سال ۱۳۵۶ ساخته و فخرالدینی در همان زمان این قطعه را برای ارکستر تنظیم کرده بود. گروه کُر نیز با خواندن شعری از حمید حمزه در اجرای این قطعه ارکستر را همراهی کردند.

قطعه پایانی بخش اول سوئیت «آفرینش» ساخته فرهاد فخرالدینی بود. فخرالدینی پیش از اجرای این قطعه گفت: «این سوئیت در ۹ قسمت با الهام از آیات شریفه قرآن مجید و براساس چهار عنصر آب، آتش، باد و خاک نوشته شده و در پایان نیز گروه کُر با شعری از مولانا اجرا را به پایان می برند».

سوئیت آفرینش را فخرالدینی در سال ۷۶ ساخته است و پیش از این در مراسم گشایش بازی های بانوان کشورهای اسلامی اجرا شده است.

بخش دوم برنامه به اجرای ۵ قطعه اختصاص داشت که محمدرضا شجریان ارکستر را با آواز خود همراهی کرد.

قطعه ابتدایی بخش دوم تصنیف «نیایش» ساخته فرهاد فخرالدینی براساس شعری از فریدون مشیری بود. این قطعه در سال ۷۷ و برای اجرا توسط ارکستر ملی موسیقی ساخته شده است.

پیش از اجرای این قطعه فخرالدینی گفت: «چند لحظه قبل فریدون مشیری از من خواست که بگویم این شعر او نیایشی است برای ایران».

حاضران در سالن پس از شنیدن پیغام مشیری چنان به وجد آمدند که شاعر کهنسال مجبور به برخاستن برای پاسخگویی به احساسات آنان شد.

قطعه دوم «موج» ساخته فرهاد فخرالدینی با شعری از مشیری بود و قطعه سوم، «بی همزبان» شعری از آذر که شجریان آهنگ آن را تصنیف کرده است.

دو قطعه پایانی برنامه اجرای تصنیف «مناجات و سماع» و «تذرو» از ساخته های علی تجویدی بود. این قطعات را نیز تجویدی امسال برای اجرای ارکستر ملی ساخته است و هر دو قطعه با اشعاری از بیژن ترقی همراه اند.

پس از پایان یافتن اجرای قطعات بخش دوم هنگامی که فخرالدینی و شجریان خواستند صحنه را ترک کنند ابراز احساسات حاضران به حدی رسید که ارکستر تصمیم به اجرای مجدد یکی از قطعات را گرفت.

در این هنگام و پیش از اجرای مجدد، بانویی از میان حاضران برخاست و همگان را دعوت کرد به پاسداشت حرمت بزرگان شعر و موسیقی ایران که سه بار برایشان درود بفرستند که چنین شد.

در پایان، ارکستر موسیقی ملی ایران برای پاسداشت حرمت عاشقان موسیقی این سرزمین که در پس سالها خلأ نوای موسیقی بر آنان درود می فرستادند قطعه موج را بار دیگر اجرا کرد.

فعالیت تازه کانون نویسندگان آغاز شد

پس از مذاکره و رایزنی های فراوان با مقامات دولتی و مراجع قانونی، کانون نویسندگان ایران دوران تازه ای از فعالیت رسمی و علنی خود را آغاز کرد. سینا مطلبی همکار گروه ادب و هنر از اولین جلسه کانون گزارش می دهد:

با پیگیری «کمیته تدارک نشست عمومی کانون»، عطاالله مهاجرانی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، صبح روز پنجشنبه ۱۳ اسفندماه نامهٔ زیر را خطاب به اعضای این کمیته امضا کرد:

بسمه تعالی

جناب آقای هوشنگ گلشیری، جناب آقای علی اشرف درویشیان، جناب آقای چنگیز پهلوان، جناب آقای محمدرضا باطنی، جناب آقای کاظم کردوانی،

با سلام و احترام:

پیرو مذاکره در مورد تقدیم اساسنامه کانون نویسندگان به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای اخذ مجوز، اینجانب با نشست مقدماتی موضوع نامه ۱۲/۱۱/ ۱۳۷۷ موافقت دارم.

با احترام

سیدعطاالله مهاجرانی

معاونت سیاسی و اداره کل امنیتی وزارت کشور نیز، از پیش در جریان تشکیل این جلسه قرار گرفته بودند و تأمین امنیت آن را برعهده گرفتند.

ارتباط میان اعضای کانون و مقامات دولتی پس از کشته شدن دو تن از فعالان جمع مشورتی و کمیته تدارک این کانون، محمد مختاری و محمدجعفر پوینده افزایش یافت. وزیر ارشاد که به همراه همسرش (جمیله کدیور) در مجالس سوگواری حاضر شده بود، با گروهی از چهره های برجسته کانون ملاقات کرد. از دیدار این گروه با احمد مسجدجامعی (قائم مقام وزیر ارشاد) نیز خبرهایی شنیده می شد.

به این ترتیب پس از سالها اعضای کانون توانستند با آرامش و در پناه امنیت گردهم آیند و درباره سرنوشت خود تصمیم بگیرند. چنان که هوشنگ گلشیری در بخشی از سخنانش خوشنودی خود را از برپایی این جلسه ابراز کرد تا آنجا که گفت دربارهٔ سایر مسائل فرعی حساسیت زیادی ندارد.

شبکه خبری بی بی سی نیز در عنوان گزارش خود به «گردهمایی نویسندگان تحت حمایت پلیس» اشاره کرد.

سیمین بهبهانی؛ میزبان نویسندگان

آخرین نشست مقدماتی کانون، بعدازظهر همان روزی که وزیر موافقت کتبی خود را اعلام کرد از ساعت ۱۳ در خانه سیمین بهبهانی برپا شد.

در این نشست اعضای هیأت دبیران موقت کانون با رأی مخفی اعضا انتخاب شدند و نامشان به ترتیب حروف الفبا، اعلام شد. اعضای اصلی عبارتند از: سیمین بهبهانی، علی اشرف درویشیان، شیرین عبادی، کاظم کردوانی و هوشنگ گلشیری.

ضمناً مهرانگیز کار، ایرج کابلی، کاوه گوهرین، شهلا لاهیجی و علی اصغر معصوم بیگی به عنوان اعضای علی البدل برگزیده شدند. اگر در انتخابات پیشین کانون، گرایش به اندیشه های چپگرا بسیار آشکار بود، این بار حضور زنان (با ۴ نماینده در میان ۱۰ دبیر انتخابی) چشمگیر بود.

جلسه، ابتدا با سخنان گلشیری آغاز شد که رسمیت جلسه را اعلام کرد. او از حضور اسماعیل جمشیدی تشکر کرد و تاسف عمیق خود را از نادیده گرفتن امضای او در متن «۱۳۴ نویسنده» اعلام کرد.

این متن که با عنوان «ما نویسنده ایم» در مهرماه ۱۳۷۳ انتشار یافت نه تنها فشارهای بسیاری را بر امضاکنندگانش درپی داشت، بلکه کشاکشی درونی را نیز آشکار کرد.

نامه «ما نویسنده ایم» را برای درخواست حقوق صنفی و فرهنگی، ابتدا ۱۳۶ نفر امضا کرده بودند. اما مخالفت محمود دولت آبادی با امضای اسماعیل جمشیدی (که از سال ۵۶ عضو کانون بود) جنجال آفرین شد تا عاقبت نام جمشیدی و عباس معروفی (که از دبیر تحریریه اش در ماهنامه گردون حمایت می کرد) حذف و متن با ۱۳۴ نام منتشر شد. اگرچه نام هایی از این فهرست تاب تحمل حملات پاره ای از نشریات را نیاوردند و امضای خود را پس گرفتند.

ظاهراً عذرخواهی از جمشیدی نشان از عزم تازهٔ کانون برای جذب طیف گسترده تری از نویسندگان دارد. این گرایش را نخستین بیانیه هیأت دبیران جدید نیز مؤکد می کنند. بیانیه ای که عصر روز پنجشنبه، در نخستین روز از فعالیت این هیأت صادر شد و دستگیری محسن کدیور را محکوم کرد. زیرا طیف فکری «روشنفکران دینی» که کدیور نمایندهٔ آن است در میان اعضای هیأت دبیران، پایگاه مشخصی ندارد و به همین دلیل عملکرد هیأت متضمن این اشاره است که تشکل صنفی نویسندگان فارغ از مرزهای «خودی» و «غیرخودی» خود اعلام نظر خواهد کرد. اگرچه هنوز موضع نویسندگان طیف محافظه کار در قبال کانون مشخص نیست.

پس از سخنان گلشیری، محمدرضا باطنی از طرف کمیته تدارک، سخن گفت. او ابتدا با اشاره به قتل مختاری و پوینده با عنوان «یادی از شهدای اهل قلم» از حاضران خواست که برخیزند به احترام این دو عضو فعال کانون، یک دقیقه سکوت کنند.

خانواده های مختاری و پوینده نیز از میهمانان این نشست بودند.

آنگاه باطنی درگذشت شاعر معاصر، بیژن کلکی را تسلیت گفت و سپس علی اشرف درویشیان متنی را به نام «یاد یاران» در رثای محمد مختاری و پوینده قرائت کرد تا از آنان در جلسه ای که خود برای برپایی اش بسیار کوشیده بودند تجلیل کند. در انتهای این جلسه نیز به پیشنهاد یکی از اعضا قرار شد تا آخرین پنجشنبه سال را بنابر یک رسم قدیمی و سنتی بر مزار این دو نویسنده در امامزاده طاهر حاضر شوند.

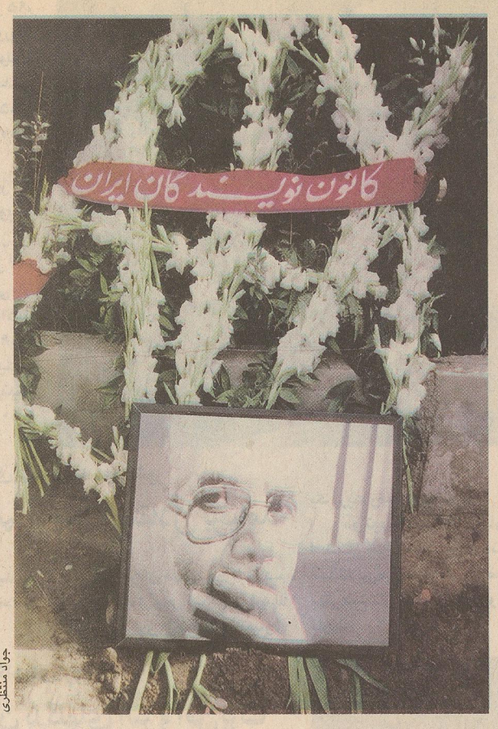

جواد منتظری

دستور جلسه: منشور کانون و انتخابات

نشست مقدماتی، دستور کار خود را با انتخاب هیأت رئیسه آغاز کرد.

کاظم کردوانی (رئیس)، امیرحسن چهل تن و علی اصغر معصوم بیگی (منشی ها) اداره جلسه را برعهده گرفتند.

پس از آنکه هوشنگ گلشیری پیش نویس منشور کانون را (که در سال ۷۵ نگاشته شده بود) قرائت کرد، حاضران به مدت یک ساعت به بحث پرداختند. در میان دیدگاه های مختلفی که مطرح شد یک نکته بسیار مشهود بود: با نوید فعالیت رسمی و قانونی کانون (که در ۱۷ سال گذشته خواست اعضای آن بوده است) گرایش تازه ای برای هماهنگی با هنجارهای رایج دیده می شود و پاره ای از امضاکنندگان منشور، تفسیر متعارف تری از مفاهیم «آزادی»، «قانون» و «سانسور» ارائه کردند. به نظر می رسد که نزدیکی و مدارای مسئولان دولتی با تشکل صنفی نویسندگان، دست کم همانقدر که به نفع کانون است، برای اهداف رسمی دولت (قانونمداری بسط جامعه مدنی) نیز سودآور است و می تواند نیروی بخش عمده ای از روشنفکران را به توان دستگاه فرهنگی حکومت بیفزاید. گلشیری در مورد مسأله «نظارت فرهنگی» گفت با بررسی شیوه های مختلف به این نتیجه رسیده ایم که باید همه آثار به چاپ رسند و هرنوع نظارت و سنجشی پس از چاپ اثر انجام شود.

بهبهانی نیز در جهت روزآمدکردن منشور کانون گفت که اکنون گروه های فشار و نیروهای غیررسمی بیش از «سانسور قانونی» دولت، برای اندیشمندان آزارنده است.

پس از پایان بحث، قرار شد حاضران نظرهای کتبی خود را دراختیار هیأت دبیران قرار دهند تا در نشست عمومی مطرح شود.

سپس نامزدهای عضویت در هیأت دبیران موقت اعلام شدند و آرا توسط هیات رئیسه و با نظارت بازرس منتخب جلسه (یونسی) شمارش شد.

هیأت دبیران و اعضای جدید

هیأت دبیران موقت وظیفه دارد تا پیش نویس اساسنامه کانون و ضمیمه پیش نویس منشور را براساس نظرات کتبی اعضا آماده کند. در کلیه مسائل مربوط به اهل قلم توجه و امعان نظر داشته باشد. تدارکات نشست عمومی کانون برای تصویب منشور و اساسنامه و انتخاب هیات دبیران را پیگیری کند. همچنین وضع متقاضیان عضویت را برای شرکت در این نشست عمومی مورد بررسی قرار دهد.

قرار شد تا برای بررسی دقیق تر و کاملتر شرایط عضویت، اعضای جدید به اتفاق آرای دبیران کانون پذیرفته شوند. سه شرط عضویت در کانون چاپ دست کم دو اثر تألیفی یا ترجمه ای، مخالفت با سانسور و عدم حضور در جریان «حذف فرهنگی» است. متقاضیان عضویت باید به یکی از اعضای هیأت دبیران موقت مراجعه کنند.

در آخرین نشست مقدماتی کانون نویسندگان که تا ساعت ۱۷ ادامه داشت بسیاری از چهره های شاخص ادبی و فرهنگی کشور که پیش نویس منشور را امضاکرده بودند حضور داشتند: فریبرز رئیس دانا، انور خامه ای، فرزانه طاهری، چنگیز پهلوان، قاسم رویین، روشنک داریوش، عباس مخبر، نسترن موسوی و زرافشان از جمله حاضرانی بودند که در بحث و گفت وگو نیز شرکت داشتند.

از میان فعالان کانون بجز زنده یادان مختاری و پوینده، جای جواد مجابی و محمود دولت آبادی خالی بود.

دولت آبادی در سفر آلمان است و گفته می شود که مجابی مدتی است از فعالیت صنفی کناره گیری کرده است.

شیرین عبادی نیز که به عنوان دبیر انتخاب شد، در جلسه حضور نداشت و توسط شهلا لاهیجی و مهرانگیز کار نامزد شد.

نشست عمومی کانون، احتمالاً سال آینده در محل اتحادیه ناشران تشکیل خواهد شد.

۱.۲.۳... هفت

کتاب در این هفته

● مارسل پروست و مهدی سحابی

در میان کتاب های جدیدی که این روزها کتابخوان ها سراغ آن ها را زیاد از کتابفروشی ها می گیرند «گریخته» مارسل پروست با ترجمه مهدی سحابی است. «گریخته» خوان هفتم از هشت خوانی است که مهدی سحابی مدت هاست پیمودن آن را شروع کرده و چیزی نمانده است که پیروزمندانه این راه دشوار را به انتها برساند. راهی «در جست وجوی زمان از دست رفته» که از «طرف خانه سوان» شروع شده و با «زمان بازیافته» به پایان می رسد. سحابی با پیمودن این هشت خوان نام خود را به عنوان «پروست شناس» به ثبت رساند و هرجا که در این مملکت نامی از پروست به میان آید نام مهدی سحابی هم به دنبال آن خواهدبود. نظری به آثار پروست ثابت می کند که گذشتن از خوان دشوار ترجمه آن ها واقعاً به یک پروست شناس نیاز دارد.

«گریخته» آن طور که سحابی می گوید درپی «اسیر» که کتاب عشق و حسادت بود کتاب مرگ و فراموشی است و از همه هشت کتاب «در جست وجوی زمان از دست رفته» بالبداهه تر است و از همه بیشتر هنوز در حال شدن. گریخته شاید حاوی کاونده ترین و نافذترین صفحاتی باشد که در همه ادبیات جهان در شرح برخی از دوردست ترین و ژرف ترین زاویه های روان بشر نوشته شده باشد.

بداهه گویی در ژرف ترین ژرفاها شاید فقط از پروست برمی آید.

● یک زیر خاکی جدید

گویا دوره جدیدی شروع شده که مشخصه آن کشف آثار منتشر نشده است، کشف و انتشار آثاری که تا به حال همه فکر می کرده اند هرچه از آن ها برجای مانده بارها و بارها به دست همگان راه پیدا کرده و همه حرف های آن ها به گوش همه رسیده است. اما به هرحال عرصه برای اکتشاف و اختراع همیشه باز بوده و هست. اگر قرار بود همه چیز کشف شده باشد که باستان شناسان مجبور می شدند کاسه کوزه خود را جمع کنند و بروند سراغ یک کار بدردبخورتر. «زیرخاکی» جدیدی که این روزها در پشت ویترین کتاب فروشی ها می توان کشف کرد، «در پیرامون تاریخ» احمد کسروی است. اما این کتاب به جای این که روی پیشخوان و پشت ویترین خود را بنمایاند باید کشف شود. ناشری که خصوصیت بارز او چاپ کتاب های دون خوان است، این کتاب را هم با جلدی دون خوانی و با شکلی چاپ کرده است که به هیچ وجه در خور اثری از کسروی که گویای دیدگاه های او در مورد تاریخ باشد، نیست. حتی عزیزالله علیزاده که این کتاب به کوشش او به چاپ رسیده است. کتاب را با این یادداشت کلیشه ای و همیشگی آغاز کرده که: «هرکس می خواهد در خصوص نویسنده ای اظهار نظر نماید (بخوانید :کند)، ابتدا حداقل یک بار البته به دقت اثراتش را بخواند...». این یادداشت گذشته از اشتباهات دستوری و لغوی گویای موضع گیری (انشاا...ناخواسته) علی زاده در برابر کسی است که حداقل به عنوان مورخی منصف جایگاهی شایسته دارد. حتی ناشر هم این کتاب را با تیراژ بسیار محتاطانه ۱۵۰۰ نسخه چاپ کرده است، گویا او هم می پنداشته که هنوز خیلی ها کتاب های کسروی را نجس می دانند و دراین مملکت بیشتر از ۱۵۰۰ نفر پیدا نمی شود که به خود جرأت دست زدن به کتاب های کسروی را بدهد.

● فمینیسم و جنس دوم

فمینیسم یکی از عوارض جامعه مدنی است، در هرجای دنیا که شعار جامعه مدنی به گوش بخورد و تحرکاتی برای دستیابی به آن راه بیفتد سر و کله فمینیست ها هم پیدا می شود.

«جنس دوم» که نام خود را از اثر معروف سیمون دوبووار گرفته مجموعه ای از مقالات و چند داستان کوتاه است که به کوشش نوشین احمدی خراسانی گردآوری و چاپ شده است. در کنار مقالاتی در مورد تعریف زن و مرد، تشکلهای صنفی زنان، خشونت علیه زنان، تمکین از اقتدار مرد، مبارزات زنان ایران و خاطرات پروانه فروهر، داستانی از ایزابل آلنده و سه داستان کوتاه از فیروزه مهاجر، لیلی فرهادپور و عزیزه شاهمرادی در «جنس دوم» به چاپ رسیده که سبک و نثر زنانه و امروزی، وجه مشترک آنهاست.

□ هفته گذشته در همین ستون مطالبی در مورد کتاب «مرگ من روزی...» نوشته شده بود که شبهه ها و سوءتفاهماتی در برخی از خوانندگان پدید آورده بود.

ضمن پوزش از کسانی که تکدر خاطری از این شبهه های احتمالی حاصل کرده اند، لازم به توضیح است که هدف نگارنده شبهه انگیزی نبوده و صرفاً سؤالی را مطرح کرده است.

● و دیگر این که ...

دو هفته پیش ما از «جیم» جواد مجابی نوشته بودیم و این بار او از کتاب خود می گوید.

ما سؤالاتی برایمان پیش آمده بود که او به برخی از آنها پاسخ می گوید.

۱.۲.۳... پرسش

از جواد مجابی باز هم در مورد «ج»

طنز من طنز موقعیت است

شما که خودتان نقاش هستید چرا طرح جلد کتابتان چنگی به دل نمی زند؟

ـ مشکل این است که چاپ شدن کتاب آن قدر طول می کشد که آدم فقط می خواهد زودتر کتاب چاپ شود و بیرون بیاید. این انتظار آن قدر خسته کننده است که آدم دیگر حوصله و فراغت خاطر برای تصمیم گرفتن در مورد طرح جلد کتابش را ندارد. ناشرها هم اغلب از گرافیست ها و طراح های ارزان قیمت استفاده می کنند. با اینکه هم خودم نقاش هستم و هم بیشتر دوستانم گرافیست و نقاشند حوصله این را که طرحی برای جلد کتابم بدهم برایم نمی ماند و می گذارم ناشرها هر چی خودشان خواستند چاپ کنند. ولی طرح جلد دو تا از کتابهایم که در سوئد چاپ شد را خودم دادم و کارهای خوبی هم از آب درآمد.

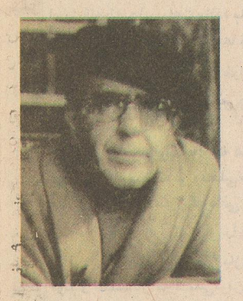

«جیم» را برای پرکردن جای خالی رمان طنز در فضای ادبیات امروز نوشتید یا صرفاً کاری بود در ادامه کارهای قبلی تان؟

ـ سال هاست که در زمینه طنز کار می کنم. از سال های ۴۲ و۴۳ کار طنز را با نام مستعار زوبین و کتاب «یادداشتهای آدم پرمدعا» شروع کردم. «جیم» تنها رمان طنز من نیست و آخرین آنها هم نیست. من تا قبل از سال ۵۷ مرتب کار طنز می کردم و دو کتاب طنز «لطفاً در را ببندید» و «آقای ذوزنقه» را همان وقتها منتشر کردم. از آن به بعد هم مرتب کار می کردم. «جیم» یادداشتهای چند سال پیش من است که چند سال پیش ناشر بود و یک سال هم توی ارشاد.

چه ارتباطی بین شما و عبیدزاکانی وجود دارد؟

ـ عبید فقط قهرمان داستان من است. در طنز عبید کل فضا طنزآمیز است و طنز او طنز مضمون به شمار می آید اما طنز من طنز موقعیت است. طنزهای من همگی به نحوی با مسئله قدرت ارتباط دارد. چه قدرت های مادی و چه قدرت های معنوی. من در طنز خودم به مرگ، سیاست، اقتصاد و... به چشم مظهر قدرت نگاه می کنم.

PRICE: 500 RIALS
NESHAT IRANIAN INDEPENDENT DAILY
بها: ۵۰۰ ریال

نشاط

روزنامهٔ جامعهٔ مدنی ایران

• NESHAT • No. 13 • Vol. 1 • Mar,6,1999 • New Series •

• شنبه ۱۵ اسفند ۱۳۷۷ • ۱۷ ذیقعده ۱۴۱۹ • دوره جدید • سال اول • شماره ۱۳ •

بانک کشاورزی

CASIO

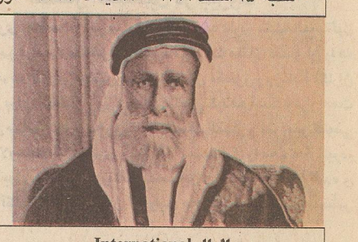

خاتمی: با تحمیل فشار، مردم را وادار به سکوت نکنیم

صفحه ۳

بین الملل International

داخلی Domestic

فعالیت تازه کانون نویسندگان آغاز شد

صفحه ۱۲

ورزشی Sports

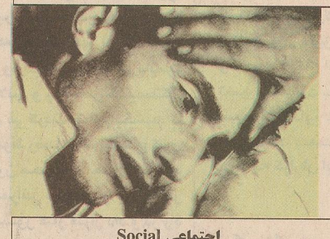

ادب و هنر Arts & Literature

اجتماعی Social

دیشب با صدور نخستین بیانیه صورت گرفت

واکنش شدید دادگاه ویژه روحانیت در برابر معترضان به بازداشت کدیور

صفحه ۳

ارکستر موسیقی ملی ایران با سرود مشیری، تصنیف فخرالدینی و صدای شجریان

همه قلب ها برای ایران

گروه ادب و هنر- از پریروز تا امشب تالار وحدت میزبان سه ماه تلاش شبانه روزی اعضا و دست اندرکاران ارکستر ملی ایران است. فخرالدینی تلاش کرد، سه نسل از نوازندگان و آهنگسازان را در کنار یکدیگر گرد آورد، تا پس از گذشت ۲۰ سال دیگر بتوانیم بگوییم: «ما باز هم ارکستر ملی داریم»؛ ارکستر موسیقی ملی ایران.

پس از سال ها نوای ارکستر ملی ایران با حضور بزرگان در تالار وحدت (رودکی) طنین انداز شد. ارکستر ملی موسیقی ایران به رهبری فرهاد فخرالدینی پنج شنبه شب با اجرای ۹ قطعه از آهنگسازان معاصر برنامه خود را آغاز کرد.

در بخش اول برنامه قطعات «دل انگیز» ساخته فرهاد فخرالدینی، «رقص توفان» ساخته زنده یاد حبیب الله صالحی، «چشمه سار» ساخته حسین علیزاده و «آفرینش» ساخته فرهاد فخرالدینی اجرا شد.

صفحه ۱۲

کارکنان شرکت های دولتی یک ماه عیدی می گیرند

دکتر حبیبی، معاون اول رئیس جمهوری، با صدور بخشنامه ای رعایت مواردی را درخصوص پرداخت پاداش پایان سال ۱۳۷۷، با توجه به ضوابط اجرایی بودجه سال جاری مورد تأکید قرار داد.

به گزارش ایرنا، در این بخشنامه که روز پنج شنبه منتشر شد، آمده است: «با توجه به ماده (۲۲) مقررات استخدامی شرکت های دولتی، این شرکت ها مجاز هستند، به تمامی کارکنان خود، مشروط به انجام خدمات برجسته ای که منجر به صرفه جویی، جلوگیری از ضرر، پیشرفت سریع کار و افزایش درآمد شرکت شده باشد، حداکثر معادل یک ماه حقوق پرداخت کنند».

در این بخشنامه تأکید شده است، شرکت های دولتی با تصویب مجمع عمومی می توانند، حداکثر تا دو ماه حقوق و مزایای شغلی به عنوان پاداش خدمات برجسته به کارکنان خود پرداخت کنند.

همچنین پرداخت هرگونه وجهی تحت عنوان پاداش آخر سال، پاداش عملکرد و یا هر نوع عیدی دیگر و امثال آن ممنوع است.

در بخش دیگر این بخشنامه آمده است: «خرید و چاپ هرگونه کارت تبریک، تقویم و سررسید سال جدید از محل بودجه عمومی دولت، سازمان ها و شرکت های دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت و همچنین هزینه ها و اعتبارات خارج از شمول قانون محاسبات عمومی کشور و دیگر قوانین و مقررات عمومی کشور ممنوع است».

انتشار این بخشنامه در رسانه های همگانی به منزله ابلاغ رسمی است.

آگهی ویژه

آتلیه نشاط

ویژه نامه نوروزی نشاط

با مطالب متنوع و تمام رنگی در سراسر کشور

- بهترین مقالات سال در نشریات جهان
- بهترین عکسهای سال ایران و جهان
- ایران در سالی که گذشت
- جهان در سالی که گذشت
- نظرخواهی از نویسندگان مطبوعات : امسال چگونه گذشت ؟
- مطبوعات ایران در سالی که گذشت
- پیش بینی های سال ۷۸ از نگاه سیاستمداران
- تقویم هنری امسال
- گفتگو با استادان موسیقی ایران
- گفتگو با هنرمندان امروز ایران
- گفتگو با نویسندگان امروز ایران
- داستانهایی از داستان نویسان ایران و جهان
- برگزیدگان فرهنگ و هنر ایران
- حوادث سال ایران و جهان
- ... و سالی که گذشت از نگاه بی ستون

تلفن های پذیرش آگهی و کسب اطلاعات
۸۷۷۷۲۷۷ - ۸۷۷۷۶۷۹ - ۸۷۷۷۲۶۲

فقط تا پایان ۱۹ اسفندماه فرصت دارید

کاغذ دیواری پی وی سی
تلفن جدید
پلاسکا
صد در صد قابل شستشو، با دوام در طرحها و رنگهای متنوع
به زیبایی رنگین کمان
دوام و زیبایی، صرفه جویی در وقت وپول
ارمغان پلاسکا برای خانواده ها و انبوه سازان
دفتر مرکزی: تلفن ۷-۳۵۳۳۵-۰۳۵۱ و ۳۱۴۱۴-۰۳۵۱ نمابر: ۳۷۱۱۸-۰۳۵۱
مرکز پخش تهران: تلفن ۶۷۰۳۱۳۶-۶۷۰۱۰۲۱
چهارراه کالج، نبش پمپ بنزین حافظ

ISO 9001
رنگ سحر

DNV
اولین دارنده گواهی مدیریت کیفیت